

*„A gyermek feje nem edény, amit meg kell tölteni,
hanem fáklya, amit lánggra kell lobbantani.”*

Galileo Galilei

**A KISPESTI DEÁK FERENC
GIMNÁZIUM
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

Érvényes: 2023. szeptember 1-jétől

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	1
1. A KISPESTI DEÁK FERENC GIMNÁZIUM NAPPALI TAGOZATÁNAK NEVELÉSI PROGRAMJA	6
INTÉZMÉNYÜNK RÖVID BEMUTATÁSA	6
1.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	6
A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	7
A nevelő-oktató munka értékei	8
A nevelő oktató munka céljai	8
A nevelő-oktató munka feladatai	9
A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	11
1.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	12
1.3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	14
1.4. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	17
A pedagógusok helyi intézményi feladatai	17
Az osztályfőnöki munka általános jellemzői	19
Az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai	20
Az osztályfőnökök évente ismétlődő tennivalói	22
Az osztályfőnök teendői belépő osztályok esetén	23
1.5. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK HELYI RENDJE	24
Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:	24
A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	25
A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:	26
A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	28
Gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	28
1.6. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	29
Diákönkormányzat	29
A diákjogok és érvényesülésük iskolánkban	30
1.7. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	30
A szülőkkel való kapcsolattartás, az együttműködés formái, továbbfejlesztési lehetőségek	30
Az iskolafenntartó tankerülettel és a XIX. kerületi önkormányzattal való kapcsolattartás	32
Rendszeres kapcsolattartás	32
Esetenkénti kapcsolattartás	33
1.8. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI, VALAMINT A SZÓBELI FELVÉTELI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI	33
Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének rendje	33
Beszámolórendszer idegen nyelvből a NYEK évfolyamon	34
Próba érettségi idegen nyelvből	35
Osztályozó vizsga	35
Javítóvizsga	36
A javítóvizsga eljárásrendje	37

A továbbhaladás feltételei és különböző módjai	37
1.9. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL SZABÁLYAI	37
Felvétel	37
Átvétel	38
1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	39
• Elsősegélynyújtó hely és személy kijelölése	39
• Az elsősegélynyújtó felszerelés	39
• Elsősegélynyújtás	39
• Elsősegély-nyújtási alapismeretek átadása a tanulóknak	39
1.11. AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK	40
Hatékony és eredményes nyelvtanulásért modul	40
Együttműködés a jövő tanáraiért modul	41
2. A KISPESTI DEÁK FERENC GIMNÁZIUM HELYI TANTERVE	42
2.1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE	42
2.2. A TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS AZ ÓRASZÁMOK	43
Óraterv a 9–12. évfolyam számára (9.A-12.A osztály média tagozat)	44
Óraterv az angol nyelvi előkészítő két csoport számára 9NY és 9–12. évfolyamon	45
Óraterv az angol nyelvi előkészítő természettudományos irányultságú csoport számára 9NY és 9–12. évfolyamon	47
Óraterv a kiegészítő német nemzetiségi nyelvi előkészítő csoport számára 9NY és 9–12. évfolyamon	48
2.3. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	49
2.5. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA	50
2.6. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	51
Kötelezően választandó tantárgyak	51
Nem kötelezően választható foglalkozások	51
Korrepetálások, érettségi felkészítő foglalkozások	51
Délutáni testedzés és sportolás	51
Szakkörök	52
Informatika terem használata	52
2.7. A VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK MEGNEVEZÉSE	52
2.8. AZ EGYES ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKBÓL A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI	53
2.9. AZ EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGIRE TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉSHEZ AZ EMELT SZINTŰ OKTATÁSBAN ALKALMAZOTT FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS KÖVETELMÉNYEK	53
2.10. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA	53
Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátjai	56
A tanuló teljesítményének, minősítésének formái	57
Az értékelési rendszerünk alapelvei:	58
2.11. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI	60
2.12. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK	61

Teljesítmény próbák	61
Motorikus próbák az általános fizikai teherbíró-képesség mérésére:	62
A vizsgálat elvégzéséhez szükséges paraméterek:	62
A vizsgálatok elvégzéséhez szükséges eszközök:	62
Az általános vizsgálati szempontok a következők:	63
2.13. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK	63
Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás	64
Tanórán kívüli iskolai foglalkozások	64
Testnevelés szerepe tanórán és tanórán kívül	65
Drogprevenció	65
Mentálhigiénés prevenció program	65
A segítő kapcsolatok	66
Szülők	66
Szülői munkaközösség	66
Iskolaorvos, védőnő	66
Családsegítő és Gyermejköltségi Szolgálat	67
Pedagógiai Szakszolgálat	67
ÁNTSZ	67
Rendőrség	67
Civil szervezetek	67
2.14. A GYERMEKEK, TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	67
Intézkedések a tehetség, képesség kibontakoztatására	68
Intézkedések a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása érdekében	69
Szűrés	69
A tanulók felzárkóztatását segítő programok, eljárások, módszerek	69
Intézkedések a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók segítése érdekében	70
2.15. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK	71
A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái	71
A tanuló értékelésének és minősítésének egyéb formái	73
3. A KISPESTI DEÁK FERENC GIMNÁZIUM ESTI TAGOZATÁNAK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	74
A KISPESTI DEÁK FERENC GIMNÁZIUM ESTI TAGOZATÁNAK BEMUTATÁSA	74
3.1. A TAGOZATON FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI ÉS ELJÁRÁSAI	75
3.2. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	76
3.3. A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	76
3.4. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	77
3.5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	77
A pedagógusok feladatai	77
Osztályfőnökök feladata	78
Esti tagozat munkaközössége	78

A munkaközösség-vezető feladatai	78
3.6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	79
3.7. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI, GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	79
3.8. A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	79
3.9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI, VALAMINT A FELVÉTEL KÖVETELMÉNYEI, AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE	79
3.10. FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	83
A beiratkozás feltételei:	83
3.11. AZ ESTI TAGOZAT EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI, VALAMINT AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	83
4. A KISPESTI DEÁK FERENC GIMNÁZIUM ESTI TAGOZATÁNAK HELYI TANTERVE	85
4.1. A tantárgyi rendszer és heti óraszámok	86
4.2. AZ ESTI TAGOZATON OSZTÁLYOZÓ VIZSGA NÉLKÜL VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK MEGNEVEZÉSE	87
4.3. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei	87
4.4. Tankönyvválasztás	87
4.5. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei	87
4.6. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	88
MELLÉKLETEK	89
1. számú melléklet: Az esti tagozat értékelési rendje	89
2. számú melléklet: A tantárgyak érettségi témakörei	90
Magyar irodalom	90
Magyar nyelv	90
Matematika	91
Történelem	92
Idegen nyelvek: angol, francia, német, orosz, olasz	95
Biológia	96
Fizika	100
Földrajz	101
Digitális kultúra	102
Kémia	104
Mozgóképkultúra és médiaismeret	105
Ének-zene	107
Állampolgári ismeretek	109
3. számú melléklet: a tantárgyak helyi tanterve a nappali tagozaton	109
4. számú melléklet: a tantárgyak helyi tanterve az esti tagozaton	109
5. számú melléklet: Környezeti nevelési program	109

1. A KISPESTI DEÁK FERENC GIMNÁZIUM NAPPALI TAGOZATÁNAK NEVELÉSI PROGRAMJA

INTÉZMÉNYÜNK RÖVID BEMUTATÁSA

A Kispesti Deák Ferenc Gimnázium a főváros XIX. kerületében, a kispesti Wekerletelep központjában található.

Iskolánk 1919-ben a X. kerületi Tisztviselőtelepi Széchenyi Gimnázium fiókkintézeteként nyitotta meg kapuját, majd 1923-ban vált önálló kispesti reálgimnáziummá. Az intézmény 1953-ig Deák Ferenc nevét viselte. 1953 és 1991 között, Landler Jenő Gimnázium volt, majd 1991-ben lett Kispesti Deák Ferenc Gimnázium. A mai épületébe 1964-ben költözött.

A Gutenberg krt., Murányi u., Zoltán u., és Piac u. által határolt területen fekszik a háromemeletes épület, melyhez egy földszintes szárny is tartozik. Az épület maga nem illeszkedik a wekerlei építészeti környezetbe, szépen gondozott parkja, sétáló udvara, jól karbantartott sportpályái (labdarugó, kosárlabda, röplabda, futó és ugrópályák) viszont kellemes kertvárosi hangulatot biztosítanak.

Az épületben 14 tanterem, 3 tanulócsoporthoz alkalmas csoportszoba, az Öveges labor és kiszolgáló helyiségei 2 informatika, 1 művészeti szaktanterem és 1 média-ének szaktanterem, 1 testnevelésterem a hozzá kapcsolódó kondicionáló teremmel, öltözőkkel, valamint egy könyvtár áll az oktatás szolgálatában. Szertáraink a következők: az Öveges labor két szertárhelyisége, rajz, testnevelés, földrajz A földszinti szárnyban található: a tanári szoba, négy irodahelyiség, orvosi szoba és egy kisméretű ebédlő, tálalóval, ételmelegítő helyiséggel, valamint előterében az iskolai büfével.

1.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Meghatározásánál figyelembe vettük:

- a helyi adottságokat
- az iskola személyi és tárgyi feltételeit
- a kollégák személyes ambícióit
- a tanulók igényeit
- a helyi társadalom és a szülők és a fenntartó elvárásait.

A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Valljuk, hogy a tudás és a különböző készségek az egyén életében csak akkor nyerik el végső helyüket, ha mindezt egy határozott értékrend fogja össze. Alapelv, hogy a kitzűött értékek közvetítése egyben magában foglalja azok elérésnek útját is. Ezért nevelő és oktatómunkánk kiemelt célja az értékközvetítés. Ez magába foglalja a testi, lelki, és szellemi értékeket az individuum szempontjából, ill. a tolerancia és alkalmazkodóképesség értékeit a közösség szempontjából.

Tevékenységünk során mindezen értékek megjelennek, érvényre jutnak, tehát az értékközvetítés fogalma jól összefogja sokszínű, alapvetően gyermek centrikus tevékenységünket. Fontos nevelési célunk, hogy felébbresszük diákjainkban az önálló értékrend kialakításának igényét.

A tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket szeretnénk nevelni a ránk bízott gyermekekből. Ennek érdekében:

- tiszteletben tartjuk a tanuló személyiségét,
- figyelembe vesszük az egyéni képességeiket az oktatás során,
- minden diák számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében egymás tiszteletére alapuló emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk,
- az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítását tartjuk szem előtt,
- bevonjuk a tanulókat az iskolai élet szervezésébe,
- rendszeresen kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, gondviselőivel, a családokkal, a kollégiumi nevelőkkel,
- lehetőséget teremtünk arra, hogy partnereink minél többet megismerhessenek iskolánk életéből, tevékenységéből, eredményeiből,
- olyan légkört kívánunk teremteni, ahol a tanulók jól érzik magukat.

Azt szeretnénk, hogy iskolánk valamennyi tanulója legyen:

- humánus, erkölcsös, fegyelmezett,
- művelt, kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott, kreatív, alkotó, gyakorlatias,
- udvarias, kulturált, együttműködő,

- tisztelettudó,
- testileg és szellemileg egészséges, edzett.

A nevelő-oktató munka értékei

A Kispesti Deák Ferenc Gimnázium nevelő és oktató munkájának középpontjában a gyermek, a diák áll.

Alapvető célunknak tekintjük a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztését, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítést.

Diákjaink - az öt- és négy évfolyamos gimnáziumi tagozatból fakadóan - 14-20 éves emberek, akik életük jelentős éveit, és napjaik jelentős részét iskolánkban töltik. Számukra kell olyan humánus, stabil értékrend alapján működő közeget teremteni, ahol szorongásmentesen, egészségesen fejlődhetnek, tanulhatnak, élhetnek.

Minden ember "bio-pszicho-szociális" lény, így az egészség fogalma is együttesen testi lelki és szellemi értelemben létezik. Ezen egészség megéléséhez feltétlenül szükséges a harmonikus stabil közösség.

A nevelő oktató munka céljai

- Célunk olyan belső iskolai légkör, tartalmi munka megteremtése, amelyben jól érzi magát tanuló, tanár egyaránt, ahol a tanuló alkotó részese a tanítás-tanulás folyamatának.
- Célunk korszerű, életkoruknak megfelelő mennyiségű és mélységű szaktárgyi ismeretanyag elsajátíttatása a tanulókkal, az írásbeli és szóbeli kifejezőkészség, a kreativitás fejlesztése, a reális önismereti szint kialakítása, a toleranciára nevelés, a vitakészség fejlesztése.
- Célunk, hogy legyenek képesek a magyar nyelv helyes használata mellett idegen nyelveken is szabatosan kommunikálni és ismerjék az adott nyelvterület legfontosabb kulturális jellemzőit.
- Célunk, hogy tanulóink képesek legyenek a felmerülő problémákat a digitális környezet eszközeivel megoldani, igénybe tudják venni az információs társadalom, az e-világ szolgáltatásait.
- Lényeges pedagógiai elvünk, hogy tekintsék természetesnek a környezettudatos magatartást, amely jövőnk szempontjából nélkülözhetetlen.

- Egyaránt fontos számunkra a valamely területen kiemelkedően tehetséges tanulók kibontakozásának segítése, illetve a beilleszkedési vagy tanulási problémákkal küzdő, illetve szociálisan hátrányos helyzetű, tanulók segítése, támogatásuk; szükség esetén szakember által történő segítségük, gyógyításuk megszervezése.
- El szeretnénk érni, hogy tanulóink rendelkezzenek az önálló ismeretszerzés vágyával és eszközeivel, a felelős döntésképeség és tolerancia tulajdonságaival.
- Alakuljon ki a vágyuk a magasabb műveltség megszerzésére, és a folyamatos, igényes "kultúrafogyasztásra" mindennapjainkban.
- Célunk, hogy családcentrikus, a felelősséget minden helyzetben vállalni akaró és tudó, törvénytisztelő állampolgárokat neveljünk.
- Fontosnak tartjuk a nemzeti műveltség, a szélsőségektől mentes hazafiság érzésének kialakítását diákjainkban.
- Tanulóinkat arra ösztönözzük, hogy részt vállaljanak a hazai német nemzetiség kultúrájának átadásában, megőrzésében.
- El szeretnénk érni, hogy diákjaink határozott - a morális jót minden szempontból figyelembe vevő - értékrenddel felszerelve hagyják el az iskola védett közegét. Reményeink szerint, olyan önfegyellemmel, önismerettel, konvertálható magas szintű tudással rendelkező diákokat képzünk, akik megállják majd helyüket az állandóan új kihívásokat hozó világban.
- Fontos számunkra, hogy értékeljük az átfogó közös, globális problémák megoldására irányuló erőfeszítéseket, érintse meg őket, és érzelmileg hasson rájuk az emberiség közösségének ténye, egymásrautaltságának szükségessége.

Céljainkat úgy valósíthatjuk meg, ha a pedagógiai programban rögzített koncepciókat következetesen és összehangolt nevelő-oktató tevékenység során valósítjuk meg, ill. a programunkat folyamatosan az új, és újabb elvárásoknak megfelelően kiigazítjuk.

A nevelő-oktató munka feladatai

Elsődleges feladataink közé tartozik a **kulcskompetenciák fejlesztése**. A mai társadalmi viszonyok között a fiataloknak életpályájuk sikeressége érdekében olyan tudással és kompetenciákkal kell kikerülniük az iskolából, amelyek birtokában képesek lesznek ismereteiket különböző élethelyzetekben kreatívan, sikeresen alkalmazni, képessé válnak a társadalom és a piactudás jelen és jövőbeli igényeinek megfelelni, azokhoz folyamatosan alkalmazkodni.

Feladatunk, hogy a diákok olyan versenyképes tudás birtokába kerüljenek, amely a munkaerő-piaci boldogulásukat elősegíti. (Pl. digitális környezet eszközeinek biztos használata, idegen nyelv ismerete, az egész életen át tartó tanulásra való igény, az ismeretek kreatív alkalmazása, együttműködő-képesség). Ezek birtokában az iskolát befejező fiatalok képesek lesznek önmaguk továbbképzésére, a változó feltételekhez való rugalmasabb alkalmazkodásra.

A kompetencia alapú oktatás alkalmazásával olyan gondolkodási képességek kialakítására törekszünk, mint a problémamegoldó-gondolkodás, a kritikai gondolkodás, a logikus gondolkodás, analízis, szintetizálás, stb. Így diákjaink képessé válnak a meglévő ismeretek tevékeny felhasználásával megszerezhető tudás elsajátítására.

Az egyes tantárgyaknál az alábbiak szerint jelenik meg:

- magyar nyelv: anyanyelvi tudatosság, írásbeli és szóbeli kommunikációs készség, a hatékony tanulásra való készség.
- magyar irodalom: anyanyelvi tudatosság, írásbeli és szóbeli kommunikációs készség, stílusérzék, beleérző képesség, intuíció, érzelmi tudatosság, elemzőképesség, az igényes olvasás iránti vágy, az önálló információszerzés képessége.
- történelem: térben és időben történő tájékozódás, szélsőségektől mentes magyarságtudat, a másság elfogadása, az európai és magyar történeti folyamatok aktualizálásának képessége, politikai döntésképesség, állampolgári tudatosság.
- matematika: fegyelmezett és rendezett munkavégzés, a kreativitás fejlesztése, logikus gondolkodás, precizitás, az ismeretek produktív alkalmazása.
- biológia, földrajz, fizika, kémia: a manuális készség fejlesztése, a természettel való kapcsolat kiépítésének igénye, a természet tudatos védelme, fegyelmezett és pontos munkavégzés, megfigyelőképesség, természettudományos gondolkodás, a természettudományos tárgyak közötti összefüggések alkalmazása.
- rajz és vizuális kultúra, művészettörténet: a vizuális látásmód tudatosítása, kreativitás, fantázia, vizuális igényesség.
- ének-zene: a nonverbális kommunikáció zenei lehetőségeinek ismerete, értő, igényes zenehallgatásra nevelés, önbizalom, csoportkohézió erősítése, kreativitás fejlesztése a zenés játékok, a közös éneklés által, érzelmi intelligencia fejlesztése.
- testnevelés: az egészséges test iránti igény, kulturált mozgásformák.
- idegen nyelvek: az idegen nyelven történő önkifejezés eszközének kialakítása, szóban és írásban, kommunikációs készség.
- digitális kultúra: algoritmikus gondolkodás, kreativitás, , a digitális környezet elvi és gyakorlati kérdéseinek folyamatos követése.

- média: a tájékozódás igénye és képessége, a vizuális kultúra kínálatából minőségi választás igénye, kritikai érzék, az írott sajtó kritikus olvasásának készsége.

A hagyományos tantervi oktatási formák mellett a moduláris oktatás, a projektoktatás, a témahét/hetek, a különböző tantermen kívüli oktatási formák megszervezésével, a kulturális és a társadalmi környezettel való kapcsolatok kiépítésével valósítjuk meg a tanulók fejlesztését.

A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

- A szaktárgyi keretek között számtalan olyan feladatot kapnak diákjaink, melyek önállóságra, illetve team munkában való együttműködésre nevelnek, pl. kiselőadások, projektek, önállóan elsajátítandó anyagrészek, házi dolgozatok, stb. Diákjainkban rengeteg olyan képesség rejlik, melyek a szűken vett tantárgyi keretek között nem érvényesülhetnek. Ezeknek a képességeknek a felszínre hozása, ill. fejlesztése elengedhetetlen annak érdekében, hogy tanulóink a gimnázium utáni pályafutásuk során megállják a helyüket.
- A különböző tanórán kívüli tevékenységek is segítik pedagógusainkat abban, hogy jobban megismerjék diákjaik képességeit. Ezekre a tapasztalatokra alapozva tudunk differenciáltan - az egyén képességeit, érdekét, lehetőségeit figyelembe véve - foglalkozni a ránk bízott tanulókkal.
- Törekszünk a tartós és kiegyensúlyozott közösségek (osztály, évfolyam, iskolai, tanári) kialakítására, fenntartására.
- Arra törekszünk, hogy tanügyi dokumentumaink, adminisztratív munkánk hiánytalan rendezettségükkel és pontosságukkal jól szolgálják a tartalmi munkát.
- A nevelőtestület önmagára nézve kötelezőnek tekinti a személyes példaadást az önmagával szembeni szakmai igényesség terén; a munkafegyelem terén; az etikus magatartás terén.
- Igyekszünk folyamatosan fenntartani a magas színvonalú munka személyi feltételeit.
- Lehetőségeinkhez mérten megteremtjük a magas színvonalú munka tárgyi feltételeit.
- Tiszteljük és ápoljuk az intézmény hagyományait.
- Minden rendelkezésünkre álló eszközzel segítjük a pályakezdő pedagógusokat.
- A fenntartóval, a felsőbb irányító szervekkel és intézményeivel korrekt, feszültségmentes kapcsolatra törekszünk.
- Távol tartjuk az intézménytől a napi politikát.
- A szülőkkel, az alapítványunkkal, civil szervezetekkel, egyéb intézményekkel korrekt, kiegyensúlyozott kapcsolatot tartunk.

A Pedagógiai Program programelemeinek megvalósítása a mindenkori éves munkaterv elfogadásának függvénye.

1.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A céljaink elérése során feladatunk a tanulók személyiségének mind teljesebb kibontakoztatása.

E feladat megvalósítása során számolunk:

- a tanulók eltérő szintű adottságaival
- a tanulók eltérő ütemű, mértékű fejlődésével
- életkori sajátosságaikkal
- szociális és egyéb környezeti tényezőkkel, hatásokkal

A személyiségfejlesztés folyamatában meg kell valósulnia a következő értékek egyensúlyának:

- a biológiai lét értékei (az élet tisztelete, az egészség értéke),
- az 'én' harmóniájára vonatkozó értékek (önismeret, önbizalom, önművelés, stb.)
- a társas kapcsolatokra vonatkozó értékek (tisztelet, szolidaritás, szeretet, tolerancia),
- a társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség),
- a humanizált társadalom- és világkép értékei (hazaszeretet, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a hazai és egyetemes kultúra értékeinek megbecsülése, stb.).

Az intézmény teljes tevékenységével, az iskolai élet minden megnyilvánulásával nevel. Nevelőmunkánk fő célkitűzése a személyiségformálás, amelyben hangsúlyosnak tartjuk a művelődést (a társadalmi értékrend elsajátítását) és a szocializációt (társadalmi viszonyrendszerbe való beilleszkedést). Pedagógiai tevékenységünk középpontjában összegezve tehát a tanulók tehetségének, képességének sokoldalú kibontakoztatása, a felelős gondolkodás, szociális érzékenység áll. Olyan fiatalok nevelése, akiknek önmegvalósítása számukra pozitív életszemléletet, másokban társadalmi elégedettséget eredményez. Ezt az alábbi feladatok elvégzésével igyekszünk elérni:

- Iskolánkban valamilyen szempontból „veszélyeztetettnek” (legyen ez anyagi, szociális, egészségügyi, érzelmi, ill. tanulási kudarc.) tekinthető tanulók előmenetelét a gyermekvédelmi felügyelő nyomon követi, és az intézményvezetővel, osztályfőnökkel

és az iskolapszichológussal együtt dolgozva próbálnak mindig az egészsre figyelve megoldást találni.

- A lelki nevelés természetesen nemcsak a „veszélyeztetett” tanulókkal való foglalkozást jelenti. Fontosnak tartjuk azt, hogy az iskola az általa felmutatott értékekkel segítse a tanulókat morális, önfejlesztő, magatartási formáinak, tevékenységeinek a kialakításában.
- Hangsúlyt fektetünk a tanárok továbbképzésére, hiszen a tanár személye konstruktív életvezetési és döntési modellként szolgálhat a diákok számára.
- A szellemi nevelés terén fontosnak érezzük megőrizni, illetve tovább növelni iskolánk átlageredményét. Igyekszünk elérni, hogy diákjainkban megerősödjön az igény a felsőoktatásban való továbbhaladásra, illetve ennek hiányában az érettségi utáni további tanulmányokra. A jó eredmény megőrzése érdekében célunk olyan jól működő felvételi rendszer kialakítása, amely lehetővé teszi, hogy tudásszintben homogén összetételű osztályokat indíthassunk. Iskolánk a képző funkciót az értékközvetítés jegyében teljesíti.
- A teljes személyiségfejlesztésnek elengedhetetlen része a testi nevelés. Kertvárosi környezetben lévő iskolánk jelentős méretű sportudvarral rendelkezik, ami délután is nyitott diákjaink és tanáraink előtt. Testnevelő tanári felügyelet mellett a délutáni órákban megoldott a testedzés biztosítása, lehetőség van házi bajnokságok szervezésére, illetve a tanulók felkészítésére különböző középiskolai bajnokságokra. A diákok szabadidős tevékenységének jelentős része sport jellegű, pl. a hagyományos sítábor, szabadidős tábor. Az egészséges életmódra nevelés és egészséges életvitel kialakítása nagyon fontos feladata az iskolának.

A személyiségfejlesztés színterei és eszközei:

- iskolai és iskolán kívüli tanulás
- szervezett ismeretközvetítés
- a nevelők személyes példaadása, felelősségtudata
- az osztály és iskolai közösség pozitív hatása
- a szülői – társadalmi háttér támogatása

1.3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Az iskola nagy közössége több eltérő szempont alapján működő kisebb közösségből áll. Alapvetően a felnőttek és a diákok közösségei léteznek. A felnőttek között a technikai dolgozók, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők (NOKS) ill. a nevelőtestület közösségeit különíthetjük el.

A technikai dolgozók feladata az iskola zökkenőmentes működésének segítése.

A NOKS-os dolgozók feladata, annak elősegítése, hogy az iskola nevelési-, oktatási- és adminisztrációs feladatait zavartalanul tudja elvégezni.

A nevelőtestület feladata az oktató-nevelő munka folyamatának megtervezése és megvalósítása. Ez a feladat a szakmai munkaközösségeken keresztül jut el az egyénig. A munkaközösségek a tanév elején elkészítik munkatervüket, amely magában foglalja az esetleges beszámoltatási rendet, az állami, nemzeti, iskolai ünnepek megrendezését, tanulmányi versenyek szervezését, továbbképzéseket stb. A munkaközösségek tagjai a tanév végén összegzik az elvégzett munkát illetve megvitatják az esetleges problémák kiküszöbölésének lehetőségeit. A munkaközösség-vezető feladata, hogy a közösség működését összefogja, az aktuális hírekről tájékoztassa a munkaközösség tagjait, kiossza a feladatokat és az új illetve pályakezdő kollégák beilleszkedését elősegítse, továbbá a szakmai munka megfelelő színvonalát biztosítsa. Ezen szakmai munkaközösségeken kívül egyes nagyobb átfogó oktatási, pedagógiai, közösségi munkára, alkalmi munkacsoportok is létrejöhetnek. Hasonló módon működnek az egyes osztályokat tanító tanárok csoportjai is, akik az osztályfőnök vezetésével a napi kapcsolatokban folyamatosan konzultálnak a követendő stratégiákról.

A diákok közösségeit elsősorban az osztályok adják. Az osztály összetételétől és az osztályfőnöki munkától is függ, hogy valódi közösség vagy közösségek alakulnak ki, vagy széthulló lesz az osztály. Néhány kolléga szociometriai felméréssel is igyekszik képet kapni az osztály struktúrájáról. Amennyiben sok perifériára szorult gyereket észlelünk az egyes osztályokban, az osztályfőnök feladata, hogy esetleg az iskolapszichológus segítségét is kérve feltárja az okokat és preventív módon beavatkozzon. Az osztályfőnök feladata a hiányzások pontos nyilvántartása, a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás. Fontos, hogy az osztályfőnök olyan személyiség legyen, aki a diákok gondjaira érzékeny, fiatalos lendületű, toleráns, következetes. Az osztály sorsa szempontjából meghatározó a jó osztályfőnök, akinek munkája sokrétű, hiszen oktató, nevelő, személyiségfejlesztő, preventív beavatkozó, jutalmazó, büntető és szervező tevékenységet egyaránt végez. A tantárgyfelosztásban törekedni kell arra,

hogy az osztályfőnöknek minél több szaktárgyi órája legyen osztályával. Az osztályfőnöknek jó kapcsolatot kell kiépítenie a szülőkkel is. A fogadónapokon és a szülői értekezleteken kívül ez a telefonbeszélgetéseket, az e-mailben való kapcsolattartást is magába foglalja. Főleg a hiányzásokkal összefüggésben fontos az azonnali kapcsolatfelvétel.

Minden iskolánkba járó tanuló részese mind az iskola, a diákság, az osztály, az osztályon belüli szakcsoport, mind az érdeklődésének megfelelő szakkör és egyéb mikrocsoportok közösségének. Az iskola viszonylag alacsony létszáma kedvezően befolyásolja a személyes érintkezések és ismeretségek lehetőségét.

A Diákönkormányzat az érdekérvényesítés mellett az iskolai közösség formálódásának, a tanulók és tanárok közötti kommunikációnak is fontos színtere, és nagy szerepe van a demokratikus, szolidáris, toleráns gondolkodás- és viselkedésmód kialakulásában és gyakorlásában. A pedagógusok arra törekednek, hogy az iskolai közösség ne csupán személytelen közeget jelentsen. Ezért az iskolai ünnepek, megemlékezések, rendezvények a diákok elképzeléseire való odafigyeléssel, a velük való együttműködéssel valósítjuk meg.

Az osztálykirándulás, továbbá az osztályok számára szóló délutáni programok alkalmat adnak az osztályközösségek fejlesztésére. Ezért évente egy alkalommal lehetőség van arra, hogy az osztály egy kiránduláson vegyen részt. Az osztálykirándulás nemcsak a közösségfejlesztés hatékony eszköze, hanem lehetőséget teremt arra is, hogy a diákok megismerkedjenek hazánk történelmi- és kulturális emlékeivel, felfedezzék természeti értékeinket. Ugyanezt a célt szolgálják a múzeum- és színházlátogatások, a múzeumpedagógiai foglalkozások, melyek egyben alkalmasak az egyes tantárgyi ismeretek bővítésére is.

A tanórán kívüli foglalkozások iskolai rendszerét, (szakkörök, klub, kirándulások, táborok, múzeum- és színházlátogatások, szakmai napok stb.) a lehetőségeket úgy alakítottuk ki, hogy azok minden diákunk számára segítsék az iskolai közösségbe való beilleszkedést, mindenki megtalálhassa a személyiségének, érdeklődésének megfelelő helyet és programot az iskolai közösségben, iskolai életben. Ezt tanári odafigyeléssel, személyre szabott feladatok megfogalmazásával, a tanulók között történő szétosztásával, a feladatok teljesítésének következetes ellenőrzésével, a végzett munka elismerésével igyekszünk elérni.

A Diákönkormányzat feladata az érdekképviselés és közösségformálás.

- Diákparlament
- Diákközgyűlés
- DÖK-gyűlés
- a DÖK saját SZMSZ-e által meghatározottak

Feladatunk az állampolgári ismeretekhez kötődő ismeretek és készségek fejlesztése.

Egy iskola életében a közösség formálódásában fontos szerepet töltenek be a hagyományok. A hagyományokban való részvétel a diákok számára megmutatja a tradícióban rejlő megtartó erőt és értékeket.

Hagyományaink közé tartoznak az alábbi rendezvények:

- Tanulmányi kirándulás
- Táborok az iskolai szünetekben
- Deák-hét rendezvénysorozata (fordított órák vagy nap, "Nem középiskolás fokon" előadások stb.)
- Szavalóverseny
- Csibeavató
- Szalagavató bál
- Ballagás
- Iskolánk különösen nagy hangsúlyt fektet a tanórákon kívüli szakmai és szabadidős programok szervezésére, melyek rendkívül széles skálán mozognak (pl. egészség-nap, filmes napok, képzőművészeti szakkör, természettudományos szakkör, Mikulás-túra, Országjáró Diákkör-túra, színjátszó-kör, szavalóverseny, sportversenyek, vízi túra, belföldi és külföldi tanulmányi utak, német nemzetiségi hagyományok őrzése, stb.) Ezek az események a diákok számára nem csupán az egyes tudományterületekkel való közelebbi ismeretséget, de a kortárs közösségbe való tartozás és az együttműködő magatartás megtapasztalását, a személyiség kibontakoztatását és reményeink szerint örömteli, maradandó élményeket jelentenek.

A délutáni elfoglaltságok és hagyományos rendezvényeink szervesen kiegészítik oktató-nevelő munkánkat és növelik iskolánk népszerűségét a kerületben. Ezek a foglalkozások a széles körű személyiségfejlesztést teszik lehetővé úgy, hogy az életkori sajátosságoknak megfelelő vonzó, és értékes szabadidő eltöltésre neveljük diákjainkat. Fontos az is, hogy minden hagyományosan ismétlődő programunk, megszervezésében lebonyolításában jelentős szerepet vállalnak tanítványaink. Így megtanulják, hogy a tervezés és a pontos, kitartó munka eredményeképpen milyen teljesítményre képesek. Ez a tapasztalat általában visszahat a tanulmányi munkájukra is, ugyanakkor a gyengébb képességű, esetleg tanulmányi problémákkal küzdő tanulók számára is sikerélményt nyújthatnak a fenti programok.

A Kispesti Német Önkormányzat által szervezett hagyományörző programokba (tájházak, sváb települések felkeresése, nemzetiségi estek, kirándulások stb.) is aktívan bekapcsolódnak diákjaink.

A programok megvalósítása abban az esetben lehetséges, ha a fenntartó azt az intézmény mindenkorai éves munkatervében jóváhagyja.

1.4. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy ellássa azokat a nevelési—oktatási intézmény működésével összefüggő feladatokat, amelyek igénylik a pedagógus szakértelmét, így különösen:

- részt vegyen a nevelőtestület munkájában, az iskola kulturális és sportéletének megszervezésében, a tanulók felügyeletének (tanulmányi versenyek, érettségi, osztályozó vizsgák, felvételi, nem szakszerű helyettesítés stb.) ellátásában,
- nevelő és oktató tevékenysége keretében gondoskodjon a tanuló testi épségének megóvásáról, erkölcsi védelméről, személyiségének fejlődéséről, továbbá az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetítse,
- nevelő és oktató tevékenysége során figyelembe vegye a tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, fogyatékosságát, segítse a tanuló képességének, tehetségének kibontakozását, illetve bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő tanuló felzárkózását tanulótársaihoz, (szükség esetén korrepetáljon, versenyre készítsen fel, szakköri vagy előkészítő foglalkozást szervezzen)
- a tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, és ezek elsajátításáról meggyőződjön; ha észleli, hogy a tanuló balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megtegye,
- közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,
- a tanuló életkorának, fejlettségének figyelembevételével elsajátíttassa a közösségi együttműködés magatartási szabályait, és törekedjék azok betartatására,
- a szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa (e-naplón keresztül, írásban, fogadóórán, szülői értekezleten), a szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek,

- a szülő és a tanuló javaslataira, kérdéseire érdemi választ adjon,
- a gyermekek, tanulók és szülők emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa,
- példát mutasson toleráns, empátikus magatartásával a másság elfogadására,
- a gyermekek, tanulók részére az etikus viselkedéshez szükséges ismereteket átadja,
- rendszeresen fejlessze szaktárgyi és módszertani tudását (minimálisan a továbbképzési terv szerint), innovációival járuljon hozzá a tudás hatékony közvetítéséhez és az intézmény jó hírének öregbítéséhez,
- ossza meg frissen szerzett szakmai tapasztalatait, módszertani tudását kollégáival (bemutató órák, teachmeet-ek tartásával),
- elvégezze a pedagógiai tevékenységéhez kapcsolódó ügyeleti tevékenységeit (különösen óráközi szünetekben),
- megtervezze szakmai munkája éves tanmeneteit és azok szerint haladva végezze munkáját, tanítsa meg a kötelező törzsanyagot, illetve egészítse azt ki további anyagokkal,
- készüljön fel a foglalkozásokra, tanítási órákra, készítse elő azokat,
- értékelje a tanulók teljesítményét, törekedjék a tanulók egyenletes terhelésére. A tanulók felkészülését úgy tervezze, hogy otthoni munkájuk (írásbeli, memoriter, tananyagsajátítás, stb.) ne haladja meg a tanóra időtartamát,
- minden tanév első óráján a tanulókkal írásban ismertesse saját értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket. A bejövő osztályok első szülői értekezletén ezeket a szülőkkel is közölje,
- naprakészen vezesse a digitális napló haladási és osztályozó részét is, abba a figyelemztetéseket, dicséreteket is jegyezze be,
- biztosítson lehetőséget a tanulónak félévente minimálisan tantárgya(i) heti óraszámánál eggyel több érdemjegy megszerzésére,
- a súlyozott témazáró dolgozatokat megírás előtt legalább egy héttel bejelentse, illetve azt 15 munkanapon belül, ahogy valamennyi írásbeli dolgozatot is, kijavítva kiossza,
- féléves és év végi érdemjegyek odaítélésekor egyeztessen azzal a kollégájával, akivel az adott csoportban közösen tanítanak (nyelvi előkészítő osztályok nyelvtanárai, a természettudomány és a művészetek tantárgyat oktató tanárok),
- felkérés alapján osztályfőnöki, osztályfőnök-helyettesi, DÖK segítőtanári, mentortanári, munkaközösség-vezetői, vizsgáztató- és javítótanári stb. feladatokat lásson el,
- felkérés alapján részt vegyen a tanulók közösségi munkavégzésének szervezésében, az 50 órás kötelező iskolai közösségi szolgálat szervezésében, adminisztrálásában,

- részt vállaljon az iskolai dokumentumok aktualizálásában, statisztikák elkészítésében, illetve az iskolai rendezvények szervezésében, lebonyolításban, továbbá munkaközössége vállalt éves feladatainak sikeres megvalósításában,
- közreműködjön az iskola tárgyi felszereléseinek megőrzésében, leltározásában, a szaktantermek rendeltetésszerű használatában,
- határidőre és a tőle telhető maximális odafigyeléssel végezzen el minden olyan intézményvezető által kiadott konkrét iskolai, vagy azzal összefüggő feladatot, mely munkaköri leírásával nem ellentétes.

Az osztályfőnöki munka általános jellemzői

Az osztályfőnöki munkával az iskola pedagógusát az intézményvezető bízza meg meghatározott időre. Megbízás időtartama különböző lehet, alkalmazkodik az osztályfőnök tanított szaktárgyához, egyéb objektív, illetve szubjektív körülményeihez. A megbízás időtartamát osztályfőnöksége kezdetén tudatni kell a szülőkkel és a tanulókkal. Kivételes esetben, egy osztályban, egy-egy időszakra megbízást kaphat két tanár is. Ezeken, az eseteken kívül az osztályfőnök segítője az osztályfőnök-helyettes, akit az osztályfőnökkel egyeztetve szintén az intézményvezető bíz meg.

Az osztályfőnök elsődleges feladatai közé tartozik az osztály közösségi életének irányítása, valamint a tanulók személyiségének fejlesztése. Az osztályfőnök személyes felelőssége egy olyan - az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítása és elfogadtatása, amely szerint az osztályába járó tanulók egészséges lelki és testi fejlődése megvalósulhat.

Megtervezi, és tudatosan alakítja a közösségfejlesztő programokat. Tanórákon kívüli együttléteket is szervezve, évek során fokozatosan egyre több lehetőséget teremt a diákok önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kifejlődésére. Ezeken a programokon, valamint az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, az osztályfőnök-helyettes, vagy az intézményvezető által kijelölt tanár segítségével.

Megismerve a tanulók családi és szociális hátterét folyamatosan arra törekszik, hogy a szülőkkel együttműködve, az osztályban tanító tanárokkal összhangban végezze nevelő munkáját. Ennek érdekében, a gyermekekkel egyénileg, differenciáltan is foglalkozik, szükség esetén felveszi a kapcsolatot az iskolapszichológussal és/vagy a fejlesztőpedagógussal, illetve a gyermekvédelmi felügyelővel.

A hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett tanulókat segítve gondoskodik számukra szociális, illetve tanulmányi támogatásról.

Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét és rendkívüli teljesítményeit. Kiemelten értékeli azokat a tanulókat, akik az iskolai kötelezettségek mellett közösségért végzett munkában is részt vállalnak. Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli rendszeres tevékenységeiről, és azokban elért eredményeiről is, mint például zenetanulás, sport.

A szaktanárokkal együttműködve orientálja a tanulók fakultációs választásait, a tehetséggondozást és a továbbtanulás irányait.

Az közösségi nevelési órákat az iskolában elfogadott tanterv szerint használja fel a pedagógiai és a nevelési kérdések megvitatására. Előfordulhat, hogy egy-egy közösségi nevelési órát „összevontan”, iskolán kívüli program keretében tart meg, melyek során több szinten is érvényesítheti nevelési elveit.

Az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai

- A tanulmányi munka figyelemmel kísérése
  - Beszámolót készít osztályáról a félévi és az év végi osztályozó értekezletre az iskolai formanyomtatvány elvárásainak megfelelően
  - Év közben – szükség esetén – él a dicsérek, illetve az elmarasztalások lehetőségével.
  - Legkésőbb félév, illetve év vége előtt a fogadóóra előtt a digitális napló útján értesíti az elégtelen osztályzatra álló tanulók szüleit.
- A diákönkormányzat segítése
  - Segíti az osztály diákönkormányzati képviselőinek megválasztását és munkáját, ismerteti a DÖK működési szabályzatát.
  - Az osztály előtt legalább havonta egyszer, de lehetőleg minden iskolai DÖK-ülés után beszámoltatja a diákönkormányzati képviselőket.
- Az osztály magatartásának, szorgalmának, az osztály közösségi életének figyelemmel kísérése
  - Az osztállyal és az osztályban tanító tanárokkal történő megbeszélés után félévkor és év végén értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
  - Év elején az első közösségi nevelési órán megismerteti a tanulókkal a házirendet, felhívja a figyelmet az esetleges változásokra. Folyamatosan ügyel a házirendben foglaltak betartására, különösen a késésekre és a hiányzásokra.
  - Összesen 250 óra hiányzás, illetve igazolatlan hiányzás esetén az első után a szülőt, a tizedik után a gyermekjóléti szolgálatot, a kormányhivatal gyámhatóságát és a szülőt, 20 után a szülőt hivatalos levélben értesíti és felhívja a figyelmüket a további hiányzások következményeire.
  - Figyelemmel kíséri az osztályterem berendezésének állapotát, azonnal jelzi az iskolavezetésnek a hiányosságokat, rongálásokat. Az osztálytermet a diákokkal együtt ízlésesen dekorálja.
- Adminisztrációs, dokumentációs tevékenység

- E-napló kitöltése, vezetésének ellenőrzése; az osztályozó naplóból még hónap végén is hiányzó érdemjegyekre felhívja a szaktanárok és az intézményvezető-helyettes figyelmét.
- A hiányzások havonkénti, félév végi, illetve év végi összesítése.
- Félévi értesítők, év végi bizonyítványok kitöltése, kiadása.
- A pótvizsgákkal, az osztályozó vizsgákkal kapcsolatos adminisztráció elvégzése.
- Törzslap kitöltése és vezetése.
- Érettségivel kapcsolatos adminisztráció elvégzése.
- Tájékoztatja a tanulókat és szüleiket arról, hogy az intézmény legfontosabb dokumentumai (pedagógiai program, házirend, az éves munkaterv, a DÖK szabályzata) hol hozzáférhetőek számukra.
- Az arra érdemes tanulók dicsérete illetve szükség esetén fegyelmező intézkedések, fegyelmi eljárás kezdeményezése.
- A tanuló kiiratkozása esetén a tanulótól átvételi aláírást kér a bizonyítványról, egészségügyi lapról. Ellenőrzi, hogy a diáknak könyvtári tartozása van-e, a szekrénykulcsot leadta-e.
- A közösségi nevelési órák tervezésével, megtartásával kapcsolatos teendők
  - A közösségi nevelés tanmenete alapján összeállítja és elkészíti az órák tervezett tematikáját.
  - A tervezett témákról beszélgetést folytat, illetve vitát vezet a közösségi nevelési órákon.
  - Az első közösségi nevelési órán vázolja a tanulóknak az intézmény éves munkatervét, majd a továbbiakban rendszeresen tájékoztatja az osztályt az iskolavezetés, illetve a nevelőtestület őket érintő határozatairól.
  - Biztosítja, hogy a közösségi nevelési órákon a diákönkormányzati képviselők tájékoztathassák az osztályt a diákönkormányzati határozatokról, tevékenységekről.
  - Elvégzi a szükséges adminisztrációs tevékenységet.
- Az iskola hagyományaihoz, munkatervéhez kötődő tevékenységek
  - Minden év elején az első közösségi nevelési órán ismerteti az iskola hagyományait, éves munkatervét.

- A hagyományos rendezvényeken (tanévnitó, csibeavató, szalagavató, osztálykarácsony, ünnepségek, ballagás, tanévvzáró) felügyeli saját osztályát.
- Osztályfőnök-helyettese segítségével megtervezi és megszervezi, valamint felelősséggel vezeti az osztálykirándulásokat.
- Szülőkkal való kapcsolattartás
  - Egy évben legalább két szülői értekezletet tart.
  - Szükség esetén családlátogatást végez.
  - A digitális naplón vagy telefonon keresztül szükség esetén személyes esetelemző beszélgetést kezdeményez a szülőkkal
- Kapcsolatot tart az iskolaorvossal, az iskolapszichológussal, fejlesztőpedagógussal, a gyermekvédelmi felügyelővel.

Az osztályfőnökök évente ismétlődő tennivalói

Az osztályfőnök és helyettese, kölcsönös megegyezés alapján meghatározzák a tanévre szóló feladatok elosztását. Adott tanév elején:

- aktualizálja a digitális osztálynaplót
- ismerteti a tanév rendjét a tanulókkal
- ismerteti a szakkörök, énekkar, sportkörök, könyvtár, számítógépterem működési rendjét, iskolaorvos rendelési idejét, munkarendjét
- tudatosítja a házirendet
- ismerteti a szekrények használati rendjét, ellenőrzi a kulcsokat
- ellenőrzi az osztályterem berendezését, a hiányok pótlására benyújtja igényét a gazdasági ügyintézőnél
- megbeszéli a tanulókkal az osztályterem dekorációját (a házirend alapján)
- biztosítja a DÖK képviselők megválasztását.

Adott tanév folyamán:

- részt vesz az osztályfőnökök értekezletén, tanévenként két alkalommal (szükség esetén rendkívüli értekezleten)
- szeptemberben és az első félév után szülői értekezletet tart (szükség esetén rendkívüli szülői értekezlet is tartható)

- megszervezi az évi egy osztálykirándulást
- az intézmény vezetősége által kitűzött időpontban nevelési értekezletet tart az osztályával kapcsolatban
- rendszeresen kitölti a haladási naplót
- értesíti az osztályában tanító tanárokat a tanulók iskolai szervezésű programokon való részvételéről (fogászati vizsgálat, osztály orvosi vizsgálat, sportversenyek, diákcserek, sítáborok, külföldi tanulmányi kirándulások stb.)
- rendszeresen igazolja a tanulók mulasztásait, késéseit, a házirendben foglaltak alapján
- a törvényi előírás szerint írásban tájékoztatja a szülőket a tanulók igazolatlan hiányzásáról és késéseiről
- írásban (digitális napló) tájékoztatja a szülőket a dicséretekről, illetve a fegyelmezési eljárásokról, (a haladási napló jegyzet rovatában is)
- előzetesen tájékoztatja a szülőket írásban az esetleges bukás lehetőségéről, a házirendben leírt szabályok szerint
- az iskola környezeti nevelés programjában aktívan részt vesz, ezek szervezését és lebonyolítását segíti
- az iskolai közösségi szolgálat szervezését támogatja, nyilvántartja az elvégzett órákat, szorosán együttműködik az IKSZ munkát szervező kollégával
- Az egészség-nevelés program keretében együttműködik a testnevelő tanárokkal, az iskolaorvossal és a gyermekvédelmi felügyelő
- közösségi nevelési órákra a gyermekvédelmi felügyelővel együttműködve meghívott előadásokat szervez

Az osztályfőnök teendői belépő osztályok esetén

Az indulást megelőző tanévben:

- részt vesz a felvételiztetésben szaktanárként
- a felvételi eredmények alapján, az intézményvezetői döntés után elkészíti osztálya végleges névsorát
- egyéni bánásmódot igénylő tanuló esetén a szülőkkal és a megfelelő szakemberekkel konzultálva, megismeri a fejlesztéshez szükséges pedagógiai módszereket, eszközöket
- az intézményvezetővel egyeztetve, meghatározott időre felkéri az osztályfőnök-helyettest
- felméri a számára kijelölt tanterem állapotát, a szükséges beszerzéseket, egyeztetve azt az intézményvezetővel.

- átveszi a tanulói szekrényeket és azok kulcsait az iskolatitkártól
- beiratkozáskor kiosztja az adatlapot és a szülői tájékoztatót
- június elején az iskola intézményvezetőjével közösen szülői értekezletet tart, amelyen ismertetik az iskola pedagógiai programját

A tanév elején:

- a tanévnyitó utáni első közösségi nevelési órákon beszedi az esetlegesen még hiányzó dokumentumokat
- bemutatja az iskolát, annak működési rendjét, helyiségeit, szolgáltatásait, (szakkörök, könyvtár, számítástechnika-terem, énekkar, filmklub, sportkör stb.)
- tájékoztatja a tanulókat az iskolában dolgozó iskolaorvos, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, fejlesztő pedagógus, gyermekvédelmi felügyelő munkájáról
- ismerteti a házirendet, kiemelten a tanulói köteleességeket és jogokat
- az intézmény vezetősége által megadott határidőre kitölti a tanulók hivatalos nyilvántartási íveit, az törzslapot, a születési anyakönyvi kivonat fénymásolata és a tanulói adatlapok alapján a digitális naplóban

A tanév folyamán:

- A fogadóórákat megelőzően, összevont konzultációt szervez az osztályban tanító tanárok részvételével
- felméri a szociális, vagy egyéb okokból segítségre szoruló tanulókat, és gondoskodik számukra a lehetséges támogatásokról, szükség esetén érdekükben együttműködik a gyermekvédelmi felügyelővel

1.5. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK HELYI RENDJE

A pedagógia tevékenységünk során figyelembe vesszük és alkalmazzuk a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény új fogalomhasználatát, mely szerint:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
  - sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
  - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
  - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókat a tanév elején és a tanév során is folyamatosan, a különböző módszerekkel szűrjük és nyilvántartjuk.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókra legfőképpen az osztályfőnökök és a szaktanárok tudnak figyelni. A gyermekvédelmi felügyelővel konzultálva és a szülő véleményét is figyelembe véve, a megfelelő szakértői bizottságnál kezdeményezzük a vizsgálatot a tanulási nehézségének mértékére és tartalmára vonatkozóan.

A szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott és a szülő kérésére, az intézményvezető határozata alapján járunk el.

Ha egyéni bánásmódot igénylő tanuló a tanulmányait egyéni tanrend szerint folytathatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint gondoskodunk.

A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség elkötelezettség, belső hajtóerő, érzék, állhatatosság. A tehetséges fiatalok gondozása, a tehetségek felismerése és fejlesztése éppen ezért fontos iskolai feladatunk. A szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következőket tartjuk szem előtt:

- Ösztönözzük a múzeumlátogatásokat osztályfőnöki, szakóra, illetve tanulmányi kirándulás keretein belül.
- A közismereti tárgyakban, illetve a sportban vagy bármely művészeti ágban tehetséges tanulóink képességének fejlesztése érdekében keressük a lehetőségeket más külső szervezeteknél, tehetségpontoknál.
- A tehetségsegítő munkában eredményes kollégákat – lehetőségeinkhez mérten – elismerésben részesítjük.
- Sokoldalúan segítjük tanulóinkat a sikeres pályaeorientációban, továbbtanulási esélyeik növelésében, pályaválasztási döntéseikben.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Differenciált tanórai munka
- Tehettséggondozó szakkörök működtetése
  - Digitális kultúra (robotika, 3D nyomtatás)
  - Természettudományos
  - Énekkar
  - Sportkörök
  - Filmklub
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés a közép és a felsőfokú tanulmányokra (felvételi-, nyelvvizsga- és érettségi előkészítő foglalkozások tartása)
  - magyar nyelvtan és irodalom
  - matematika
  - idegen-nyelv
  - középfokú idegen nyelvi vizsgára való felkészítés
  - szaktárgyi érettségi előkészítő foglalkozások közép- és emelt szinten
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése.
- Az országos, regionális és fővárosai versenyekre rendszeresen felkészítjük tanulóinkat, emellett rendszeresen kiírunk iskolai versenyeket is. Az iskolai versenyek tartalmát a szakmai munkaközösségek határozzák meg, és ők felelősek azok lebonyolításáért is.
- Rendszeres sportolási és versenyzési lehetőséget biztosítunk a labdarúgást, a kézilabdát, az úszást és a röplabdát szerető fiataloknak.
- Az iskolai könyvtár irodalmi jellegű versenyeket és pályázatokat szervez a téma iránt érdeklődők számára.
- A diákönkormányzat egészen széles témakörben ír ki pályázatokat és szervez versenyeket.
- Iskolai ünnepségen, rendezvényen diákjaink működnek közre szavalataikkal, énekeikkel, táncukkal vagy hangszeres produkcióikkal.

- Rendszeresen szervezünk kiállításokat tanulóink képzőművészeti munkáiból
- Törekszünk arra, hogy megteremtsük a feltételeit egy komplex tehetséggondozó program kidolgozásának és megvalósításának.
- Felzárkóztatásra szoruló tanuló esetén végzett tevékenységek:
  - a lemaradás valódi okának feltárása, feloldása
  - az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
  - az egyéni foglalkozások szervezése;
  - a felzárkóztató foglalkozások tartása;
  - az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
  - a továbbtanulás irányítása, segítése.
  - Lehetőség szerint a tanulási cél érdekében a szülőkkel való együttműködés módozatait keressük.
  - A legfontosabb a nevelőtestülettel elfogadtatni azt a meggyőződést, hogy a tanulásmódszertan alkalmazása az egész nevelőtestület feladata, ugyanis a különböző tantárgyak különböző képességeket és módszereket igényelnek. Ezért a tanároknak a szakórákon nem csak tárgyi ismereteket kell közvetíteniük, hanem azokat a gyakorlati módszereket, fogásokat is érdemes megosztani a gyerekekkel, amelyek segítségével sikeresen elsajátíthatják az adott óra anyagát. Ehhez társul még az érthető, logikus felépítésű óravezetés, a következetes számonkérés, a pozitív pedagógus személyiség. Ezért állandóan szükségszerű pedagógiai módszereinken alakítani.

A leggyakrabban alkalmazott tanulást fejlesztő módszerek:

- egyéni képességfejlesztés (fejlesztési terv alapján) – főleg sajátos nevelési igényű tanulók esetén
- sikerélmény nyújtására iskolai versenyek szervezése
- differenciált tanóravezetés
- korrepetálások, felkészítő foglalkozások tartása
- tanulásmódszertan, tanulás tanítása oktatása
- infokommunikációs technológiák bevonása az oktatásba

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Különböző programokkal igyekeznünk és segítenünk kell a hátrányos helyzetű tanulók beilleszkedését, folyamatos fejlődését.

Nevelési programunkban elsősorban a távlati tervezéssel foglalkozunk, vagyis a helyzetfelmérés után meghatározzuk a tevékenység célját, éves ütemtervét, valamint a lehetőségek számbavételével a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat.

Az iskolai fejlesztő tevékenységek célja, segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik a törvény szerint nem, de valójában szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek: családi mikrokörnyezetéből adódóan hátrányos helyzetűek, otthoni körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek, csonka családban felnövő gyermekek (elvált szülők, árva, félárva gyerekek), munkanélküli szülők gyermekei, átmenetileg hátrányos helyzetűek, áttelepült, beköltözött (új) tanulók, vagy tartós betegség miatt hátrányos helyzetűek, külföldön dolgozó szülők gyermekei.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

- Lehetőség szerint az étkezési díj mérséklése
- Ösztöndíjprogramok felkutatása
- Napi kapcsolat tartása Szociális és Gyermekjóléti Szolgálattal, együttműködés a gyermekvédelmi felügyelővel -
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- felzárkóztató órák tartása
- a egyéni tanrendű tanulók számára konzultációs lehetőség biztosítása
- biztosítani az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használatát
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatainak kialakítása
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése
- a családlátogatások szervezése
- a továbbtanulás irányítása, segítése

Gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A pedagógus a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény (GYvt.) 17.§-ban meghatározott gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja. A jelzőrendszer tagjai a gyermekek veszélyeztetettségének észlelésekor kötelesek jelzést tenni, illetve a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, problémáinak megoldása érdekében egymással együttműködni.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet **25. §-a** szerint: (1) Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

(2) Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ennek keretében segíti

a) a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,

b) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,

c) a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,

d) a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,

e) prevenciós eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és

f) a jelzőrendszer működését.

(3) Ha a köznevelési intézmény foglalkoztat gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat az óvodai és iskolai szociális segítő a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel együttműködésben látja el.

Az osztályfőnökök szerepe a gyermekvédelmi jelzőrendszeren belül:

- Szakmai tevékenysége során a gyermekvédelmi teendők felismerése és jelzése.
- Szakmai tevékenységével részt vesz a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében, illetve közreműködik a gyermeket veszélyeztető helyzet, körülmény megszüntetésére irányuló szociális munkában.

1.6. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

Diákönkormányzat

Az iskolában működik Diákönkormányzat (továbbiakban DÖK), amely évente iskolai diákközgyűlést rendez. Ekkor kerül sor többek között a feladatok számba vételére, tervezésére, a már elvégzett munka értékelésére, a problémák feltárására, lehetséges megoldásaira.

Diákönkormányzatunk a Szervezeti és Működési Szabályzatának megfelelően működik. Az iskolai honlapon rendszeresen új információk és adatok kerülnek fel a DÖK tevékenységével és az iskolai élettel kapcsolatosan. A DÖK javaslata alapján az intézményvezető nevezi ki a DÖK-öt segítő pedagógust.

A diákjogok és érvényesülésük iskolánkban

Fontosnak tartjuk, hogy a DÖK tevékenysége valóban a diákoktól induljon ki, hiszen az iskola más (felnőtt) tagjának beleszólása megszünteti az önkormányzatiság lényegét. Ezért a segítő tanár munkája is főleg a tevékenységek koordinálására szorítkozik.

Tudatosan figyelniük kell arra is, hogy a diákságot érintő döntések előkészítésébe a Köznevelési törvény és a hatályos rendeletek szerint a Diákönkormányzatot is bevonjuk.

A felvetett kérdésekben véleményezési joga van a DÖK-nek, mellyel kinyilváníthatja egyetértését vagy egyet nem értését az adott kérdésről.

A DÖK a véleményét írásban, vagy e-mailben juttathatja el az iskola vezetőségéhez.

A véleménynyilvánítás előtt 15 nappal a kérdésekről írásos tájékoztatást kap a DÖK vezetője. A DÖK véleményét 7 munkanapon belül kell eljuttatnia az iskola vezetőségéhez.

1.7. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

A szülőkkel való kapcsolattartás, az együttműködés formái, továbbfejlesztési lehetőségek

Az iskola és a szülői ház között sokrétű kapcsolat alakul ki. A legfőbb iskolahasználó a gyerek, akinek az érdekeit képviselni, értékeit kialakítani a család hivatott. Ebben az iskola csupán társ, segítség lehet. A szülők felelőssége, hogy vegyenek részt saját gyermekük életében, még akkor is, ha erre látszólag nincs idejük, még akkor is, ha a gyerek ezt látszólag nem akarja. Ennek az életkornak sajátos jellemzője a leválás és a kötődés egyaránt. A család szerepét az iskola nem kívánja és nem is tudja átvenni, ezzel együtt nem hárítjuk a szülőkre az iskolai problémák megoldását sem.

A hozzánk 9. évfolyamra felvett és beiratkozott diákok szüleinek közvetlenül a felvételt követő időszakban - tehát még a tanév kezdete előtt - szülői értekezletet tartunk. Ekkor tájékoztatjuk őket a Kispesti Deák Ferenc Gimnázium oktatási-, nevelési céljairól, és bemutatjuk iskolánkat. Természetesen a tanévet előkészítő adminisztratív, beszerzési és egyéb feladatokról is ekkor adjuk meg a szükséges információkat. Célunk, hogy sokrétű, pontos tájékoztatással segítsük elő a tanulók zökkenőmentes beilleszkedését az iskolai közösségbe.

A szülők figyelemmel kísérhetik a gyermeki, tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét. Tájékoztatást kérhetnek, illetve tanácskozási joggal részt vehetnek a nevelőtestület értekezletein, a tankönyvek választásában, taneszközök és felszerelések beszerzésére vonatkozó döntésekben. A nem ingyenes szolgáltatásokkal kapcsolatosan egyetértésüket kell kérni. Azért, hogy a szülők ezekkel a jogaikkal minél szélesebb körben élhessenek, továbbá a folyamatos és rendszeres tájékoztatás érdekében a szülőket várjuk az iskola által meghirdetett, szervezett formában tartandó – az alábbiakban felsorolt – értekezletekre és megbeszélésekre.

Az iskola honlapja: folyamatosan elérhető általános és aktuális információkat közlő felület.

Szülői értekezlet: Tanév elején az iskola vezetősége határozza meg a szülői értekezlet időpontját. Tanévenként legalább kettő betervezett szülői értekezletet kell tartani (tanév elején, félévkor). Az intézményvezető, az osztályfőnök vagy a szülők kezdeményezésére indokolt esetben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is van lehetőség.

Fogadóóra: Tanév elején az iskola vezetősége határozza meg a fogadó órák időpontját. Tanévenként legalább kettő betervezett fogadóórát kell tartani. Ennek célja, hogy a szülőknek alkalma legyen valamennyi érintett tanárral a tanuló iskolai munkájáról, eredményeiről, fejlődéséről, sikereiről, problémáiról konzultálni.

Szülői munkaközösség: Tanév folyamán legalább két alkalommal az osztályok által megválasztott szülői képviselők előtt az iskola vezetősége beszámol az iskolában folyó munkáról, az eredményekről, a további feladatokról. A szülőknek lehetőségük van az iskolai élettel kapcsolatos kérdéseik feltevésére.

Szülői fórum: Szakmai előadások, szülőprogramok, az aktuális nevelési kérdések megvitatása, a serdülőkor sajátosságait, tipikus nevelési helyzeteket bemutató a témában jártas előadó segítségével. Erre az eseményre valamennyi szülő meghívót kap.

E-napló (digitális napló): A szülői tájékoztatás eszköze. A szülő felelőssége, hogy rendszeresen tájékozódjon az e-naplóból. Ezen keresztül kapnak információt a szülők:

- a tanulók érdemjegyeiről.
- hiányzásairól
- dicséretekről, figyelmeztetésekről, megrovásokról
- aktuális információkról

Személyes tájékoztatás e-mailben: A szülői tájékoztatás eszköze. A szülő felelőssége, hogy az általa megadott e-mail-címre küldött iskolai leveleket figyelemmel kísérrje. Ezen keresztül kapnak tájékoztatást a szülők:

- az iskolai étellel, eseményekkel, elfoglaltságokkal kapcsolatos információkról,
- az iskola elvárásairól,
- a tanulóval kapcsolatos esetlegesen felmerülő problémákról.

Szülői hírlevél: A szülőket év elején szülői hírlevélben tájékoztatja az iskola a szülői értekezletek és fogadóórák időpontjáról, a tanév folyamán várható iskolai rendezvények időpontjáról, a tanítási szünetek, a bizonyítványosztás időpontjáról, az iskola alapítványába befolyt összegek felhasználásáról stb.

A fentiekben említett alkalmakon és lehetőségeken kívül a szülők telefonon vagy e-mailben egyeztetett időpontban találkozhatnak az iskola vezetőségével, az osztályfőnökkel, vagy a szaktanárokkal. A szülőkkel való betervezett időpontra kívüli megbeszélést az iskola vezetősége, az osztályfőnök illetve a szaktanár is kezdeményezhet. Erről a szülőt telefonon, e-mailben, ha ez eredménytelen, akkor írásban kell értesíteni. Szükség esetén összevont intézményvezetői, osztályfőnöki, szülői, szaktanári megbeszéléseket tartunk.

A tanulókkal az osztályfőnökök és a szaktanárok napi kapcsolatban állnak, és a lehetőségekhez mérten minden segítséget és együttműködést megadnak.

A kollégiumi tanárokkal az osztályfőnökök tartják a kapcsolatot. Szükség esetén az iskola vezetősége illetve szaktanárok is kezdeményezhetik a kapcsolat felvételét. Tanév elején személyesen találkozik az osztályfőnök a kollégiumi tanárral, majd havi rendszerességgel telefonon, írásban vagy személyesen tájékozik a tanuló kollégiumi életéről.

Az iskolafenntartó tankerülettel és a XIX. kerületi önkormányzattal való kapcsolattartás

A napi ügyekben a Külső-Pesti Tankerületi Központtal, mint iskolafenntartóval, és mint működtetővel tartja intézményünk a kapcsolatot. Továbbra is fontosnak tartjuk a XIX. kerületi Önkormányzattal való kapcsolattartást és együttműködést.

Az intézmény feladatából következik, hogy partnereink egy része évről évre változik, ezért a kapcsolattartás minősége, folyamata döntően befolyásolhatja működésünket.

Célunk az informálás és informálódás. Célunkat akkor érjük el, ha biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók, a szülők, a fenntartó tankerület, a munkatársak, az őket érintő területekről tájékozódhatnak.

Iskolánk éves munkaterve a kapcsolattartás mikéntjét, gyakoriságát szabályozza.

Rendszeres kapcsolattartás

- az iskolaorvossal és a védőnővel.
- a kerület általános iskoláival
- a tanárképzést folytató egyetemekkel

Esetenkénti kapcsolattartás

- Kispesti Szolgáltató Centrum, illetve a tanuló lakóhelye szerint illetékes Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok
- Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat területileg illetékes tagintézményei
- ÁNTSZ
- Rendőrség
- Civil szervezetek
- Kispesti sajtóorgánumok
- Kispest TV
- Kormányhivatalok Gyámügyi Osztályai
- Kollégiumok
- kispesti Humánszolgáltatási és Szociális Iroda

1.8. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI, VALAMINT A SZÓBELI FELVÉTELI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének rendje

Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei:

- folyamatosság, rendszeresség,
- korrektség,
- igényesség,
- objektivitás és
- empátia egészséges aránya,
- a tanulói önkontroll fejlesztésének igénye.

Számon kérni csak olyan ismeretet szabad amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott. A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése. Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.

A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás, képesség, teljesítmény egységében kell értékelni. Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze. A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

A szaktanárok az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének formáit, rendjét minden tanév elején ismertetik a tanulókkal és a szülőkkel.

Az írásbeli feleletekben a megvizsgált teljesítményhez számszerű értéket rendelünk (kvantitatív értékelés), amivel kifejezzük a teljesítmény színvonalát.

Egy csoportban egy nap alatt legfeljebb két témazáró dolgozatot lehet íratni. Témazáró dolgozatnak tekinthető a tanmenetben tervezett, egy témakört lezáró dolgozat. A dolgozatok időpontjait az adott csoportban tanító tanároknak kell egyeztetniük. A teljes tanórát igénybevevő írásbeli számonkérések mennyisége naponta nem lehet kettőnél több. Ezekről a korlátozásokról csak a tanulók beleegyezésével lehet eltérni.

A tanulók munkájának ellenőrzése, értékelése folyamatosan, naponta történik. A tanulók munkáját mindig értékelni kell, ügyelve a pozitív, előre mutató, biztató hangvételre.

Az írásbeli méréseken kívül nagy hangsúlyt kell fektetnünk a szóbeli számonkérésekre is, arra, hogy a tanulók önállóan fejthessék ki gondolataikat egy-egy témáról. Arra ösztönözzük őket, hogy tudásukat egészítsék ki egyéni élményeikkel, gyakorlati tapasztalataikkal, ismereteikkel és önálló véleményeikkel, és gyakorolják a szóbeli megnyilatkozásokat is. A tanár minden tanítási óráján bármely tanítványát feleltetheti. Önként vállalt feladat esetén a tanuló dönthet, hogy a pedagógus által megajánlott érdemjegyet elfogadja-e.

Az idegen nyelvi szóbeli vizsgák esetében a vizsgákat úgy bonyolítjuk le, hogy csoportonként az összes tanuló feleletére egy napon, közvetlenül egymás utáni tanórákon kerül sor, előre megbeszélte sorrend alapján.

A tanuló szóbeli feleleteinek, írásbeli munkáinak értékelése nyilvános és indokolandó. A tanuló kulturált ellenvéleménye büntető érdemjeggyel nem torolható meg. A szóbeli feleletek és az írásos tanulói teljesítmények érdemjegyét kötelező a tanulóval ismertetni. Nem kerülhet olyan érdemjegy az osztálynaplóba, amelyről a tanuló nem tud, a tanuló tartós hiányzása kivételével.

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból félévente legalább a heti óraszám +1 jeggyel kell rendelkeznie ahhoz, hogy félévkor és tanév végén osztályozható legyen.

Beszámolók rendszere idegen nyelvből a NYEK évfolyamon

		1. félév vége	2. félév vége
9NY. osztály	angol	Szóbeli és írásbeli beszámoló	Szóbeli és írásbeli beszámoló
	német	Szóbeli és írásbeli beszámoló	Szóbeli és írásbeli beszámoló
9. osztály	angol	Szóbeli és írásbeli beszámoló	Szóbeli és írásbeli beszámoló
	német	Szóbeli és írásbeli beszámoló	Szóbeli és írásbeli beszámoló
10. osztály	angol	Szóbeli és írásbeli beszámoló	Szóbeli és írásbeli beszámoló
	német	Szóbeli és írásbeli beszámoló	Szóbeli és írásbeli beszámoló

11. osztály	angol	Szóbeli és írásbeli beszámoló	Szóbeli és írásbeli beszámoló
	német	Szóbeli és írásbeli beszámoló	Szóbeli és írásbeli beszámoló
12. osztály	angol	Szóbeli és írásbeli beszámoló	érettségi
	német	Szóbeli és írásbeli beszámoló	érettségi

Amennyiben a nyelvi előkészítő évfolyamon (9NY) a tanuló félévi vizsgája az első idegen nyelvből nem éri el a 2-es osztályzatot, egy hónapon belül a vizsgáját meg kell ismételnie. Ha az ismétlő vizsga osztályzata sem éri el a 2-es osztályzatot, az adott tanév végén a tanuló megbuktatható.

Amennyiben a diák a KRÉTA felületén / a Google naptárban előzetesen egyeztetett és közölt vizsgán neki felróható okból nem jelenik meg, a vizsgájának minősítése 1-es érdemjegy. Amennyiben a diák a KRÉTA felületén / a Google naptárban előzetesen egyeztetett és közölt vizsgán neki fel nem róható okból nem jelenik meg, köteles a tanárral az iskolában való megjelenésekor új vizsgaidőpontot egyeztetni és a félévi / év végi vizsgát letenni.

Próba érettségi idegen nyelvből

Idegen nyelvből próba érettségit írnak azok a tanulók – évfolyamtól, osztálytól függetlenül -, akik az adott tanév végén közép vagy emelt szintű érettségi vizsgát kívánnak tenni. A próba érettségi megírására a második félévben kerül sor.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsga letételére van szükség:

- Az egyéni tanrendű tanuló félévi és év végi osztályzatának megszerzéséhez.
- Előrehozott érettségi vizsga letételéhez szükséges év végi osztályzat megszerzéséhez.
- Iskolaváltoztatással (más középiskolából átvétellel) tanulói jogviszonyt létesítő tanuló hiányzó év végi osztályzatának megszerzéséhez.
- A kötelező tanórai foglalkozáson való részvétel alól történő felmentés esetén a félévi és az év végi osztályzat megszerzéséhez.
- Intézményvezetői engedéllyel egyszerre több év tantervi követelményeinek teljesítése esetén az év végi osztályzat megszerzéséhez.
- Nevelőtestületi engedéllyel - mulasztásai miatt nem osztályozható - tanuló év végi osztályzatának megszerzéséhez.

Az osztályozó vizsgát a kötelező érettségi vizsgatárgyakból írásban és szóban kell letenni, a választható érettségi tárgyakból – az informatika, a készségtárgyak (testnevelés, ének-zene, vizuális

kultúra, dráma és színház) kivételével – szóban kell letenni, digitális kultúrából gyakorlati, a készségi tárgyakból gyakorlati és szóbeli vizsgát kell teljesíteni.

Az írásbeli vizsgák időtartama legfeljebb 60 perc lehet, a szóbeli vizsgákhoz az idegen nyelveket leszámítva 30 perces felkészülési időt kell biztosítani. Egy felelet hossza legfeljebb 15 perc.

Amennyiben a tanuló előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni, az osztályozó vizsgát legkésőbb az írásbeli vizsga megkezdése előtt 7 nappal le kell tenni.

A tanulót – a mulasztások miatt nem osztályozható tanuló osztályozó vizsgáját kivéve – az osztályozó vizsga időpontját megelőző 30. napig értesíteni kell a vizsga követelményeiről és időpontjáról.

A mulasztások miatt nem osztályozható tanulót legkésőbb a vizsga előtt 7 munkanappal értesíteni kell a vizsga követelményeiről és időpontjáról.

A szaktanár köteles egy alkalommal konzultációs lehetőséget biztosítani, melynek időpontját a tanulóval egyeztetni. A vizsgát legkésőbb az osztályozó konferenciát megelőző munkanapon kell megtartani.

Az osztályozó vizsga vizsgabizottságának tagjait, az elnökét az intézményvezető jelöli ki. Az elnök felelős a vizsga jogszerű lebonyolításáért.

Az eredmény kihirdetése a vizsga napján történik.

A vizsgával kapcsolatosan a tanuló fellebbezéssel élhet, a hatályos törvényi előírásoknak megfelelően.

Az osztályozó vizsgán elért eredmény félévi vagy év végi osztályzatnak számít.

Az egyéni tanrendű tanuló magatartásból és szorgalomból nem kap osztályzatot, a készségi tárgyakból – testnevelés, ének-zene, vizuális kultúra – felmentést kérhet. A kérelmet az iskola intézményvezetőjének kell benyújtani.

A helyi tantervben nem szereplő tantárgyból a tanuló vendégtanulóként olyan intézményben teljesítheti a követelményeket, ahol az adott tantárgy az iskola helyi tantervében szerepel.

A 11. osztályos tanuló akkor jelentkezhet idegen nyelvből 12. évfolyamos osztályozó vizsgára, ha bemutatja B2 szintű komplex nyelvvizsga bizonyítványát, vagy ha félévi osztályzata legalább jó.

Digitális kultúra középszintű vagy emelt szintű előrehozott érettségi vizsgára jelentkezhet a tanuló, ha a le nem zárt évfolyam anyagából osztályozó vizsgát tesz és azon legalább 80%-os teljesítményt ért el.

Egyéb tantárgyból a tanuló abban az évben jelentkezhet osztályozó vizsgára, amelyik évben a helyi tanterv szerint befejezi tanulmányait, és félévi értékeléskor legalább jó osztályzatot szerzett.

Javítóvizsga

Ha a tanuló egy, kettő vagy három tantárgyból sikertelenül zárta a tanévet, azaz teljesítményét a szaktanár elégtelennel (1) értékelte, az adott tantárgy(ak)ból javítóvizsgát tehet, melyet augusztus 20.

és szeptember 1-je között kell lebonyolítani. A sikertelen javítóvizsgát nem lehet megismételni, ebben az esetben a tanuló csak az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait.

Háromnál több tantárgyból szerzett év végi elégtelen (1) eredmény esetén a tanulmányok csak az évfolyam megismétlésével folytathatóak

A javítóvizsga eljárásrendje

Amennyiben egy tanuló egy, kettő vagy három tantárgyból elégtelen osztályzatot szerzett, a bizonyítványosztás napján értesíteni kell a javítóvizsga időpontjáról, és követelményeiről.

Az érintett szaktanár(ok) a vizsga előtt legalább egy alkalommal tartanak konzultációt. Ennek időpontjáról szintén a bizonyítványosztás napján kell értesíteni a tanulót.

A javítóvizsgákat háromtagú bizottság előtt kell letenni. A javítóvizsga vizsgabizottságának tagjait, az elnökét az intézményvezető jelöli ki. Az elnök felelős a vizsga jogszerű lebonyolításáért.

A javítóvizsga a kötelező érettségi tantárgyak esetében írásbeli és szóbeli részből áll, a többi tantárgy esetében csak szóbeliből áll. Az írásbeli (legfeljebb egy óra) és szóbeli (30 perc felkészülési idő után legfeljebb 15 perces felelet) részből áll.

A vizsga után a bizottság tájékoztatja a nevelőtestületet döntéséről. Az eredmény kihirdetése a vizsga napján történik.

A vizsgával kapcsolatosan a tanuló fellebbezéssel élhet, a hatályos törvényi előírásoknak megfelelően.

A továbbhaladás feltételei és különböző módjai

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha a helyi tantervben előírt szaktárgyi, tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette, azaz legalább elégséges (2) osztályzatot szerzett valamennyi kötelező és választott tantárgyból egyaránt, valamint minden tantárgyból teljesítette az adott évfolyamra esetlegesen előírt beszámolási kötelezettségét. A beszámolási kötelezettségek az adott tantárgy leírásánál vannak részletezve és minden tanév elején a szaktanár kötelessége ezt a tanulók tudomására hozni.

Ha a tanév végén a tanulót javítóvizsgára kötelezték, a továbbhaladás feltétele, hogy valamennyi érintett tantárgyból sikeres javítóvizsgát tegyen.

1.9. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL SZABÁLYAI

Felvétel

A felvétel kilencedik évfolyamra a törvény által a tanév rendjében meghatározott módon történik. A jelentkezési lapokat az általános iskola továbbítja intézményünkhöz, illetve a Felvételi Központba. A beérkezett jelentkezések rangsorolása után kerül sor azon határ megjelölésére, ameddig

a jelentkezést az adott osztályba, az intézmény elfogadja. A rangsor kialakítása a jelentkező felvételi pontszámai alapján történik. A felvételi pontok számításának módját, az egyes felvételi részek (írásbeli, szóbeli, általános iskolai eredmények) arányának mértékét a felvételi tájékoztató tartalmazza.

Az iskolánkba jelentkező tanulók felvétele eredményes központi szervezésű magyar nyelvi és matematika írásbeli vizsga, helyi szóbeli (német nyelvből írásbeli és szóbeli) vizsga és az általános iskolai eredmények alapján történik. Az általános iskolai eredmények esetében a hetedik évfolyam év végi és nyolcadik félévi átlagot vesszük figyelembe a készség tárgyak beszámítása nélkül.

A szóbeli felvételi vizsga követelményeit, a felvételi vizsgán nyújtott teljesítmény értékelését és a felvétel kritériumait az intézmény honlapján nyilvánosságra hozzuk.

A rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben részesítjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelyével megegyezően a kerületben található, vagy akinek különleges helyzete ezt indokolja.

Különleges helyzetnek tekintjük,

- ha egy jelentkező tanulónak testvére, testvérei járnak vagy jártak intézményünkbe,
- ha a jelentkező tanuló szülője korábban tanítványunk volt.

A felvételtől a megadott rangsor, keretszám, határ, valamint a tanuló igénye ismeretében a Felvételi Központ dönt.

A beiratkozás időpontját a tanév rendje és az intézmény munkarendje határozza meg.

Átvétel

Iskolaváltás esetén a törvénynek megfelelően vállaljuk az átjárhatóság biztosítását. Befogadó iskolaként az intézményvezető dönt az átvételről. Az átvételt iskolánk különbözeti vizsgához vagy meghallgatáshoz köti. A tanulónak legfeljebb három tantárgy hiányzó év végi osztályzata esetén különbözeti vizsgát kell tennie. Ha a tanított tantárgyak esetén nincs eltérés, a leendő tanulót meghallgatjuk matematikából, magyarból, történelemből, idegen nyelvből vagy egyéb közismereti tantárgyból. A meghallgatásban részt vesz annak az osztálynak az osztályfőnöke, ahová a tanuló kerülne. A diákkal, a szülővel és az érintett szaktanárokkal egyeztetve a vizsgára és a meghallgatásra határidőt tűznek ki.

A jelentkező a sikeres különbözeti vizsga vagy meghallgatás után az adott évfolyam tanulója lesz. A különbözeti vizsga sikertelensége esetén tanulmányait a megfelelő alsóbb évfolyamon folytathatja. Amennyiben nincs mód különbözeti vizsga letételére, az új tanuló, tanulmányait az alsóbb évfolyamon, illetve szükség esetén az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Az emelt szintű csoportok között belső átjárhatóságot kívánunk biztosítani különbözeti vizsgával.

1.10. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

- **Elsősegélynyújtó hely és személy kijelölése**

Az intézményben az orvosi szoba az elsősegély nyújtására szolgáló helyiség. A helyiségre kihelyezésre kerül az „Elsősegélynyújtó hely” figyelmeztető tábla és mellette szerepel az elsősegélynyújtó neve. Az első számú elsősegélynyújtó személy az iskolaorvos, illetve a védőnő, de mivel ők nem minden nap vannak jelen az intézményben így az intézményvezető egy fő elsősegélynyújtó személyt nevez ki az intézményen belül.

- **Az elsősegélynyújtó felszerelés**

Az intézményünkben elsősegélynyújtó doboz található a gazdasági irodában, az orvosi szobában, az iskolatitkári helyiségben, és az Öveges laborban. Az elsősegélynyújtó felszerelés beszerzéséről, karbantartásáról, valamint az elhasznált, lejárt vagy használhatatlanná vált eszközök azonnali pótlásáról a megbízott jelzése alapján a gazdasági ügyintézővel foglalkozó dolgozó gondoskodik az intézményvezető jóváhagyásával. A felszerelés beszerzését úgy kell megtervezni, illetve végrehajtani, hogy a munkaterület még átmenetileg se legyen ellátatlan.

- **Elsősegélynyújtás**

Az elsősegélynyújtásra szoruló személyt lehetőleg a kijelölt elsősegélyhelyen kell ellátásban részesíteni. Ha az ellátásra szoruló személyt az állapota miatt nem lehet az elsősegély helyre juttatni, az elsősegélynyújtót alkalmas módon (pl. telefonon, személyesen) értesíteni kell a szükséges beavatkozásról.

Gondoskodni kell a veszélyforrás megszüntetéséről (pl. az elektromos berendezés feszültségmentesítése, gázömlésnél a gáz elzárása, ajtók és ablakok kinyitása, mérgező anyaggal szennyezett ruházat levétele).

A mentők segélyhívószáma – 104 – a helyiségben kifüggesztésre kerül.

A balesetet a balesetvédelmi felelősnek jelenteni kell.

- **Elsősegély-nyújtási alapismeretek átadása a tanulóknak**

Az elsősegélynyújtás alapismeretei integráltan jelennek meg az egyes tantárgyak tananyagaiban, illetve az közösségi nevelési órák keretében kerülnek feldolgozásra.

Közösségi nevelési órák keretében érintett témák	1.Tűz-és balesetvédelem 2.Elsősegélynyújtás (segélyhívószámok, biztosítás)	alapjai helyszínleírás,
--	--	----------------------------

Testnevelés órák	3. Sérülések, ellátásuk (csont, ízületi és izomsérülések) 4. Stabil oldalfekvés
Kémia órák	5. Vegyi anyag okozta égések, gyógyszer okozta sérülések a szemén és ellátásuk
Biológia órák	6. Égési sérülések és ellátásuk 7. Vérzések (visszeres, ütőeres, külső, belső vérzés), sebzés, nyomókötés, nyomópontok 8. Újraélesztés lépéssora hirtelen szívhalál 9. Idegen test a légutakban 10. Cukorbetegség, epilepsziás rohamok
Fizika órák	11. Elektromos balesetek és ellátásuk

1.11. AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK

Céljaink megvalósításához a kompetencia alapú oktatásba bekapcsolódó pedagógusaink olyan modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek és eljárások elsajátítására és alkalmazására törekednek, melyek segítségével hatékonyabban, könnyebben, testre szabottan tudnak a diákokkal eredményeket elérni.

Alkalmazott módszerek:

- Kooperatív tanulás
- Témahét
- Projektoktatás, pedagógiai projekt
- Team tanítás
- Moduláris oktatás, moduláris taneszköz
- Differenciálás
- Információs és kommunikációs technológiák alkalmazása
- Drámapedagógia
- Élménypedagógia
- Kalandpedagógia
- Múzeumpedagógia

Hatékony és eredményes nyelvtanulásért modul

A módszertani modell azt mutatja be, hogy hogyan használják a nyelvtanárok az informatikai eszközöket arra, hogy a tanulás kooperatív, innovatív, ötletes, a tanulók érdeklődését felkeltő tevékenységek során történjen.

A tanulás gyakorlatának rugalmasnak, játékosnak és élvezetesnek kell lennie, ki kell elégítenie a tanulók egyéni tanulási szükségleteit és elvárásait, és rá kell vezetnie a tanulókat az önszabályozó tanulásra. A tanár mentor szerepben vesz részt a folyamatban. Ennek megfelelően a kreativitás és az innováció a szerepmodellje, pedagógiai szakértelemmel, folyamatos önképzéssel megvalósítva. A tanulást úgy kell szervezni, hogy megfeleljen a helyi körülményeknek és szükségleteknek.

A tanulók lehetőséget kapnak a 21. századi kompetenciák, például a problémamegoldás, a kutatás, az együttműködés fejlesztésére. A tanulás rugalmas és vonzó, úgy tervezzük meg, hogy szolgálja a tanulók egyéni szükségleteit és elvárásait.

Meg kell határozni, hogy az adott tevékenység mennyire kívánja meg, hogy a diákok infokommunikációs eszközöket használjanak a tudásépítéshez és az infokommunikációs eszközök milyen mértékben játszanak szerepet a valódi tudásépítésben. A diákok tudást építenek infokommunikációs eszközökkel, amikor közösen, kooperatív munkában létrehoznak egy közös produktumot.

A tudásépítés ebből a szempontból az adott célnyelvre és nem az infokommunikációs ismeretekre vonatkozik.

Ennek során a tanulás újfajta, kooperatív, motiváló, érdekes és értelmes tevékenységek során történik.

Együttműködés a jövő tanáraiért modul

A Kispesti Deák Ferenc Gimnáziumba már évek óta érkeznek felsőoktatási intézményekből tanárjelöltek. Több kolléga elvégezte a mentortanár szakirányú képzést, mely lehetőséget teremtett egy összefüggő, közös munkaterv kidolgozására, több gyakornok fogadására, egységes mentorálás megteremtésére. A kollégák támogatni tudják egymás munkáját, átadhatják tapasztalataikat. Az általános feladatok mellett a szakokhoz kapcsolódó speciális problémák megbeszélésére is lehetőség van.

A mentorálás két nagy területre épül iskolánkban. Egyrészt az ide érkező tanárjelöltek összefüggő, vizsgatanítással záródó gyakorlaton vehetnek részt a megfelelő szaktanárok vezetésével. Ennek a gyakorlatnak fontos részét képezi az iskola szervezeti egységének a bemutatása, a választott osztály vagy csoport alapos megismerése, a szaktanárokkal való állandó konzultáció. A jelölt folyamatos jelenléte az iskolában fontos, az iskolai rendezvényeken, nevelőtestületi és munkaközösségi értekezleteken mindig részt kell vennie. Kiemelt feladatnak tartjuk a pedagógiai hatékonyság növelésének segítségét, az önértékelés, önfejlesztés, helyes kialakítását.

A mentorálás második nagy területe a végzett tanárjelöltek pályakezdésének támogatása, a gyakornoki időszak megszervezése. Az iskolánkban kezdő pedagógusok folyamatos segítséget kapnak egy kijelölt mentortól, mindennapi munkájukat a többi szakos tanár, és az osztályfőnökök is támogatják

és figyelemmel kísérik. A gyakornoki időszak végén a minősítő eljárás és portfólió létrehozása a kiemelt feladat. Ennek kidolgozásában, létrehozásában is segíteni tudjuk a jelöltet.

A két területen eddig összegyűjtött tapasztalatainkat rendszerezve, összefoglalva kínáljuk érdeklődő iskolák és pedagógusok számára, betekintést engedünk folyamatosan a mentorálási munkánkban, lehetőséget kínálunk gyakorlatokon, konzultációkon való részvételre.

Mentoráló intézményként lehetőséget biztosítunk arra, hogy az érdeklődő intézmények megismerhessék a modulokat. Igény esetén segítséget nyújtunk abban, hogy az általunk alkalmazott módszereket a saját pedagógiai programjukba beépítsék.

2. A KISPESTI DEÁK FERENC GIMNÁZIUM HELYI TANTERVE

2.1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE

A Kispesti Deák Ferenc Gimnáziumban a választott kerettanterv az oktatásért felelős miniszter által Iskolatípusok és pedagógiai szakaszok szerint kiadott kerettantervek közül a gimnázium 9-12. évfolyam kerettanterve középfokú nevelés-oktatás szakaszra kiadott:

Magyar nyelv és irodalom

Matematika

Első idegen nyelv (angol, német)

Második idegen nyelv (angol, német, francia, orosz, olasz)

Történelem,

Állampolgári ismeretek

Biológia

Fizika

Kémia

Földrajz

Természettudomány

Ének-zene

Vizuális kultúra

Mozgóképkultúra és médiaismeret

Művészetek:

Dráma és színház

Ének–zene

Vizuális kultúra

Mozgóképkultúra és médiaismeret

Digitális kultúra

Testnevelés

Az Irányelvek és alapprogramok közül „Irányelvek a nemzetiségi oktatáshoz” irányelvnek a kiegészítő német nemzetiségi nevelés-oktatásra vonatkozó részeit alkalmazzuk.

2.2. A TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS AZ ÓRASZÁMOK

A tantárgyi struktúra és az óraszámok a NAT II.2.1.3. táblázatában meghatározott órakeretek és a nyelvi előkészítő évfolyam számára a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 8. § (7) bekezdésében megadott óraszámok alapján készült. Figyelembe vettük a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagához szükséges kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható tanórai foglalkozásokhoz szükséges, óraszámokat. Az óraterv tartalmazza a csoportbontásokat.

A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát a *3. számú melléklet* tartalmazza tantárgyanként. A kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható (fakultációs) tanórai foglalkozások tantárgyi struktúráját és óraszámait továbbá az alkalmazott csoportbontásokat az alábbi óratervek szemléltetik.

Óraterv a 9–12. évfolyam számára (9.A-12.A osztály média tagozat)

	9. A	10. A	11. A	12. A
tantárgy	osztály	osztály	osztály	osztály
magyar nyelv és irodalom	3*	4*	4	5
angol nyelv	3*	3*	4*	4*
2. nyelv	3*	3*	3*	3*
matematika	3*	3*	4	4
történelem	2*	2*	3	4
állampolgári ismeretek				1
természettudományos tantárgy**			2*	
kémia	1*	2		
fizika	2*	3*		
biológia	3*	2*		
földrajz	2	1*		
ének-zene	1	1		
vizuális kultúra	1	1		
mozgóképkultúra és médiaism	2*	2*		
mozgókép vagy. Művészet****			3*	3*
digitális kultúra	2*	1*	2*	
testnevelés	5	5	5	5
osztályfőnöki	1	1	1	1
összesen faktok nélkül	34	34	31	30
Kötöten választható (érettségi tárgyra)***			2*	
szabadon tervezhető (faktok)			1*	4*
összesen	34	34	34	34

*A tantárgyat csoportbontásban/részben csoportbontásban szervezzük.

** A természettudományos tárgyat évfolyam szinten szervezzük, a tantárgy választása kötelező annak a tanulónak, aki nem választ a biológia, fizika, kémia, földrajz fakultáció közül legalább egyet.

*** 2x1 vagy 1x2 óra kötelezően az érettségi tantárgyak közül választható

**** művészetek/ dráma és tánc: 11. évfolyamon 1 óra dráma és színház 2 óra művészetek, 12. évfolyamon 2 óra vizuális kultúra és 1 óra zenetörténet

A szabadon tervezhető órakeretben a kötelező és választható érettségi tantárgyak emelt szintű és középszintű vizsgára való felkészítése történik évfolyamszinten.

Óraterv az angol nyelvi előkészítő két csoport számára 9NY és 9–12. évfolyamon

	9 Ny	9	10	11	12
tantárgy					
szövegértés -szövegalkotás	2*				
magyar nyelv és irodalom		3*	4	4	5
angol nyelv	13*	5*	5*	4*	4*
2. nyelv	5*	3*	3*	4*	4*
matematika	2*	3*	3*	4	4
történelem		2	2*	3	4
állampolgári ismeretek					1
természettudományos tantárgy**				2	
kémia		1*	2		
fizika		2*	3*		
biológia		3*	2*		
földrajz		2	1*		
éneke-zene		1	1		
vizuális kultúra		1	1		
mozgóképkultúra és médiaism					1
művészetek/dráma és színház				1*	
digitális kultúra	3*	2*	1*	2*	
testnevelés	5	5	5	5	5
osztályfőnöki	1	1	1	1	1
összesen faktok nélkül	31	34	34	30	29
Kötött választható (érettségi tárgyra)***				2*	
szabadon tervezhető (faktok)				2*	5*
összesen	31	34	34	34	34

* A tantárgyat csoportbontásban/részben csoportbontásban szervezzük.

** A természettudományos tárgyat évfolyam szinten szervezzük, a tantárgy választása kötelező annak a tanulónak, aki nem választ a biológia, fizika kémia földrajz fakultáció közül legalább egyet.

*** 2x1 vagy 1x2 óra kötelezően az érettségi tantárgyak közül választható.

A szabadon tervezhető órakeretben a kötelező és választható érettségi tantárgyak emelt szintű és középszintű vizsgára való felkészítése történik évfolyamszinten.

**Óraterv az angol nyelvi előkészítő természettudományos irányultságú csoport számára
9NY és 9–12. évfolyamon**

	9 Ny	9	10	11	12
tantárgy					
szövegértés -szövegalkotás	2				
magyar nyelv és irodalom		3	4	4	5
angol nyelv	13	5	5	4	4
2. nyelv	5	3	3	4	4
matematika	2	3	3	4	4
történelem		2	2	3	4
állampolgári ismeretek					1
természettudományos tantárgy**	1			2	
kémia		1	2		
fizika		2	3		
biológia		3	2		
földrajz		2	1		
ének-zene		1	1		
vizuális kultúra		1	1		
mozgóképkultúra és médiaism					1
művészetek/dráma és színház				1	
digitális kultúra	3	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5	5
osztályfőnöki	1	1	1	1	1
összesen faktok nélkül	32	34	34	30	29
Kötöten választható (érettségi tárgyra)***				2	
szabadon tervezhető (faktok)				2	5
összesen	32	34	34	34	34

** A természettudományos tárgyat évfolyam szinten szervezzük, a tantárgy választása kötelező annak a tanulónak, aki nem választ a biológia, fizika kémia földrajz fakultáció közül legalább egyet.

A szabadon tervezhető órakeretben a kötelező és választható érettségi tantárgyak emelt szintű és középszintű vizsgára való felkészítése történik évfolyamszinten.

Óraterv a kiegészítő német nemzetiségi nyelvi előkészítő csoport számára 9NY és 9–12. évfolyamon

	9 Ny	9	10	11	12
tantárgy					
szövegértés -szövegalkotás	2				
magyar nyelv és irodalom		3	4	4	5
angol nyelv	13	3	3	4	4
német nyelv	5	5	5	5	5
német népismeret	1	1	1	1	1
matematika	2	3	3	4	4
történelem		2	2	3	4
állampolgári ismeretek					1
természettudományos tantárgy*				2	
kémia		1	2		
fizika		2	3		
biológia		3	2		
földrajz		2	1		
ének-zene		1	1		
vizuális kultúra		1	1		
mozgóképkultúra és médiaism					1
művészetek/dráma és színház				1	
digitális kultúra	3	2	1	2	
testnevelés	4	4	4	4	4
német néptánc	1	1	1	1	1
osztályfőnöki	1	1	1	1	1
összesen faktok nélkül	32	35	35	32	31
Kötötten választható (érettségi tárgyra)**				2	
szabadon tervezhető (faktok)				2	5
összesen	32	35	35	34	36

* A természettudományos tárgyat évfolyam szinten szervezzük, a tantárgy választása kötelező annak a tanulónak, aki nem választ a biológia, fizika kémia földrajz fakultáció közül legalább egyet.

** 2x1 vagy 1x2 óra kötelezően az érettségi tantárgyak közül választható

A szabadon tervezhető órakeretben a kötelező és választható érettségi tantárgyak emelt szintű és középszintű vizsgára való felkészítése történik évfolyamszinten.

2.3. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A 2011.évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 93/E. § szerint a tankönyvek hivatalos jegyzékén található tankönyvek közül kell választani. Ettől csak abban az esetben lehet eltérni, ha a jegyzéken az adott tantárgyhoz nem található tankönyv. A szülői munkaközösség korlátozásokat állapíthat meg a szülőkre háruló kiadások tekintetében.

A fentiek messzemenő figyelembe vétele mellett a tankönyvválasztás a munkaközösség, illetve a szaktanár joga. A kiválasztásnál a következő szempontoknak kell érvényesülni:

- alap vagy emelt szinten tanulja a diák a tantárgyat
- a program megkívánta speciális szempontok
- modern, tudományos szemlélet
- az adott életkornak megfelelő érthető nyelvezet
- a tankönyv didaktikai módszereinek egyeztetése a szaktanár módszereivel
- több éven át szükséges tankönyv vagy segédkönyv esetében a tartósság
- induló osztály esetében korábbi - a használhatóságra vonatkozó - tapasztalataink
- felmenő osztályok esetében az adott közösség ismerete

2.4. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI (NAT, PED. PROGRAM)

Helyi tantervünk kialakításakor tekintettel voltunk arra, hogy különböző érdeklődésű, képességű, motivációjú és szocializáltságú gyermekeket nevelünk. A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához az iskola tantárgyi rendszerét úgy alakítottuk ki, hogy mindenki megtalálhassa az érdeklődési körének és képességeinek megfelelő lehetőségeket. Elsősorban az utolsó két évben biztosítunk a diákoknak számos választási irányt, elősegítve a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakulását illetve fejlődését. A csoportbontásokkal elősegítjük, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt a tanulási folyamatban. Előtérbe helyezzük tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket.

A kompetencia alapú oktatás és módszertani megújulás, és annak fenntarthatóságának biztosítására hatékony és újszerű tanulási módszereket, technikákat, eljárásokat alkalmazunk:

- a tanórákon és tantermi kereteket meghaladó oktató munkában jelentős szerepet kapnak a multikulturális tartalmak
- megőrizzük a heterogén tanulói csoportokat, de törekszünk a tanórai differenciálásra
- kooperatív tanulási technikák széleskörű alkalmazása
- a drámapedagógia eszközei
- tevékenységközpontú pedagógiák eszközei
- projektmunka (egyéni és csoportos)
- prezentációs technikák
- tanulói portfóliók
- tanulói értékelési formák gazdagítása
- tanórák infokommunikációs támogatottságának biztosítása

Az alapszerek változatos alkalmazásával javítjuk a nevelő-oktató munka hatékonyságát:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok

A következő módszerekkel törekszünk diákjaink motiválására:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- e-learning

2.5. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

A mindennapos testnevelés részben tanórai keretben, részben sportköri foglalkozás keretében valósul meg. Mivel az iskola tornatermének kapacitása nem elegendő minden testnevelési óra lebonyolítására, az órarend megfelelő kialakításával lehetőséget teremtünk arra, hogy iskolán kívüli helyszínen (pl. uszoda, sporttelep, korcsolyapálya stb.) lehessen megtartani a testnevelés órát.

2.6. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Kötelezően választandó tantárgyak

A kiegészítő német nemzetiségű csoportban a másik nyelv az angol. A többi csoportban a választható nyelv francia, német, olasz vagy orosz lehet. A tanulók a felsorolt nyelvek közül beiratkozáskor választanak.

A választás alapján a négy évfolyamos osztályban kettő, a két nyelvi előkészítő osztályban négy vagy öt csoport szervezhető. A tantárgyfelosztás határozza meg az egyes csoportokat tanító tanár személyét.

11. évfolyamon a tanulónak kötelezően választania kell a természettudomány, kémia, fizika, biológia és földrajz közül egy tárgyat.

11. és 12. évfolyamon a szabadon tervezhető órák keretében választhatnak a tanulók érettségi felkészítő órákat. A választási lehetőségeket a *2.11. fejezet* táblázata mutatja. Lehetőség szerint a választás előtt ki kell jelölni az egyes csoportokat tanító tanárok személyét.

Nem kötelezően választható foglalkozások

Korrepetálások, érettségi felkészítő foglalkozások

Az egyes tantárgyakból nehézségekkel küzdő tanulók számára délutánonként szaktanárok nyújtanak segítséget korrepetálás keretében.

Az érettségi vizsgára készülő diákok nem mindegyikének elegendő a tanórai foglalkozás a zökkenőmentes felkészüléshez. Ezért számukra részben 0. órában, részben a tanítás után tartanak a szaktanárok külön foglalkozásokat. Azoknak a diákoknak az emelt szintű érettségire történő felkészítését, akik számára a kevés jelentkező miatt nem indítottunk emelt szintű csoportot, egyéni foglalkozás keretében oldjuk meg.

Délutáni testedzés és sportolás

A testnevelő tanárok felügyelete mellett minden délután lehetőséget kapnak tanulóink a tornaterem, konditerem és a sportpályák használatára. Ebben az időszakban részt vehetnek a meghirdetett sportkörü foglalkozásokon (kosárlabda, röplabda, kondicionáló edzés stb.) Szervezhetőek iskolai bajnokságok is.

Szakkörök

A tanulók oktatása, nevelése az iskolában nem csak a tanítási órákon történhet. Iskolánk feladatának tartja a tanulók részére olyan szabadidős programok szervezését is, amely a tanulóink életkori sajátosságainak megfelelő formában ismereteket is közöl, szórakoztat is, kellemes és jó közérzetet biztosít. Meggyőződésünk, hogy ha a tanulók jól érzik magukat az iskolájukban, akkor az jó hatással van a délelőtti tanítási órákra is, a szakmai ismeretek átadására, és annak befogadására is.

A szakkörök lehetnek szaktárgyakhoz kapcsolódóak, illetve művészetekhez kapcsolódóak (énekkar, színjátszó-kör, alkotó szakkör stb.)

Informatika terem használata

A diákok gyakran kapnak olyan feladatot a különböző szakórákon, melyek megoldásához szükség van az internetre. Ezért lehetővé tesszük, hogy délutánonként szaktanár segítségét is igénybe vehessék a tanulók, és használhassák az informatika termet.

A nem kötelező foglalkozásokat vezető pedagógusokat a tanulók véleményének kikérésével jelöljük ki.

2.7. A VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK MEGNEVEZÉSE

Közép- és emelt szinten készülhetnek fel a tanulók az érettségi vizsgára a magyar nyelv és irodalom, az idegen nyelv (angol, francia, német, orosz, olasz), a matematika és a történelem kötelező vizsgatárgyak mellett fizika, kémia, biológia, földrajz, digitális kultúra, mozgókép- és médiaismeret és testnevelés tantárgyakból. Középszintű vizsgára készülhetnek fel a tanulók ének-zene, vizuális kultúra és állampolgári ismeretek.

A 100/1997 (VI. 13) kormányrendelet értelmében a tanuló minden olyan vizsgatantárgyat választhat, amelyből teljesítette az iskola helyi tantervében meghatározott követelményeket. A magyar nyelv és irodalom, az idegen nyelv (angol, francia, német, orosz, olasz), a matematika, a történelem, a fizika, kémia, biológia, földrajz, digitális kultúra, testnevelés, vizuális kultúra, állampolgári ismeretek és mozgókép- és médiaismeret tárgyakból az jelentkezhetsz rendes érettségi vizsgára, aki a jelentkezés évében fejezi be középiskolai tanulmányait.

Előrehozott érettségi vizsgára legkorábban abban a tanévben jelentkezhetsz a tanuló egy tantárgyból, amelyik évben az adott tárgyból befejezi tanulmányait.

Ének-zene tantárgyból a helyi tanterv nem tartalmazza a 40/2002 OM rendelet az érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményeiről rendeletben meghatározott követelményeket. A tanuló ének-zene tantárgyból akkor jelentkezhetsz rendes érettségi vizsgára abban az évben, amikor középiskolai tanulmányait befejezi, ha vállalja, hogy önállóan készül fel a vizsgára.

Idegen nyelvből 10. évfolyamon középszintű előrehozott érettségi vizsgára jelentkezhet a tanuló, ha a 10., 11. és 12. évfolyam tananyagából osztályozó vizsgát tesz. 11. évfolyamon középszintű előrehozott érettségi vizsgára jelentkezhet a tanuló, ha a 11. és 12. évfolyam tananyagából osztályozó vizsgát tesz.

Idegen nyelvből 11. évfolyamon emelt szintű előrehozott érettségi vizsgára jelentkezhet a tanuló, ha a 10. évfolyamon középszintű érettségi vizsgát tett, vagy ha a 11. és 12. évfolyam tananyagából osztályozó vizsgát tesz.

2.8. AZ EGYES ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKBÓL A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

A középszintű érettségi vizsga vizsgatárgyainak részletes leírását és az egyes tantárgyakhoz tartozó részletes vizsgakövetelményeket a 40/2002 OM rendelet az érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményeiről rendelet tartalmazza. Az egyes tantárgyak középszintű érettségi vizsga témaköreit a 2. számú melléklet tartalmazza.

2.9. AZ EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGIRE TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉSHEZ AZ EMELT SZINTŰ OKTATÁSBAN ALKALMAZOTT FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS KÖVETELMÉNYEK

Az emelt szintű érettségre történő felkészítés a szabadon tervezhető órák keretében történik a 11. és a 12. évfolyamon. A felkészítés fejlesztési feladatai:

- a tanulói érdeklődésnek leginkább megfelelő képzés nyújtása
- minél magasabb felsőfokú felvételi pontszám elérési lehetőségének biztosítása
- eredményes továbbtanulás a felsőoktatási intézményekben.

Az egyes tantárgyak fejlesztési követelményeit a 40/2002. (V. 24.) OM rendelet és a 3. számú mellékletben található emelt szintű csoport (fakultációs csoport) tanterve együttesen tartalmazza.

2.10. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A szaktanárok az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének formáit, rendjét minden tanév elején ismertetik a tanulókkal és a szülőkkel.

Az írásbeli feleletekben a megvizsgált teljesítményhez számszerű értéket rendelünk (kvantitatív értékelés), amivel kifejezzük a teljesítmény színvonalát.

A feladatlapokat nem kizárólag a tankönyvben leírtak alapján állítjuk össze, hanem messzemenően figyelembe vesszük a kerettantervet, a helyi tantervet és a digitális mérések követelményeit is.

Egy csoportban egy nap alatt legfeljebb egy témazáró dolgozatot lehet írni. Témazáró dolgozatnak tekinthető a tanmenetben tervezett, egy témakört lezáró dolgozat. A dolgozatok időpontjait az adott csoportban tanító tanároknak kell egyeztetniük. A teljes tanórát igénybevevő írásbeli számonkérések mennyisége naponta nem lehet kettőnél több. Ezekről a korlátozásokról csak a tanulók beleegyezésével lehet eltérni.

Szummatív (lezáró, összegző) típusú teszttel összegző, lezáró értékelést végzünk adott témakör végén, kisebb tanítási-tanulási szakasz lezárásaként vagy félévi, illetve tanév végi méréskor.

A tanulókat előzetesen felkészítjük arra, hogy mikor kerül sor a feladatlap megoldására. Közvetlenül a mérés megkezdése előtt nyugodt, kellemes légkört biztosítunk, hogy a tanuló csak a teszt megoldására koncentrálhasson. Biztosítjuk a megfelelő megoldási időt és ügyelünk a csendes egyéni munkavégzésre.

A tanulók által megírt tesztek a szaktanár előre elkészített pontozási útmutató alapján értékeli, érdemjeggyel látja el. A kapott pontok lehetővé teszik a különböző matematikai statisztikák elkészítését és ezáltal a visszajelzéseket a tanulóknak, tanárnak és a szülőknek. A tanulók számára a visszajelzés nem csak a elért százalékok és az érdemjegyek ismertetéséből áll, hanem személyre szólóan kiemeljük azokat a feladatokat, amelyeket jól oldottak meg, illetve külön megbeszéljük a kevésbé sikeresen megoldott feladatokat.

Fontos megjegyeznünk, hogy mint minden értékelési módszerrel, a szummatív értékeléssel sem csak a tanulói teljesítményt mérjük, hanem a tanári munka sikerét is. Az alacsony tanulói teljesítményszintnek mindig maga után kell vonnia a pedagógiai magatartás korrigálását.

Formatív (formáló, segítő) tesztek konkrét megtanított anyagra irányulnak, célokra és követelményekre viszonyítottak. A formatív feladatlap elkészítésére akkor van szükség, ha egy tananyagrészeről pontosan szeretnénk tudni, hogy annak elsajátításával milyen szinten állnak a tanulók. Tehát a mérés célja annak a tananyagtartalomnak a meghatározását jelenti, amelyre szeretnénk rákérdezni. A tanítási-tanulási folyamat közben írjuk, így jelzi az elért tudásszintet és felhívja a figyelmet a lassúbb haladásra, a lemaradásra. Segíti a tanulási-tanítási folyamat alakítását, beavatkozást a tanuló és a tanár részéről. A formatív mérés a tanórából csak 5-10 percet vesz igénybe, hiszen a tananyagtartalomból csupán nagyon kis egységre kérdezzük rá. A jól elkészített pontozási útmutató alapján nagyon pontosan kimutatható, mit tud a tanuló a tananyagból az adott pillanatban. Az eredmények alapján megtervezhetjük a differenciált, egyénre szabott fejlesztést.

A formatív értékelés osztályozással jár, mégsem az a lényege. Sokkal fontosabb a vele járó személyes figyelem és irányítás. Célja a pozitívumok megerősítése, valamint a szükséges fejlődéshez vezető lépések meghatározása. A formatív értékelés az egész életen át tartó tanulás képességének fejlesztését szolgálja azzal, hogy hozzájárul a tanulói felelősség kialakulásához és a tanulási módszerek fontosságának tudatosításához. A formatív értékelés eredményei a szülőt is tájékoztatják arról, hogy gyermeke teljesítménye az elvárásunknak mennyire felel meg.

Diagnosztikus (innovatív) teszt használatával pontos információt kaphatunk az osztályon belüli csoportba sorolásról, meghatározóvá válik a csoportra szabott tantervek, tanítási stratégiák és módszerek kiválasztása. Alkalmazása tehát elősegíti az innovációt. A formatív és szummatív értékelés elemeinek egyesítésével kimutathatóvá válik, hogy milyen szinten tesz eleget a tanuló az elvárásoknak, vagyis egy tanítási szakaszba való belépés feltételeinek. A diagnosztikus tesztekre érdemjegyet nem adunk.

Az *esszé* típusú számonkérés minden feladatkör és értelmi művelet vizsgálatára alkalmas. Vannak olyan esetek, amikor a tanulói tudást teszteken keresztül nem tudjuk számon kérni, például ilyen a fogalmazás, véleménynyilvánítás egy adott dologról, összehasonlító elemzés. Ilyenkor a tanulók szabad megfogalmazásban írják le gondolataikat. Minden egyes esszé típusú feladat vagy feladatsor értékelési rendjét egyedileg dolgozzuk ki. A szubjektív értékelést azzal igyekszünk csökkenteni, hogy növeljük az értékelési szempontokat és a szempontokhoz pontértékeket rendelünk.

Portfólió: a tanulói munkák meghatározott, közösen kialakított elvek szerinti gyűjteménye. Egy-egy tanulási szakaszban általában előre meghatározott darabszámú és jellegű (pl. műfajú) munkát tartalmaz, összeállításában a tanárnak és a diáknak is van szerepe. Tárolható valóságos vagy digitális mappában. Bármikor áttekinthető, a tanulási folyamat egészéről ad képet, megbízhatóbb, mint a szummatív értékelés, növeli a tanulói felelősséget.

Egy tanuló értékeli a csoport munkáját: Előre megadott szempontok alapján, mindig más végzi az értékelést, és általában egy-egy óra sikere, eredményessége mérhető vele. Fontos, hogy módot adjunk a többiek hozzászólására is.

Kommentár (tanári vélemény): visszajelzést kap a tanuló, - érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül. Az értékelés kiemeli erősségeit, és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeli jövőben reálisan képes megoldani.

A társak értékelése: A tanulók párban vagy csoportban, előre (általában közösen) megállapított szempontok alapján értékelik a tanulási folyamatot akár a csoport, akár a tanulópár szintjén. Erősen megnöveli a felelősséget, tudatosítja a tanulási folyamat egyes elemeinek szerepét. A folyamatra koncentrálnak, nem a végeredményre. Tárgya lehet egyetlen tevékenység, egy tanóra vagy egy teljes modul.

Csoportmegbeszélés: A nyelvtanulói csoportnál kisebb, az adott feladatot együtt végző diákok megbeszélése ez, különösen szükséges a hosszabb, projekt jellegű tevékenységek során az addig elért eredmények megbeszélésére és a további lépések meghatározására. Növeli az önismeretet, önbizalmat, önbecsülést.

Önértékelés: Ennek az értékelési módszernek az az alapfeltétele, hogy megtörténjen az egyéni (esetleg páros vagy csoportos) tanulási célok kitűzése, és ez illeszkedjen az egyéni fejlődési szükségletekhez, valamint mérhető legyen. Pl. a tanuló a modul kompetencia-listájának segítségével a modul elvégzése után megállapítja, hogy mit tanult.

Kommentár: A tanuló írásos munkájának tartalmára a tanár írásban válaszol, miközben helyes példákat ad azokra a nyelvi elemekre, amiket a tanuló helytelenül használt.

Csoportos értékelés

Konferencia: A tanulócsoporthoz és a tanár közösen nézik meg és értékelik az elkészült feladatokat, műveket, gyűjteményt (portfólió).

Tanulói napló vagy a kompetenciákat felsoroló eredménylista:

A naplónak sablont kell tartalmaznia, amely alkalmas az elért eredmények rögzítésére, a hiányosságok feltárására és a követendő lépések meghatározására. Egyszerű formája a követelményeket tartalmazó részletes lista, amelyet a tanulási folyamat (szakasz), elején állít össze a tanár, a diák pedig bármikor kipipálhatja azt az elemet, amelyet elért.

Kritériumok: A tanulási célok és a sikerkritériumokat közösen és előzetesen megállapítja a tanár és a csoport. Előre egyeztetett időpontban a tanuló pl. előadást tart. Az értékelés szempontjait előre kézbe kapja. Az érdemjegyek tartalmi követelményeit előre közöljük / alakítjuk a tanulókkal (pl. Ötöst érdemel az, aki... típusú leírásokban).

Közös csoportértékelés: A csoportmunka után a csoport összes tagja ugyanazt az értékelést kapja (szövegeset, ill. érdemjegyet). Utána a csoport értékelő lappal irányított módon elemzi, hogy ki mivel járult ehhez hozzá. Egymásnak üzeneteket írnak, amiben megfogalmazzák, hogy kitől mit várnak a következő együttes munka során.

Szintezett feladatok értékelése: Olyan feladatok keretében értékeli a tanár, melyeknek több megoldása is létezik (pl. igen/nem választás helyett többfokozatú skálát ad meg). Olyan feladatok keretében értékeli a tanár, melyek több nyelvi szinten is megoldhatók (pl. egy szerepjáték két szerepe nem azonos szintű interakciót kíván: az egyik szerep inkább rutinszerű elemekből áll, a másikban több az improvizatív elem).

A tanárok által értékelt produktumok lehetnek: pl: dolgozat, röpdolgozat, szóbeli felelet, teszt, gyakorlati produktum (művészeti vagy egyéb alkotás), projektmunka produktuma, számítógépes online vagy offline feladatok és egyéb a szakmai munkaközösségek által meghatározottak.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátjai

A feladott szóbeli vagy írásbeli házi feladatnak szorosan kötődnie kell az órán megtanított tananyaghoz, annak elmélyítését, bevézését kell szolgálnia. Nagyságrendje időkorlátok illetve feladatok mennyiségében nehezen meghatározható. Döntően egy-egy tantárgy jellegétől, az adott tananyag típusától függ. Minden pedagógus felelőssége, hogy az otthoni felkészülésre szánt írásbeli és szóbeli feladatok mennyiségét és időbeli korlátját úgy határozza meg - tanulók életkori sajátosságait figyelembe

véve -, hogy annak elkészítése a tanulókra motiváló hatással legyen, és ne jelentsen túlzott megerőltetést. A kötelezően megoldandó írásbeli lecke egy-egy tantárgyból legfeljebb annyi feladat lehet, amennyit a tanulóknak egy 45 percesre tervezett dolgozatban fel lehet adni.

Az őszi-, téli- és tavaszi szünetre kötelező házi feladat nem adható.

A tanuló teljesítményének, minősítésének formái

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

A tanulókat minden kötelező és választott órarendi tantárgyból ötfokú skála alapján értékeljük. Az érdemjegyek és osztályzatok a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Az év közben kapott érdemjegyek a számonkérés típusától függően különböző súlyozással számítanak bele a félévi és év végi értékelésbe:

- írásbeli témazáró dolgozat: 200%
- írásbeli röpdolgozat: 100%
- szóbeli felelt: 100%
- beszámoló: 100%
- gyakorlati feladat: 100%
- kísérettségi: 100%
- házi feladat: 100%
- házi dolgozat: 100%
- projektmunka: 100%
- órai munka: 50%

A tanév során kapott érdemjegyeknek átlagától a félévi és az év végi osztályzat jelentősen nem térhet el. Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára a nevelőtestület módosítja.

Az átlagtól felfelé való esetleges eltérés a szaktanár döntési kompetenciájába tartozik. Ez a lépés indokolható, ha a diák egész éves teljesítménye folyamatos javulást mutat.

Figyelembe vesszük, hogy a jutalmazás - a gyermeklélektani illetve motivációs kutatások szerint - hatékonyabb ösztönzést jelent, mint a büntetés és az alulértékelés.

Az érdemjegyekről a tanulót és szülőjét az elektronikus naplón keresztül rendszeresen értesíteni kell.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell megállapítani.

Az érdemjegy illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az érdemjegy a tanuló tudásának, felkészültségének ellenőrzésére szolgál a tanév során több alkalommal, és a tananyag rövid időegység alatt megtanulható részének elsajátítását minősíti.

A tantárgy jellege, a tantárgy tanítására fordított heti óraszám jelentős mértékben meghatározza, hogy mit kell érteni a tanuló teljesítményének rendszeres értékelése alatt.

Minden tantárgy esetében rendszeres értékelésnek minősül, ha a tanuló egy félévben legalább eggyel több osztályzattal rendelkezik, mint a tantárgy heti óraszama.

A tanulói teljesítmények értékelésének rendszerét iskolai szinten határozzuk meg, de az értékelés szaktárgyi és pedagógiai kifogástalanságáért a szaktanár felel.

Az értékelés célja a szűken vett tantárgyi célkitűzéseken túl a legátfogóbb, az iskoláztatás egész időtartamára kiterjedően, a személyiség fejlesztése, az önértékelési képesség kialakítása, amely nélkülözhetetlen az önálló tanulásra való képesség és igény kialakításához.

Az értékelési rendszerünk alapelvei:

- objektív, érvényes és megbízható értékelés
- sokoldalú, változatos értékelési formák (rendszeres szóbeli és írásbeli értékelés)
- az értékelés feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak, a tantárgy jellegének
- a tanulóval szemben támasztott követelményként az értékelés céljának és funkciójának (diagnosztizáló, formatív, szummatív) megjelenítése és összehangolása
- az értékelés céljának és funkciójának a tanítás-tanulás folyamatában történő világos elkülönítése úgy, hogy ez a tanuló számára is egyértelmű legyen
- tantárgytól függetlenül minden pedagógusnak figyelmet kell fordítani a szép, helyes magyar beszéd tanítására, a kifejezőképesség, az előadói készség fejlesztésére.

Az iskolai értékelés szempontrendszer:

- Törekedni kell az osztályzatok iskolán belüli összehasonlíthatóságának megvalósítására.
- Vizsgálni kell az értékeléshez használt mérőeszközök validitását (érvényességét) és reliabilitását (megbízhatóságát).
- A tantárgyanként kidolgozott pontos követelményrendszert kell követni, a tanárok követelményszintjét ehhez kell igazítani.
- Az értékelési funkciókat (diagnosztizáló, formatív, szummatív) és szerepüket tantárgyanként pontosan meg kell határozni.
- A tanulói teljesítményeket az e-napló tartalmazza, illetve a digitálismérés eredményeit az iskola honlapján elérhetővé tesszük.
- Törekszünk a rendszeres szóbeli számonkérésre – figyelembe véve az egyes szaktantárgyak sajátosságait.

Az értékelés formáiban - az egyes tantárgyak sajátosságait figyelembe véve – az írásbeli és szóbeli értékelésnek (dicséret, biztatás, figyelmeztetés) megfelelő arányban kell előfordulni. A százalékban mérhető teljesítmények érdemjeggyel történő értékelésének szabályait a szakmai munkaközösségek állapítják meg. A tanulók egyes érdemjegyeinek, osztályzatainak kialakításakor a következőket kell figyelembe venni:

Jeles:

- A tantervi követelményeknek megbízhatóan eleget tesz.
- Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni képes.
- Pontos fogalmaz.
- Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt.
- Tud szabadon, önállóan beszélni, fogalmazni az adott témáról.

Jó:

- A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget.
- Apróbb bizonytalanságai vannak.
- Önállóan tud beszélni, fogalmazni az adott témáról, kevés hibát vét.

Közepes:

- A tantervi követelményeknek pontatlanul, hibákkal tesz eleget, tanári segítségre (javításra, kiegészítésre) szorul.
- Ismeretei felszínesek.
- Kevésbé tud önállóan szóban és írásban fogalmazni.
- Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát.

Elégséges:

- A tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik.
- Fogalmakat nem ért, illetve nem tud.
- Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre.

Elégtelen:

- A tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással sem képes eleget tenni.
- A minimumot sem tudja.

Ezekon a meghatározásokon kívül figyelembe kell venni az érdemjegyek kialakításakor:

- a tanuló egyéni képességét, tehetségét, haladásának ütemét
- szociokulturális helyzetét és fejlettségét.

2.11. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Az Nkt. 6. számú melléklete szerint a csoportbontás minimum csoportlétszáma 14 fő, ennek megfelelően tervezhetők a csoportbontásban tanított tantárgyak (idegen nyelv, digitális kultúra, technika és tervezés). Egyéb esetben a csoportbontás feltétele a fenntartó jóváhagyása.

A csoportbontásokat a 2.2. fejezetben megadott táblázatok tartalmazzák. Az első idegen nyelvből a csoportok kialakítása a felvételi vizsga és egy szintfelmérő dolgozat eredménye alapján történik. A második idegen nyelvet a tanulók választják, ami meghatározza a csoportot.

A 9.NY osztályban, a 9. és 10. évfolyamon lehetőség szerint az idegen nyelvi csoportbontástól eltérően szervezzük a csoportokat a többi tantárgyból. Az osztályközösség kialakítása szempontjából nélkülözhetetlen, hogy a tanulók minél jobban ismerjék egymást. Ez csak változatos csoportbeosztással lehetséges tekintettel arra, hogy kevés órán van együtt az egész osztály. Csoportszervezési elv lehet mind a homogén, mind a heterogén csoport létrehozása egy adott tantárgyból. Az órarend elkészíthetősége miatt osztályonként legfeljebb három féle csoportbeosztás alkalmazható.

11. és 12. évfolyamon, a szabadon tervezhető órák keretében szervezzük az emelt szintű érettségire való felkészítést. Így lehetőséget teremtünk arra, hogy a reál illetve a humán érdeklődésű diákok jobban koncentrálhassanak az általuk választott műveltségi területre, ami biztosítja az emelt szintű érettségi vizsgán való jó megfelelést. Egyúttal megőrizzük a korábban jól működtetett természettudományos és humán képzések pozitív hatásait, amelyek diákjainkat jól felkészítették arra, hogy a felsőoktatási intézményekben is megállják helyüket.

A tantárgyak közül előre meghatározott sávok szerint választhatnak. Csoportosítása az érintett évfolyamon történő igényfelmérés alapján változtatható.

A tantárgyválasztás alapján a tantárgyi csoportok az egész évfolyamról szerveződnek. A 11. évfolyamtól kezdődően a korábbi osztálykeretek fellazulhatnak, az emelt szintű csoportok miatt átstrukturálódnak. A tanítási órák, a tanulócsoporthoz szervezése az érettségi vizsgára való felkészüléshez kell, hogy igazodjon. A matematika, a magyar és a történelem emelt szintű érettségire készülő az alap órákon is külön csoportot képeznek az évfolyamon. Az emelt szintű érettségire készülő „kiemelése” a korábbi csoportok átszervezésével oldható meg. A csoportok száma a 11. és 12. évfolyamon matematikából 5, magyarból és történelemből az emelt szintű csoportba jelentkezők számától függően 4 vagy 5.

A középszintű érettségire a felkészülést érettségi előkészítő foglalkozások szervezésével segítjük. Lehetőség szerint biztosítjuk, hogy a tanulók 12. évfolyamon az emelt szintű érettségire való felkészítés (fakultáció) helyett választhassák az érettségi vizsgára felkészítő foglalkozást magyar, történelem vagy matematika tantárgyból.

2.12. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

Az iskola egyik fontos feladata a diákok egészséges életvitelének kialakítása. Ennek egyik alappillére az, hogy a tanulók megfelelő fizikai kondícióval bírjanak. A tanulók szellemi teljesítményét nagymértékben befolyásolhatja fizikai állapotuk, általános teherbíró-képességük. Ezek mérésére és változásának nyomon követésére szolgálnak a teljesítménypróbák.

Teljesítmény próbák

A teljesítménypróbák célja nem más, mint a tanulók általános fizikai teherbíró-képességének felmérése. Ezek a próbák anyagi ráfordítás nélkül a testnevelési óra keretében elvégezhetők, így az is elérhető, hogy minden diák, aki nincs felmentve testnevelésből részt vegyen a felmérésen.

Az egészséges életvitel kialakításakor nagy segítséget jelenthet néhány életvitelre jellemző adat felvétele (pl. dohányzási-, alkoholfogyasztási-, táplálkozási- és sportolási szokások). Természetesen ezeknek az adatoknak a megadása csak önkéntesen történhet.

A próbák másodlagos célja az, hogy a testnevelő tanár munkáját segítse. A próbák többszöri elvégzésével nyomon lehet követni a tanuló állapotának változását, és meghatározható, hogy egészséges fejlődéséhez mely területeken szorul fejlesztésre. Ennek érdekében iskolánkban egy tanítási évben kétszer végzünk méréseket, egyszer az őszi időszakban, egyszer pedig a tavasziban. A tanulókat az őszi felmérés előtt alaposan elő kell készíteni, hiszen nem tudhatjuk, hogy a nyári pihenés alatt milyen sporttevékenységet végeztek diákjaink.

A próbák kiválasztásának szempontjai a következők voltak:

- Sokoldalú legyen.
- Aerob állóképességet is mérjünk.

- A törzs tartóizomzatának erejét megmutassa

Motorikus próbák az általános fizikai teherbíró-képesség mérésére:

Az aerob állóképesség mérése:

- Cooper teszt
- 4 ütemű fekvőtámasz

A mindennapi tevékenység során leggyakrabban használt izomsorok erő, erő-állóképességének mérése:

- A váll- és törzsizmok gyorsasági erejének mérése
  - kétkezes dobás hátra, fej felett (m)
- A vállöv és a kar erejének, erő-állóképességének mérése
  - fekvőtámaszban karhajlítás - nyújtás
- A csípőhajlító- és a hasizom erő, erő-állóképességének mérése
  - Hanyattfekvésből felülés térdérintéssel
- A gyorsaság, a láb gyorserejének mérése
  - 60 m futás

A vizsgálat elvégzéséhez szükséges paraméterek:

Személyes adatok:

- Név
- Születési év, hó, nap

Antropológiai adatok: az egészséges testsúly meghatározásához:

- Testmagasság (m)
- Testtömeg (kg)

A vizsgálatok elvégzéséhez szükséges eszközök:

Az egészséges testsúly megállapításához:

- Orvosi személymérleg, magasságmérővel,
- 1,5 méteres, a test vonalát követni tudó mérőszalag.

A Cooper-teszt méréséhez:

- ismert hosszúságú sík területen kimért futópálya,
- stopper óra, a tanulóknak másodperceket is mérő karóra,
- rajtszám vagy számozott trikók.

Az általános testi erőt-, erő-állóképességet mérő próbákhoz:

- mérőszalag 20 vagy 50 méteres,
- öntapadós szigetelőszalag, kréta
- 2 illetve 3 kg-os tömött labda
- tornaszőnyeg, filc, vékony szivacs.

Az általános vizsgálati szempontok a következők:

- A motorikus próbákat a mérési útmutatóval kell elvégezni.
- Az általános fizikai teherbíró-képesség pontértékeinek meghatározása az alább ismerttetett táblázatok alapján történik.
- A motorikus próbákat lehetőség szerint szabadtéren kell végrehajtani.
- Az általános fizikai teherbíró-képességet mérő próbákat lehetőleg egy héten belül végezzük el.
- A próbák elvégzését a testnevelő tanár irányítja, bemelegítés után, minimum három kísérlet alapján elért teljesítményt a tanulók írják be az egyéni lapokra.
- A gyerekek figyelmét külön fel kell hívni arra, hogy futás közben ne beszélgessenek.
- A próbák elvégzése után az általános fizikai teherbíró-képesség minősítéséhez szükséges pontértékek kiszámítását a tanár segítségével a tanulók végzik.

2.13. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

Az iskola, mint a szocializáció kitüntetett színtere, az iskola-egészségügyi ellátás minőségére és az életmódra tud érdemi hatást gyakorolni. Az iskolai egészségfejlesztő és környezeti nevelés munkája az iskola egészének mindennapjait alapvetően befolyásolja.

14-19 éves korban olyan érdemi hatást lehet gyakorolni a fiatalok személyiségfejlődésére, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciákat. Ebben az iskola oktatási-nevelési terve mellett szerepet játszik az iskola környezete, tárgyi feltételei és az emberi kapcsolatok minősége is. E három fő tényező együttese segítségével van mód az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartás mintáinak kialakítására és begyakorlására.

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez szükséges, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék. Az ezzel kapcsolatos beállítódások megszilárdulását konkrét tevékenységeken keresztül érhetjük el.

A környezeti nevelés programja az *5.számú mellékletben* található.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek:

- Az egészséges táplálkozás

- Testi-lelki egészség fejlesztése (A szenvedélybetegségekkel való foglalkozás, viselkedési függőség)
- A szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció
- A betegségmegelőzés illetve a gyógyulást segítő magatartás (baleset-megelőzés, elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat)
- A testi higiénia (személyi higiéné)
- A környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés)
- A személyes biztonság (bűnmegelőzés, közrendvédelem, közlekedés-biztonság, rizikóállalás)
- Bántalmazás, iskolai erőszak megelőzése (biztonságos internethasználat, internet-bántalmazás megelőzése és kezelése.
- Mindennapos testedzés, a mozgás, a helyes testtartás.

E témák az iskola egész tevékenységébe épülnek be. Megjelennek a tanórákon (pl. biológia, fizika, kémia, földrajz, idegen nyelv és testnevelés) az közösségi nevelési órák témájaként, de a szabadidős programokban, szakköri foglalkozásokon és más rendezvények kapcsán is. Részben szintén szerepelnek környezeti nevelési programunkban.

Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek, tevékenységek:

Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás

Az iskolaorvos és a védőnő rendszeresen elvégzi az időszakos szűréseket, és figyel arra, hogy a vizsgálatok során felmerült problémák kapcsán megfelelő intézkedés történjen. A kötelező oltásokról, ezek jelentőségéről is tájékoztatást adnak.

A diákok évente fogászati vizsgálaton vesznek részt.

Az iskolaorvos, a védőnő és külső szakemberek, szervezetek segítségével rendszeresen tartunk felvilágosító előadásokat, az egészséges életmóddal kapcsolatos tájékoztatókat illetve bemutatókat (pl. egészséges táplálkozás bemutató). közösségi nevelési órán vagy szakórán a tanár vagy a védőnő, vagy meghívott előadó vezetésével feldolgozzák a tanulók a témához kapcsolódó ismeretterjesztő digitális anyagokat. A feldolgozás történhet ismeretátadással, interaktív gyakorlattal vagy esetelemzéssel.

Iskolánkban a fenti feladatok ellátását iskolapszichológus és fejlesztőpedagógus segíti.

Tanórán kívüli iskolai foglalkozások

Hagyományosan minden évben szervezünk egészségnapot, sportnapot, ahol a tanulóknak többféle foglalkozáson van módjuk a témában hallottak és tanultak elsajátítására illetve megerősítésére.

A különböző programok (pl. "Nem középiskolás fokon" előadás, kirándulások, túrák, üzemlátogatások, színházlátogatások, vetélkedők) kapcsán is új ismeretekhez juthatnak diákjaink.

Testnevelés szerepe tanórán és tanórán kívül

A testnevelő tanárok a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon hangsúlyt fektetnek az életmód kialakítására, formálására. Tanácsokkal segítik a diákokat a személynek megfelelő sportág kiválasztásában, a helyes étkezés kialakításában, az egészségmegőrzésben.

Nagy szerepe van a testnevelő-tanároknak az osztályon belüli és osztályok közötti kapcsolatok kialakításában a „közös élmények” által. E célt szolgálják többek között a tanórai játékok, a különböző bajnokságok, sportversenyek stb.

Minden tanuló számára biztosított, hogy naponta legalább 45 percet sportolhasson tanórákon kívül is, testnevelő felügyelete mellett.

A tanórák közötti szünetekben rendszeres lehetőség van az udvaron pingpongozásra és udvari játékokra is.

Drogprevenció

A Nemzeti Drogellenes Stratégiára alapozva egy helyi, adott körülményekre, lehetőségekre szabott Iskolai Drogstratégiát alakítottunk ki. Iskolánkban nem jellemző a drog jelenléte, viszont gyerekeink hétvégeken gyakran találkozhatnak vele, így rendszeres preventív munkával próbáljuk elérni, hogy tudjanak nemet mondani erre a tetet-lelket tönkretevő szenvedélyre. A személyiségfejlesztés terén az egyik legfontosabb pedagógiai feladatnak tekintjük a példamutatást, valamint a diákokkal folytatott kötetlen kommunikáció során kifejezett attitűdöt.

Iskolánkban alapelv, hogy a prevenciót nem önmagában, hanem az egészségfejlesztés komplex folyamatába helyezzük. A fő cél, hogy diákjainkban a hasznos időtöltés keresését erősítsük és ne a tiltások, büntetések számának növelésével tereljük őket a helyes életvitel felé. Feladatunk a helyét nem találó, önmagukban bizonytalan gyerekeket a sportolás, kirándulások, szakkörök, múzeumlátogatás, színház, zene, vetélkedők, klubok, stb. számára megnyerni.

Fő célkitűzés a drogokkal kapcsolatos negatív attitűd megerősítése: azaz a diákok számára ne legyen elfogadott a droghasználat. Az egészséges életstílust tesszük vonzóvá (sportversenyek, vetélkedők, tánctanulás, kreatív műhelyek, stb.)

Mentálhigiénés prevenció program

A mai kor diákjának háttere:

- Z generáció jellemzői
- Felgyorsult életritmus

- Közösségi online tér – elszeparálódott, elmagányosodott offline világ
- Negatív környezeti tényezők (szegénység, munkanélküliség, szenvedélybetegségek)
- Család szociokulturális háttere (egyre több válás, egyre nagyobb szociális és kulturális szakadék...)
- Egyre több agresszió megjelenése

A társadalom egyik legfőbb célja, hogy az ifjúság egészséges legyen. Az elsődleges prevenció legfontosabb célja, hogy kialakítson a fiatalokban egy olyan egészségzempléket, amelynek hatására képessé válnak visszautasítani az életüket, egészségüket károsan befolyásoló anyagokat. Legyen az egy egészségtelen étel, vagy bármilyen tudatmódosító (drog, alkohol) szer. Fontos, hogy a tanulók ismerjék azokat az információkat, amelyekkel az egészségüket megtarthatják hosszú távon és ezeket az elveket beépítsék az életmódjukba. Az egészség-prevenció erre ad választ és segítséget.

A 4-5 év során folyamatosan, minden évben olyan egymásra épülő programokat valósítunk meg, amelyek képesek a szorongások oldására, segítenek a függőséggel kapcsolatos nehézségeikben, az egészséges és biztonságos életmódban, és a perspektivikus jövőkép közös megkeresésében.

A segítő kapcsolatok

Szülők

A szülő, a család a legfontosabb partner a tanulók érdekében végzett munkánkban. A szülők megfelelő tájékoztatás és információ-átadás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programjait, közülük sokan szakértelmükkel is növelhetik az iskolai munka hatékonyságát.

Szülői munkaközösség

A szülői munkaközösség hidat jelent a gimnázium és a tanulók szülei között. Ezen szervezetek támogatásának megszerzése garancia lehet arra, hogy a szülők lehetőségükhöz képest minden területen segítsék az iskolai program megvalósítását .

Iskolaorvos, védőnő

Feladatuk a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követése és az érzékszervi vizsgálatok elvégzése, Tevékenységük a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányul.

Adott esetben a tanulókat elsősegélyben részesítik.

Közreműködnek közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában.

Az iskolaorvos és a védőnő hagyományos feladata közé tartozik az egészségnevelésben való részvétel is.

Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

A gyermekvédelmi felügyelővel és az osztályfőnökökkel együttműködve segítséget nyújtanak a szociálisan hátrányos helyzetű diákok problémáinak megoldásában. Megvizsgálják az igazolatlanul mulasztó tanulók családi hátterét.

Pedagógiai Szakszolgálat

A tanulási- magatartási- vagy beilleszkedési zavarokkal küzdő tanulók segítségével vesz részt.

ÁNTSZ

Iskolánkban elsősorban felügyeleti szervként működik.

Rendőrség

A XIX. kerületi rendőrkapitányság ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programokban, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani.

Civil szervezetek

A drogprevenációs tevékenységünket a diákok körében, illetve e témában a tanárok továbbképzését a rendőrség szakembereivel biztosítjuk.

2.14. A GYERMEKEK, TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Intézményünkben hangsúlyt fektetünk az egyenlő bánásmódra, az emberi méltóság tiszteletben tartására. Nem alkalmazunk semmilyen megkülönböztetést a diákok között, nem alakult ki olyan gyakorlat, amely sértené az esélyegyenlőség elvét. Minden tanuló számára egyenlő hozzáférés biztosított az intézmény nyújtotta bármely oktatási szolgáltatáshoz (pl. emelt szintű oktatás, tanórán kívüli foglalkozások, egyéb programok), vagy az intézményben biztosított oktatási feltételekhez (pl. szaktanterem, informatikai eszközök, tanítást, vagy egyéni tanulást segítő egyéb eszközök). Törekszünk arra, hogy a tanulók fogékonyak legyenek a társadalmi szolidaritásra.

Intézkedések a tehetség, képesség kibontakoztatására

Iskolánk különösen fontosnak tartja, hogy a tehetséges gyerekek lehetőséget kapjanak arra, hogy fejlődjenek, illetve bizonyíthassák képességeiket.

A tehetség kibontakozását serkenti: a megfelelő légkör megteremtése, a motiváció, a tanár ösztönző attitűdje, a bizalom, a megfelelő szervezeti strukturáltság, a játékoság, az értékelés késleltetése.

A tehetség kibontakozását gátolja: az érdektelenség, a kreativitás lebecsülése, a túlzott fegyelem, a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás eszközei:

- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Csoportbontás.
- Emelt szintű oktatás.
- Szakkörök, érdeklődési körök szervezése.
- Választható tanórai foglalkozások, emelt szintű érettségi felkészítők.
- Tanulmányi versenyek, ezekre előkészítő foglalkozások.
- Felvételi előkészítők.
- Kulturális rendezvények látogatása.
- Sportversenyek.
- Iskolai könyvtár.
- Egyéb szabadidős tevékenységek

A harmonikus személyiség kifejlődéséhez feltétlenül szüksége van egy gyereknek sikerekre, önbecsülésre, elismerésre. Ennek érdekében a tanárnak törekednie kell tanítványai személyiségének minél mélyebb megismerésére, tanulási módszereinek alakítására. Minden gyerek számára biztosítani szeretnénk a benne lévő értelmi, érzelmi és testi adottságok kibontakozását, elismerését. Ezt segítik elő a kis létszámú tanulócsoportok. Ezek kialakításánál a hozzánk felvételiző diákok érdeklődését, motiváltságát vesszük figyelembe.

A tehetség kiválasztásának egyik legfontosabb területe a versenyeken való szereplés. Megfelelő felkészítő munka után a tanulók levelezős, iskolai, kerületi, fővárosi ill. országos versenyeken vehetnek részt.

A szakkörök, emelt szintű érettségi felkészítők feladata, hogy keretet, lehetőséget adjanak a legkiválóbbaknak arra, hogy egy-egy tantárgyhoz kapcsolódóan a tananyagon túlmenően magasabb szintű ismeretanyag birtokába jussanak.

A tanulók a 11. – 12. évfolyamon emelt szintű érettségire, továbbtanulásra felkészítő szabadon választott tanórai foglalkozásokon vehetnek részt.

Olyan esetben, amikor a tehetség magatartási, vagy alkalmazkodási problémákkal társul a szaktanár, az osztályfőnök és az ifjúságvédelemmel foglalkozó kolléga közös fellépésére van szükség. Fontosnak tartjuk a készségtárgyakban is a tehetség felfedezését. A sportkör, énekkar, képzőművészeti szakkör lehetőséget nyújt a tehetséggondozásra.

A DÖK-ön belül kiválogatódnak a szervezési, irányítási tehetséggel bíró diákok. A DÖK-öt segítő tanár a munkamegosztás kialakítására adott tanácsaival, a szervezés esetleg szükséges koordinálásával hozzájárul, hogy a tehetséges szervező diák képességeit kibontakoztassa. Nevelőtestületünk törekszik a szervezési tehetség valóban tehetségként történő elismerésére.

Intézkedések a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása érdekében

Szűrés

Az iskola fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és kiszűrje a tanulási kudarcnak kitett tanulókat. Az intézményvezető, a helyettesek, a munkaközösség-vezetők és az iskolapszichológus irányításával az iskola minden pedagógusa felelős e feladat végrehajtásáért. Minden évfolyamon figyelemmel kísérjük a tanulók tanulmányi előmenetelében előforduló problémákat.

Az alkalmazott módszerek:

- Naplók rendszeres ellenőrzése.
- Az osztályfőnökök és szaktanárok jelzései.
- Problémafeltáró egyéni és csoportos beszélgetések.
- Felmérések készítése.

A tanulók felzárkóztatását segítő programok, eljárások, módszerek

A felzárkóztató programok, eljárások és módszerek kiválasztása függ a tanuló problémájának sajátosságától, a probléma feltételezhető okától, a tanuló életkori sajátosságaitól, az iskola és a tanuló sajátos körülményeitől, lehetőségeitől.

- A szülő írásbeli értesítése személyes elbeszélgetés formájában tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban.
  - Tanórai differenciálás.
  - A fejlesztő pedagógus fejlesztést szolgáló foglalkozásai.
  - A felzárkóztatásra biztosított korrepetálások lehetőségeinek optimális kihasználása
- Leggyakoribb probléma a hozzánk érkező diákok eltérő tudásszintje. A szaktanári munka része, hogy év elején ezt a különbséget felmérje és az első tanév során ezt igyekezzen korrigálni. Az anyanyelvi kommunikációs ill. a matematikai készségek azonos szintre

hozása teszi szükségessé a bontott csoportos ill. az emelt óraszámú oktatást ezekből a tantárgyakból. Ezen túl szükség van a jól bevált korrepetálási rendszer további finomítására is.

- A személyiség-megismerés módszereinek tudatos megválasztása, a hatékonyabb korrekció és felzárkóztató eljárások alkalmazása.
- A tanulás segítése érdekében a felszínre került problémák megoldásának az erős motiváció, a szemléltetés, a személyes fejlődést segítő beszélgetések alkalmazása.
- A személyre szabott tudatos korrekcióhoz a szülőkkal és társintézményekkel való folyamatos együttműködés.
- A tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése és a reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése.
- Kapcsolatfelvétel a Pedagógiai Szakszolgálattal ill. a családsegítő szolgálattal, amennyiben az okok a családi körülményekre, magatartási rendellenességre vezethetők vissza.
- A tanuló mentesítése bizonyos tantárgyak tanulása, illetve e tantárgyaknál az értékelés alól, amennyiben ezt a tanuló egyéni adottsága, továbbá sajátos helyzete indokolja. (Szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a Pedagógiai Szakszolgálat szakértői véleménye alapján).
- Amennyiben a tanuló képességeire vezethető vissza a kudarc, javaslattétel és segítségnyújtás, hogy más típusú nevelési-, oktatási intézményben folytathassa tanulmányait a tanuló.
- Ha a sajátos nevelési igényű tanuló a tanulmányait magántanulónaként folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint gondoskodunk.

Intézkedések a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók segítése érdekében

Iskolánkban - gimnáziumi jellegéből fakadóan - súlyosabb magatartási, beilleszkedési nehézségek ritkán fordulnak elő.

14 éves korban ugrásszerűen megnő az önismereti érzékenység, kialakul a felnőttektől hangsúlyosan függetlenedni kívánó erkölcsi felfogás, erősödik a kritikai hajlam, viszont ebben a korban a fiatalok hajlamosak a túlzásokra, a felületességre, a társaik előtti gyors és látványos sikerkeresésre. Vitakedvük fékezhetetlenül nő, alakul szexuális kíváncsiságuk. Elkezdődik a szülőktől való "leválás" hosszú, de nem fájdalommentes folyamata, mely sokszor az érettségiző koron túl ér véget. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység első és legfőbb szereplője az osztályfőnök,

aki összefogja, és mindennapi rálátással irányítja a rábízott diákközösség iskolán belüli életét, figyeli személyiségfejlődésük alakulását, rendszeresen kapcsolatot tart a szülői házzal, rögtön lép, ha akár tanulmányi, akár magatartási téren jelentkezik valamilyen zavar. Általában ő az, aki jelzi a gyermekvédelmi felügyelő tanárnak, ha valamelyik gyereknél szociális ill. anyagi gondokat tapasztal. Óriási a felelőssége az osztályfőnöknek a továbbtanulás elősegítésében is, sokszor személyes utánjárása segíti a tájékozatlanabb családokat.

A szaktanároktól kapott megfigyelések, információk is nála, illetve az iskola gyermekvédelmi felelősénél kerülnek regisztrálásra, majd ezt követi az egyénre szabott - lehetőség szerint - legmegfelelőbb pedagógiai lépés kidolgozása.

2.15. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK

A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái

A tanuló továbbfejlődése szempontjából kiemelkedő jelentőségű a magatartás és szorgalom értékelése és osztályozása. Ezt az osztályban tanító pedagógusok, és az osztály tanulói véleményének kikérésével az osztályfőnök végzi.

A **magatartás**ra kapott osztályzat azt mutatja meg a tanulónak és a szülőnek, hogy a tanuló mennyiben tesz eleget az iskola pedagógiai elvárásainak, a pedagógiai programban megfogalmazott célkitűzéseinek. A tanuló fegyelmezetlenségének, az iskola pedagógiai programjában, házirendjében megfogalmazott elvárások semmibe vételének értékelése csakis a magatartás jegyben jelenhet meg.

Példás magatartásúnak minősíthető az a tanuló, aki a tanórákon, az órák közti szünetekben és az iskolai rendezvényeken követendő példamutató magatartást tanúsít. Az értékelt időszakban nincsen igazolatlan hiányzása, az órákról nem késik. A házi rendben lefektetett szabályokat hiánytalanul betartja, szívesen, önállóan tevékenykedik a közösségért. Tanáraival, társaival, idegenekkel szemben udvarias, tisztelettudó. Segíti társait a közösségi és tanulmányi munkában az iskolai élet különböző területein. Megnyilatkozásaiban kulturált hangnemet használ. Vállalt feladatait, megbízásait felelősségtudattal látja el. Óvja iskolai környezetét.

Jó magatartásúnak minősíthető az a tanuló, aki a tanórákon, az órák közti szünetekben és az iskolai rendezvényeken magatartásával nem zavarja a pedagógusok és iskolatársai munkáját. Megbízásainak eleget tesz a közösségi életben. A házi rend legfontosabb követelményeit következetesen betartja. Fegyelmezett, de tanuló társai körében nem kezdeményező. Nincsen igazolatlan mulasztása.

Változó magatartásúnak minősíthető az a tanuló, akinek iskolai és iskolán kívüli magatartásával kapcsolatban többször merült fel kifogás. Vét a házirend ellen. Osztályfőnöki, illetve szaktanári figyelmeztetésben, intőben részesült az adott időszakban. Esetenként társai munkáját is károsan befolyásolja. Az osztályközösségbe beilleszkedett, de a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt. Többször késik a tanórákról, vagy 3-nál több igazolatlan mulasztása van.

Rossz magatartásúnak minősíthető az a tanuló, aki magatartásával a közösség fejlődését súlyosan hátráltatja, a közösségi élet rendjét bomlasztja, társainak rossz példát mutat, fegyelmezetlen, az óra alatt és az órán kívül egyaránt. A házirend előírásait gyakran megszegi. Nem hallgat társaira és a pedagógusok jó tanácsaira. Több osztályfőnöki illetve intézményvezetői figyelmeztetésben részesült. Az adott időszakban 21 óránál több igazolatlan mulasztása volt.

A **szorgalom** érdemjegynek azt kell kifejeznie, hogy a tanuló saját képességeihez, eddigi tanulmányi eredményeihez viszonyítva az értékelt időszakban milyen eredményt ért el, tehát nem tükrözheti kizárólag a tanuló eredményességét.

Példás: Munkavégzése pontos, megbízható, kötelességteljesítése kifogástalan. Teljesítménye, szorgalma kiemelkedő. A tanulásban önálló, önmagát ellenőrzi, aktív. Példát mutatva ösztönzi és segíti társait is. Szívesen vállal többlet feladatot, önművelésre nyitott. Képességeinek, körülményeinek megfelelően a maximumot nyújtja. Óra alatt érdeklődéssel figyel, aktivitása teljesítménye állandó. Írásbeli munkájának külalakját az esztétikum, az igényesség jellemzi.

Jó: Rendszeresen megbízhatóan dolgozik. Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül. Önálló munkára könnyen motiválható. Óra alatt nem mindig aktív. Írásbeli munkáinak külalakja megfelelő.

Változó: Gyakran ösztönözni kell a tanulásra. Tanulmányi munkában csak időnként mutat törekvést, feladatai elvégzését esetenként elmulasztja, és nem is igyekszik annak pótlására. Szétszórtság jellemzi. Óra alatt figyelme ingadozó, hullámzó aktivitást mutat. Írásbeli munkáinak külalakja nem mindig tetszetős.

Hanyag: Rendszertelenül dolgozik, figyelme szétszórt. Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen, feladatait rendszeresen nem végzi el. Felületes, érdektelenség

jellemzi. Öntevékenysége alacsony szinten áll. Órákon a tananyagból a minimumot sem hajlandó elsajátítani, visszaadni. Felszerelése gyakran hiányos, rendetlen. Valamelyik tantárgyból/tantárgyakból elégtelen osztályzatot kapott félévkor illetve év végén.

A tanuló értékelésének és minősítésének egyéb formái

A nevelőtestület évente egyszer Deák diák díjat adományozhat a valamilyen területen kimagasló teljesítményt nyújtó diákoknak. Deák diák díj adható kimagasló tanulmányi munkáért, közösségi munkáért, tudományos munkáért, művészeti, illetve sporttevékenységért. A díj adományozásának módját a házirend tartalmazza.

A tanév végén oklevéllel, könyvvel jutalmazhatók a kiemelkedő teljesítmények.

A házirend szabályozása szerint értékelhető a tanulók teljesítménye szaktanári, osztályfőnöki és intézményvezetői dicsérettekkel és megrovásokkal is.

3. A KISPESTI DEÁK FERENC GIMNÁZIUM ESTI TAGOZATÁNAK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

A KISPESTI DEÁK FERENC GIMNÁZIUM ESTI TAGOZATÁNAK BEMUTATÁSA

Az 1945/46. tanévben indult a felnőttek gimnáziumi oktatása a Kispesti Deák Ferenc Gimnázium Dolgozók Gimnáziumában először a Kossuth tér 12. sz. majd a Gutenberg krt. 6 sz. alatt.

A felnőttek általános iskolai és gimnáziumi oktatása 1975-ben közös igazgatás alá került. Felnőttek Kispesti Iskolája Általános Iskola és Gimnázium néven a következő tanévtől kezdve a Kossuth tér 7. sz. alatt folyt a tanítás 1990-ig. 1990-95 között a Zrínyi u. 2. sz. alatti épületben működött az intézmény, majd az 1995/96. tanévben a Berzsenyi u. 8. sz. alatti iskolaépületben nyert elhelyezést.

A 2008. július 1-jén a felnőttek általános iskolai és gimnáziumi oktatása ismét szétvált. A 2008/09-es tanévtől a gimnáziumi oktatás a Kispesti Deák Ferenc Gimnázium esti tagozatán folyik.

3.1. A TAGOZATON FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI ÉS ELJÁRÁSAI

Alapelv:

- Alapelvünk mind a humán, mind a reál tárgyak oktatásában, valamint a nevelés folyamatában az érettségi megszerzéséhez elengedhetetlenül szükséges képességek és tudás megszerzésének biztosítása.
- A tanulókat kivétel nélkül partnerként kezeljük, személyiségüket tiszteletben tartjuk.

Cél:

- A tanulók érettségi bizonyítványhoz való juttatása.

Feladat:

- A természet törvényeinek rendszerbe foglalt bemutatása, a matematikai gondolkodás fejlesztése.
- A különböző korok társadalmi átalakulásának törvényszerű és ellentmondásos folyamata felismertetése, s ennek tükröződése az irodalomban.
- A kifejezőképesség fejlesztése, a tanulás különböző módszereinek elsajátíttatása.

Eszköz:

A természettudományos jelenségek alapján törvényszerűségek felismerése, összegzése.

- A logikus gondolkodást elősegítő feladatok megoldása.
- A tanulók érdeklődésének felkeltése az állandó olvasás és önképzés iránt, önálló gondolataik megfogalmazása és kifejezése mind szóban, mind írásban.
- A tanulási módszerek tanórán való gyakorlati bemutatása.

Eljárás:

- Önálló iskolai példamegoldás folyamatos tanári segítség mellett.
- Az ismeretek átadása órán folyik, a tanulók állandó foglalkoztatásával. Emellett fontos szerepet kap az önálló otthoni felkészülés.

A képviselt értékek, az egységes, alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók - adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban - minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A különböző ismeretek elsajátítása eszköz a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek a kialakításához, fejlesztéséhez. A képzés tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magában, a tanulók életkori, fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel. Feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozhatja a tanulók

műveltségét, világszemléletük, világképük formálódását, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

3.2. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Intézményünkben, a felnőttoktatás keretében a következő személyiségfejlesztési feladatokat tartjuk a legfontosabbaknak:

- Saját és mások meggyőződésének tisztelete. A konfliktusok feloldásának képessége. Együttérzés, segítőkészség. Az életcélok helyes megválasztása. Kitartó, nem lankadó tevékenység a célok megvalósításának érdekében.
- Önértékesítő képesség fejlesztése. Az önértékelés fejlesztése.

3.3. A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinkkal megismertetjük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- A diákok tanórai foglalkozások keretében sajátíthatják el az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismereteket:
  - a táplálkozás, az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás,
  - a családi és kortárskapcsolatok,
  - a környezet védelme,
  - az aktív életmód, a sport,
  - a személyes higiénia
  - baleset- megelőzés és elsősegélynyújtás
  - bántalmazás és iskolai erőszak területén
- Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának a tantárgyi órától függetlenül feladata és kötelessége.
- Szükséges a tanulók figyelmének felhívása a kötelező szűrővizsgálatok elvégzésére és a káros szenvedélyektől való óvásuk.

- Mind a humán, mind a reál tárgyak módot és lehetőséget adnak arra, hogy az egészségnevelés, a környezeti káros hatások ismertetése, a tanulók figyelmének felkeltése a helyes életvitelre lehetővé váljék.
- Az egészségügyi szolgálat segítségét igénybe vesszük és félévente egy alkalommal felkérjük, hogy az érdeklődő hallgatók számára előadást tartson, hol a tanulók kérdéseikre választ is kaphatnak.
- Célunk, hogy az iskolában megszerzett ismereteket a tanulók családjuknak, munkatársaiknak is továbbadják.

3.4. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

- A legfontosabb feladat a minél jobb osztályközösségek kialakítása, amihez minden segítséget meg kell adnunk a diákönkormányzat képviselőinek.
- Az osztályszerkezet jó lehetőséget biztosít a közösségi érzés, a szolidaritás, az egyéni problémák közös megoldására. Korrepetálásokkal, tanulócsoportok szervezésével, közös rendezvényekkel erősítjük az osztályközösséget.

3.5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

A pedagógusok feladatai

- a pedagógiai program feladatainak minőségi megvalósítása
- a tanulók egységes szellemű nevelése és oktatása
- a tanulók képességeinek fejlesztése, munkájuk értékelése
- a különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való egyéni foglalkozás
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, környezettudatosságra, egészséges életmódra nevelés
- a közösségi élet szervezése, és hagyományörző ápolása
- a törvények, rendeletek a belső szabályzatok és a munkafegyelem előírásainak betartása
- az iskolai nevelőtestület munkájában, az értekezleteken való részvétel
- szaktanári feladatok ellátása, az ismeretek sokoldalú és változatos közvetítése
- szakmai munkaközösségekben való részvétel és az esti tagozat munkaközösségében való részvétel
- adminisztratív feladatainak maradéktalan teljesítése
- hivatali titok megőrzése

- hivatásához méltó magatartás tanúsítása

Osztályfőnökök feladata

- az osztályközösség élén pedagógus vezetőként áll
- szervezi és irányítja a közösségi életet, foglalkozik a tanulók egyéni problémáival
- alaposan ismeri tanulói személyiségét, segíti a felnőttek beilleszkedését az iskolai életbe
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját
- általános tűz- és balesetvédelmi oktatást végez az első napon
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, szükség esetén segítséget ad a tanulásban, a felzárkóztatásban segíti őket
- osztályának programokat szervez
- részt vesz a bizalmi testület munkájában
- ellátja az osztállyal kapcsolatos ügyviteli feladatokat

Esti tagozat munkaközössége

A munkaközösség tagjai az esti tagozaton tanító pedagógusok. A munkaközösség munkáját az esti tagozat vezetője vezeti, aki képviseli a munkaközösséget az intézmény vezetőségében, és az iskolán kívül, állásfoglalásai, javaslatai előtt köteles meghallgatni a munkaközösség tagjait. Tájékoztatja őket az értekezletek szakmai napirendi pontjairól.

A munkaközösség-vezető feladatai

- felelős a munkaközösség tevékenységéért és irányítja azt
- értekezleteket hív össze, bemutató foglalkozásokat szervez
- összeállítja a pedagógiai program alapján a munkaközösség éves munkaprogramját
- ellenőrzi a munkaközösség tagjainak a munkáját
- hiányosságnál intézkedést kezdeményez a vezetők felé
- összefoglaló elemzést, értékelést készít a nevelőtestület számára, igény szerint az intézményvezető részére a munkaközösség tevékenységéről
- lehetővé teszi a munkaközösség tagjainak szakmai fejlődését, a szakirodalom tanulmányozását, továbbképzéseken való részvételt korszerű eszközök használatát
- javasolja az intézményvezetőnek a munkaközösségi tagok jutalmazását, kitüntetését
- elbírálja és jóváhagyásra javasolja a munkaközösség tagjainak tanmeneteit
- javaslatot tesz a tantárgyfelosztásra
- ellát minden olyan feladatot, amellyel az intézményvezető megbízza

3.6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

- Iskolánkba különböző előképzettségű hallgatók jelentkeznek, ezért már a tanmenetekben is gondolunk a felzárkóztatásra. A 9. és a 10. évfolyamon a tanórák jelentős részén differenciált oktatás folyik, a pedagógusok minden évfolyamon kiscsoportos korrepetálást is tartanak.
- A felzárkóztatást segítő vázlatokat készítene a szaktanárok, és jegyzetelési, tanulási technikákat ajánlanak.
- A pedagógusok az interneten keresztül kapcsolatot tartanak a tanulókkal, Google Classroom csoportokat hoznak létre, ahol a vizsgákhoz szükséges anyagok letölthetők.
- Differenciált tanórákkal és egyéni feladatokkal lehetővé tesszük az átlagnál jobb képességű tanulók tanulásának segítését.

3.7. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI, GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

Az esti tagozatos tanulók jogaikat az estis diákközgyűlésen keresztül gyakorolhatják, melyet az igazgató a kezdeményezésükre hív össze.

- Véleményezési joguk van minden, az iskola életével kapcsolatos eseményben, határozatban.

Az osztályok maguk szervezik az osztályfőnökök irányításával a szalagavatót, a ballagást és egyéb iskolai rendezvényeket.

3.8. A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

- A tanuló hivatalos ügyeit vagy az osztályfőnök közreműködésével vagy személyesen intézheti az esti tagozat iskolatitkáránál a kiírt fogadási időben.
- A tanulók egyéni problémáikkal felkereshetik a tagozatvezetőt.
- Választott tanuló képviselheti a tanulók közösségét az iskola nevelőtestületi értekezletein a vonatkozó napirendi pontoknál.
- Az iskolát érintő dolgokban a nevelőtestület a diákközgyűlés véleményét meghallgatja és figyelembe veszi.

3.9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI, VALAMINT A FELVÉTEL KÖVETELMÉNYEI, AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI,

SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE

A tanulói jogviszony a tanulói követelmények teljesítésével jár.

Tanulói jogviszonnyal kapcsolatos vizsgák:

- **Állami vizsga** (érettségi) a NAT-ra épülő központi vizsgakövetelmények alapján. Az állami vizsga szervezését, értékelését, lebonyolítási és ügyviteli rendjét az érettségi vizsgaszabályzatok határozzák meg.
- **Különbözeti vizsga** a beiratkozáskor előírt vizsga, aminek letétele feltétele annak, hogy a tanuló az adott évfolyamon folytathassa tanulmányait. A különbözeti vizsga letételének határideje a tanév elején beiratkozó tanulók esetén november 20. A tanév közben beiratkozó tanulók különbözeti vizsgájának idejét a beiratkozáskor hozott határozat tartalmazza.
- **Év végi vizsgák** a szorgalmi időszak utolsó két hetében vannak. A vizsgák típusát a *1. számú melléklet* tartalmazza.
- **Az osztályozó vizsgák** vizsgabizottsága három tagú, a tagokat és a bizottság elnökét az intézményvezető bízza meg írásban. Az elnök felelős vizsgák jogszerű lebonyolításáért. Osztályozó vizsga egy tanévben kétszer, félévkor és év végén szervezhető.

Osztályozó vizsga letétele szükséges:

- Előrehozott érettségi vizsga letételéhez szükséges év végi osztályzat megszerzéséhez (az írásbeli érettségi előtt 7 nappal), ha még nem ér véget az adott tantárgy követelményeinek teljesítése, engedéllyel osztályozó vizsga tehető.
- iskolaváltoztatással tanulói jogviszonyt létesítő tanuló hiányzó év végi osztályzatainak megszerzéséhez,
- engedéllyel egy vagy több év tantervi követelményeinek teljesítése esetén év végi osztályzat megszerzéséhez,
- mulasztásai miatt nem osztályozható tanuló év végi osztályzatainak megszerzéséhez.
- Ha a tanuló az osztályozóvizsgáról neki fel nem róható okból nem szerez osztályzatot és az okot igazolja, akkor pótlóvizsgán szerzi meg osztályzatát. Amennyiben a tanulónak felróható a távolmaradás, késés vagy a távozás az osztályozóvizsgáról, illetve nem igazolja hitelt érdemlően annak okát elégtelen osztályzatot kap és javítóvizsgára kötelezett.

- A **javítóvizsgák** vizsgabizottsága szintén háromtagú, az elnök felelős a vizsgák jogszerű lebonyolításáért.
  - Ha a tanuló a javítóvizsgáról neki fel nem róható okból nem szerez osztályzatot és az okot igazolja, akkor a javítóvizsga elsődlegesen augusztus 15. és augusztus 31. közötti időpontban, a betegség elhúzódása esetén szeptember hónapban az esti tagozat munkaközösség-vezetője által kijelölt időpontban tehető le.
  - Amennyiben felróható a távolmaradás, késés vagy távozás, illetve nem igazolja hitelt érdemlően annak okát a tanuló elégtelen osztályzatot kap.

A javítóvizsga írásbeli és szóbeli is lehet.

Ha a vizsgabizottság javítóvizsgára utasította a tanulót, akkor augusztus hónapban javítóvizsgát tehet. Ha a javítóvizsgán igazolt okkal nem jelenik meg (a vizsga kezdőnapjától számított 5 napon belül hozhat igazolást. A javítóvizsgát szeptember hónapban, az esti tagozat munkaközösség-vezetője által kijelölt időpontban teheti le.

Ha a javítóvizsgán elégtelen osztályzatot kap, vagy igazolatlanul nem jelenik meg, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

A javítóvizsga formái megegyeznek az év végi vizsgaformákkal.

A magasabb évfolyamra lépés feltétele:

- A tanév végén vizsgát kell tenni, melynek formái: írásbeli és/vagy szóbeli.
- A tantárgyra előírt minimális teljesítményt el kell érnie adott tárgyból a hallgatónak – ez jelenti az elégséges osztályzatot.
- A tanuló továbbhaladásáról (minősítéséről) a szaktanár javaslata alapján, az esti tagozaton tanító tanárok munkaközössége dönt.
- Ha a tanuló a tanév végén legfeljebb három tárgyból elégtelen osztályzatot kapott, akkor javítóvizsgát tehet.
- 4 vagy több elégtelen osztályzat esetén tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Az értékelés részletezése: Az első félév a január 15-hez legközelebb eső pénteki napig tart. Az első félév elégtelentől különböző lezárásának feltétele minimálisan két osztályzat megszerzése a tanórákon. A féléves osztályzat megszerzésének elmulasztása orvosi vagy indokolt munkáltatói igazolás esetén a január 30-ig megtartott osztályozó vizsgával pótolható. Ha a tanuló az osztályozó vizsgát sem teszi le, akkor tanulói jogviszonya megszűnik.

Minden esti tagozatos tanuló köteles az adott tanév végén tantárgyanként vizsgát tenni.

- Az év végi vizsga feltétele a második félévben minimum 2 osztályzat megszerzése a tanórákon.
- A tanév végi vizsga nem lehet elégtelen, mert az javítóvizsgát vagy ismétlést von maga után.
- Ha a tanuló az összes óraszám 50 % - át igazoltan mulasztja, akkor csak az egész éves tananyagból letett osztályozó vizsgával zárhatja le tanulmányait.
- 12. évfolyamos hallgatók esetén az osztályvizsga a 32. és a 33. héten zajlik.
- Az év végi vizsgák típusát a *1. számú melléklet* tartalmazza.
- A félévi osztályzat, a második félévi jegyek és az év végi vizsga együttesen határozza meg az év végi osztályzat értékét. Ha az év végi vizsga nem elégtelen, akkor súlyozott számtani átlagot alkalmazunk, félévi eredmény egyszeres az év végi vizsga kétszeres szorzóval szerepel. A második félévben szerzett osztályzatok az így kapott átlagot legfeljebb egy jeggyel módosíthatják.
- Elégtelen év végi vizsga esetén az év végi osztályzat elégtelen.
- Az oktatónak kötelessége minden tanulót értékelni a tanév közben félévente legalább két alkalommal. Az értékelés történhet felelet, dolgozat, tantárgyi kiselőadás elfogadásával, vagy tantárgyi házi dolgozat alapján.
- Ha a diák valamelyik vizsgán nem jelenik meg, vagy nincs érvényes halasztási engedélye, akkor tanulmányi kötelezettségének súlyos megsértése miatt kizárja magát a hallgatói névsorból.

Az érvényes halasztási engedély feltételei:

- írásbeli kérvény az iskola intézményvezetőjéhez
- mellékléként a távolmaradás okának igazolása
- betegség esetén orvosi igazolás vagy kórházi zárójelentés

A kérvény elbírálása az intézményvezető kizárólagos joga, fellebbezésre nincs lehetőség.

Az osztályozó vizsga pótlása augusztusban történik. Érvényes halasztási engedély birtokában a tanuló a javítóvizsgák időszakában teheti le az osztályozóvizsgát.

Az értékelés módja: 5 fokozatú osztályzat: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

írásbeli dolgozatok:

Az írásbeli dolgozatok az addig tanult tananyag ismereteire épülnek. A dolgozatok időpontját az adott csoportban tanító tanár egyezteti a tanulókkal. A dolgozatokat számszerűen értékeljük.

A dolgozatokat a szaktanár az elkészített pontozási útmutató alapján értékeli. Ha van szóbeli vizsga, akkor az írásbeli és a szóbeli vizsga jegyéből alakul ki egy érdemjegy. Egyforma arányban számít mind a két jegy.

szóbeli feleletek.

A szóbeli feleletek szintén az addig tanult tananyag ismereteire épülnek. A tanulók kapott tételek alapján készülhetnek fel a szóbeli feleletekre.

3.10. FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

Az esti tagozatra felvétel vagy átvétel útján lehet beiratkozni. A felvétel és az átvétel jelentkezés útján történik.

A beiratkozás feltételei:

- 9. évfolyamra: Az általános iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány.
- 10. évfolyamra: Szakmunkás bizonyítvány, illetve szakiskolai bizonyítvány.
- Nappali tagozatos gimnáziumból bármelyik évfolyamra átjöhet a tanuló, esetleg egyes tantárgyakból különbözeti vizsgát kell tennie.

A 10., 11. és 12. évfolyamon beiratkozáskor a tanulónak kérvényt kell benyújtania arról, hogy mely tantárgyakból kéri a beszámítást.

A komplex természettudomány tantárgy beszámítása egyedi elbírálás alapján történik.

11. és 12. évfolyamon mentesül a művészetek tantárgy különbözeti vizsga letétele alól, illetve a tantárgy tanulása alól az a tanuló, aki rajz és vizuális kultúra tantárgyból 9. és 10. osztályban osztályzatot kapott.

Az intézményvezető határozatot hoz arról, hogy milyen különbözeti vizsgák letétele szükséges ahhoz, hogy a beiratkozott tanuló az adott évfolyamon folytathassa tanulmányait.

A határozatban előírt különbözeti vizsgák letételének határideje év eleji beiratkozáskor november 20. A különbözeti vizsga igazolt hiányzás esetén december 20-ig teljesíthető. A tanév közben beiratkozó tanulók vizsgaidőpontját az esti tagozat munkaközösség-vezetője jelöli ki.

A vizsga elmulasztása, illetve sikertelen vizsga esetén a tanuló csak alacsonyabb évfolyamon folytathatja tovább tanulmányait.

A tanulandó idegen nyelv kiválasztása érkezési sorrendben történik, illetve a már tanult nyelvet folytathatja. A tanulandó idegen nyelv az angol.

3.11. AZ ESTI TAGOZAT EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI, VALAMINT AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI

**ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI
TERV**

Megtalálható a *2.13. fejezetben* a nappali tagozat egészség- és környezeti nevelési programjánál, valamint az *1.10. fejezetben* az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos tervben.

4. A KISPESTI DEÁK FERENC GIMNÁZIUM ESTI TAGOZATÁNAK HELYI TANTERVE

A Kispesti Deák Ferenc Gimnázium esti tagozatán a választott kerettanterv az oktatásért felelős miniszter által Iskolatípusok és pedagógiai szakaszok szerint kiadott kerettantervek közül a gimnázium 9-12. évfolyam kerettanterve középfokú nevelés-oktatás szakaszra kiadott:

Magyar nyelv és irodalom

Történelem

Állampolgári ismeretek

Matematika

Idegen nyelv: angol

Természettudomány

Biológia

Fizika

Kémia

Földrajz

Művészetek – vizuális kultúra

Digitális kultúra

Dráma és színház

Közösségi nevelés

4.1. A TANTÁRGYI RENDSZER ÉS HETI ÓRASZÁMOK

Tantárgy	9. évf.		10. évf.		11. évf.		12. évf.	
Magyar nyelv és irodalom	3		3		3		3	
Angol nyelv	3	3	3	3	5	5	5	5
Történelem	2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek							1	
Matematika	3		3		3		3	
Biológia	1		1					
Fizika	1		1					
Kémia	1		1					
Földrajz	1		1					
Természettudomány					2			
Digitális kultúra	1		1		0,5			
Művészetek- vizuális kultúra	0		0		0,5		1	
Dráma és színház							1	
Közösségi nevelés	1		1		1		1	
	17		17		17		17	

A tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga az *4. számú melléklet*ben található.

A tanítás rendje: esti tagozat.

- Az idegen nyelv oktatása csoportbontásban történhet.
- A 12. évfolyamon azokból a tantárgyakból, amelyeket érettségi vizsgatárgynak választanak a hallgatók (és amelyeket a 12. évfolyamon már nem tanulnak) csoportokat szervezünk, hogy az érettségi vizsgára a felkészítést biztosítsuk.
- A felnőttoktatásban is lehetősége van a tanulónak választani, hogy középszintű, vagy emelt szintű érettségi vizsgára készül fel. Ezt az esti tagozaton csak úgy tudjuk megoldani, hogy a tanuló egyéni felkészülés keretében foglalkozik a tananyaggal, természetesen tanári irányítással és segítséggel. Célunk, hogy olyan eszközöket, segédleteket, ismerethordozókat szerezzünk be, amelyek ezt az önálló felkészülést segítik.

A kötelező tanítási időn túl igénybe vehető iskolai szolgáltatások:

- Korrepetálás a tanulók igénye szerint - de az iskola lehetőségeit figyelembe véve.
- A 12. évfolyamon heti 4 órában biztosítjuk a középszintű érettségire való felkészítést.
- Felkészítés tanulmányi versenyre.

4.2. AZ ESTI TAGOZATON OSZTÁLYOZÓ VIZSGA NÉLKÜL VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK MEGNEVEZÉSE

Közép szinten készülhetnek fel a tanulók az érettségi vizsgára a magyar nyelv és irodalom, az idegen nyelv (angol), a matematika és a történelem kötelező vizsgatárgyak mellett fizika, kémia, biológia, földrajz, digitális kultúra és állampolgári ismeretek tantárgyakból.

4.3. AZ EGYES ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKBÓL A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

Az egyes tantárgyak középszintű érettségi vizsga témaköreit a *2. számú melléklet* tartalmazza.

4.4. TANKÖNYVVÁLASZTÁS

Az oktatásban a tankönyvválasztás a szaktanár joga. A kiválasztásnál a következő szempontokat kell érvényesíteni:

- alap vagy emelt szinten kívánja a tanuló az adott tantárgyat tanulni
- modern, tudományos szemlélet
- a szakmai optimum mellett a lehető legkevésbé drága tankönyv

4.5. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI

Osztályok kis létszámúak ezért csoportbontás szükség esetén nyelvből lehetséges.

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Osztályok száma	1	1	1	1

Az Nkt. 6. számú melléklete szerint a csoportbontás minimum csoportlétszáma 14 fő, ennek megfelelően tervezhetők a csoportbontásban tanított tantárgyak (idegen nyelv, digitális kultúra, technika és tervezés). Egyéb esetben a csoportbontás feltétele a fenntartó jóváhagyása.

A tanítási hetek száma 36, a 12. évfolyamon 32. A 36. héten, a 12. évfolyamon a 32. héten kerül sor a szóbeli vizsgákra.

A vizsgák beosztását a tagozatvezető készíti el, s hirdeti ki legalább 1 hónappal a vizsgák kezdete előtt, hogy a tanulók biztosítani tudják részvételüket.

Az esti **gimnáziumi** (9-12.) osztályokban a tanítás a délutáni-esti órákban történik, heti 3 napon, figyelembe véve a tanulók munkahelyi elfoglaltságát is.

A csengetés és az óráközi szünetek rendjét a Házirend tartalmazza.

A tanévnyitó, tanévzáró, szalagavató és ballagás időpontját a munkaterv tartalmazza.

4.6. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

Írásbeli feleletek: Az írásbeli feleletekben a megvizsgált teljesítményhez számszerű értéket rendelünk. A feladatokat a tantervi követelmények alapján állítjuk össze. Előzetesen gyakoroljuk a számon kérendő tananyagot.

Formatív tesztek főleg az idegen nyelv tanítása során alkalmazzuk folyamatosan egész évben. Erre százalékban kifejezett értékelést kapnak a tanulók.

Szóbeli feleletek. Tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozáson történő szóbeli számonkérés. Szintén számszerű értéket rendelünk hozzá.

Az otthoni felkészüléshez segítő feladatlapokat készítünk, amelyek nem kötelezőek, de mindenki számára ajánlottak.

A tanulói értékelések szaktárgyi és pedagógiai kifogástalanságáért a szaktanár felel.

MELLÉKLETEK

1. SZÁMÚ MELLÉKLET: AZ ESTI TAGOZAT ÉRTÉKELÉSI RENDJE

	9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
	Osztályzat 1. félév	Osztályzat 2. félév	Év végi vizsga	Osztályzat 1. félév	Osztályzat 2. félév	Év végi osztályzat	Osztályzat 1. félév	Osztályzat 2. félév	Év végi vizsga	Osztályzat 1. félév	Osztályzat 2. félév	Év végi vizsga
Magyar irodalom és kommunikáció	2	2	í/sz	2	2	í/sz	2	2	í/sz	2	2	í/sz
Matematika	2	2	í/sz	2	2	í/sz	2	2	í/sz	2	2	í/sz
1. idegen nyelv	2	2	í/sz	2	2	í/sz	2	2	í/sz	2	2	í/sz
2. idegen nyelv	2	2	í/sz	2	2	í/sz	2	2	í/sz	2	2	í/sz
Történelem	2	2	í/sz	2	2	í/sz	2	2	í/sz	2	2	í/sz
Állampolgári ismeretek										2	2	sz
Fizika	2	2	í/sz	2	2	í/sz						
Biológia	2	2	í/sz	2	2	í/sz						
Kémia	2	2	í/sz	2	2	í/sz						
Földrajz	2	2	í/sz	2	2	í/sz						
Természetismeret							2	2	í			
Digitális kultúra	2	2	í/sz	2	2	í/sz	2		í			
Művészetek							0	2	í	2	2	í
Dráma és színház										1	1	í

2. SZÁMÚ MELLÉKLET: A TANTÁRGYAK ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI

Magyar irodalom

Antikvitás és a Biblia – az európai irodalom alapvető hagyományai

Legalább két világirodalmi korszak bemutatása az alábbiakból:

Középkor, reneszánsz, barokk, felvilágosodás, romantika, a 19. század második fele, a 20. század első fele, a 20. század második fele.

Egy-két korszak vagy kiemelkedő szerző az európai színház történetéből.

Műfajelmélet és poétikai ismeretek – például regény és drámatípusok.

Az irodalom és más művészeti ágak összefüggése egy – egy választás szerinti korszakban.

Petőfi Sándor, Arany János, Jókai Mór, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila életműve, hatástörténete, 8-10 alkotás alapján.

Janus Pannonius, Balassi Bálint, Zrínyi Miklós, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Herczeg Ferenc, Wass Albert, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós – alkotói portréja, 2-3 lírai és / vagy epikus mű alapján.

Krúdy Gyula, Szabó Dezső, Karinthy Frigyes, Juhász Gyula, Tóth Árpád, Illyés Gyula, Ottlik Géza, Németh László, Örkény István, Márai Sándor, Pilinszky János – hat szerző hat műve választandó.

A XX. századi történelem az irodalomban. (Világháborúk, Holokauszt stb.)

Egy szerző néhány műve a közelmúlt irodalmából (pl. Nagy László, Nemes Nagy Ágnes), egy szerző választott művének értelmező bemutatása a kortárs irodalomból, napjaink irodalmi életének áttekintése.

Az irodalom határterületei – például a szórakoztató irodalom néhány műfaja, irodalmi művek és filmes adaptációik kapcsolata. Regionális kultúra (például budapesti kávéházak).

Magyar nyelv

Ember és nyelv

A magyar nyelv története

Nyelvművelés

Nyelv és társadalom, nyelvváltozatok

A nyelvi szintek

Hangtan

Alaktan és szótan

A mondat szintagmatikus szerkezete

Mondattan

Szókincs és frazeológia

Kommunikáció

Jel és jelrendszer

A szöveg

A szövegkohézió

A szövegtípusok

A tömegkommunikáció

A retorika alapjai

Stílus és jelentés

Stílusrétegek

Stílustörténet

Matematika

1. Halmazok, halmazműveletek, számosság, részhalmazok
2. Gráfok
3. Kombinatorika
4. Algebrai alapazonosságok
5. Arányosság, százalékszámítás
6. Elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek
7. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek
8. Négyzetgyökös egyenletek
9. Középértékek, egyenlőtlenségek
10. Egyváltozós valós függvények, függvénytranszformációk, jellemzés
11. Számítási és mértani sorozatok, kamatos kamat számítás
12. Ponthalmazok
13. Egybevágósági transzformációk
14. Hasonlósági transzformációk
15. Háromszögek nevezetes vonalai és pontjai
16. Pitagorasz tétel ismerete és alkalmazása

17. Magasság- és befogótétel ismerete és alkalmazása
18. Kör és részeinek ismerete, érintő
19. Thalesz- tétel és megfordításának ismerete, alkalmazása
20. Térbeli alakzatok (henger, kúp, gúla, hasáb, gömb, csonkagúla, csonkakúp)
21. Felszín és térfogat számítás
22. Vektorok, vektorműveletek
23. Vektor koordinátái, felbontás összetevőkre
24. Szögfüggvények értelmezése (általános és hegyesszög)
25. Alapvető trigonometrikus összefüggések ismerete és alkalmazása
26. Egyszerű trigonometrikus egyenletek
27. Szinusz- és cosinus tétel alkalmazása, ismerete
28. Számítások általános háromszögben
29. Egyenes koordináta- geometriája
30. Kör koordináta- geometriája
31. Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, ábrázolása, statisztikai mutatók
32. Véletlen jelenségek jellemzése, valószínűség

Történelem

1. Vallások az ókori Keleten
2. Az athéni demokrácia
3. A görög vallás, tudomány és művészet
4. A római köztársaság és Julius Caesar egyeduralmi kísérlete
5. Augustus principátusa
6. A római hitvilág és az ókori civilizációk öröksége (pénz, filozófia, a római jog)
7. A kereszténység kialakulása, tanításai és elterjedése
8. A sztyeppei állam: a Hun Birodalom és hódításai
9. A feudalizmus: uradalom, mezőgazdaság, hűbériség, jobbágyság
10. Az egyházszakadás, a nyugati és a keleti kereszténység fő jellemzői
11. Az egyházi hierarchia és szerzetesség a középkorban (Európában és Magyarországon)
12. Az iszlám és az arab világ
13. A lovagkor és mindennapok a középkorban
14. A középkori város és kereskedelem
15. A középkori kultúra és a középkori egyetemek (Európában és Magyarországon)
16. Román, gótikus és reneszánsz építészet

17. A rendiségről általában, a rendi monarchia
18. Az Oszmán Birodalom terjeszkedése
19. A magyar nép eredete és vándorlása
20. A honfoglalástól az államalapításig
21. Géza fejedelem, Szent István
22. A magyar állam megszilárdulása Szent László és Könyves Kálmán idején
23. III. Béla uralkodása
24. II. András és az Aranybulla
25. A Tatárjárás és következményei
26. I. Károly gazdasági reformjai
27. Nagy Lajos uralkodása és az 1351-es törvények
28. Luxemburgi Zsigmond és Hunyadi János törökellenes harcai
29. Hunyadi Mátyás uralkodásának jellemzői
30. A nagy földrajzi felfedezések és következményeik, a kapitalista gazdaság jellemzői
31. A világkereskedelem kialakulása és Magyarország gazdasága az európai munkamegosztásban
32. A reformáció irányzatai, protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon
33. Az ellenreformáció és barokk Európában és Magyarországon
34. Az alkotmányos monarchia Angliában
35. A XVI-XVIII. század nemzetközi konfliktusai: A harmincéves háború, a spanyol és az osztrák örökösödési háború, a hétéves háború
36. A tudományos világkép átalakulása, a felvilágosodás
37. A felvilágosodás államelméletei, az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata
38. Az USA kialakulása, az amerikai alkotmány
39. A francia forradalom és a jakobinus diktatúra
40. A XIX. század eszméi
41. Az ipari forradalom következményei
42. A napóleoni háborúk és a bécsi kongresszus
43. Az egységes Németország, Olaszország és USA létrejötte
44. Hatalmi és katonai szövetségek a századfordulón
45. Gyarmatosítás, gyarmati konfliktusok a XVIII-XIX. században
46. A második ipari forradalom és következményei
47. Mohács és az ország három részre szakadása, várháborúk
48. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora és Erdély sajátos vallási és etnikai helyzete

49. Rendi és abszolutista törekvések, konfliktusok a XVII. században
50. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc
51. Demográfiai, nemzetiségi, társadalmi és gazdasági változások
52. Magyarország a Habsburg Birodalomban
53. Mária Terézia és II. József
54. A reformkor fő kérdései, Széchenyi és Kossuth programja, a reformországgyűlések
55. Társadalom és életmód a reformkorban
56. Nemzetiségek a reformkorban és szerepük a szabadságharcban
57. A pozsonyi országgyűlés, a pesti forradalom és az áprilisi törvények
58. A szabadságharc legfontosabb csatái, a Függetlenségi Nyilatkozat, a vereség és megtorlás
59. A kiegyezés előzményei és létrejötte
60. Politikai eszmék és pártrendszer a dualizmus kori Magyarországon
61. Gazdasági és társadalmi változások a dualizmus idején
62. Nemzetiségek és nemzetiségi politika a dualizmus korában
63. Budapest világvárossá válása
64. Az első világháború jellege és a Párizs környéki békék
65. Bolsevik hatalomátvétel Oroszországban
66. A modern életforma új jelenségei
67. Az 1929-33-as gazdasági válság és következményei
68. A náciizmus hatalomra jutása és működése
69. A sztálini diktatúra
70. Az olasz fasizmus
71. A második világháború
72. Holokauszt
73. A hidegháború és a kétpólusú világ
74. A két Németország létrejötte és újraegyesítése
75. A gyarmati rendszer felbomlása
76. A szocialista rendszerek válsága és bukása
77. Demográfiai változások 1945-után Európában és Magyarországon
78. Az európai integráció története, Magyarország a nyugati integrációban (NATO, EU)
79. A globális világ problémái és a globalizáció kulturális hatásai
80. Közép-Kelet Európa és a Balkán a 90-es években
81. Magyarország az első világháborúban

82. Forradalmi kísérlet, tanácsköztársaság és ellenforradalom Magyarországon 1918-1920-ban
83. A Horthy-rendszer jellemzői
84. A trianoni béke és következményei
85. Politikai és gazdasági konszolidáció az 1920-as években, oktatás és kultúrpolitika
86. Társadalom és életmód átalakulása Magyarországon
87. A revíziós politika lépései és az ország háborúba sodródása
88. Magyarország részvétele a második világháborúban
89. A német megszállás és a nyilas uralom
90. A zsidóság jogfosztásának folyamata és a holokauszt Magyarországon
91. A szovjet felszabadítás és megszállás, deportálások a Szovjetunióba
92. A határokon túli magyarság helyzete (1944-46)
93. A kommunista diktatúra kiépítése és működése
94. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
95. A forradalom nemzetközi háttere
96. A Kádár-rendszer jellemzői
97. A pártállam válsága és az ellenzéki mozgalmak
98. A rendszerváltoztatás (1989-91) és a piacgazdaságra való áttérés, gazdasági szerkezetváltás, privatizáció
99. Az Alaptörvény, a hatalmi ágak és intézményeik
100. Magyarországi nemzetiségek és határon túli magyarok helyzete napjainkban

Idegen nyelvek: angol, francia, német, orosz, olasz

1. *Személyes vonatkozások, család:*

A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai, családi élet, kapcsolatok, a családi élet mindennapjai, otthoni teendők, személyes tervek.

2. *Ember és társadalom:*

A másik ember külső és belső jellemzése, baráti kör, a tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel, női és férfi szerepek, ünnepek, családi ünnepek, öltözködés, divat, vásárlás, szolgáltatások, posta, hasonlóságok és különbségek az emberek között.

3. *Környezetünk:*

Az otthon, a lakóhely és környéke, lakószoba, ház, lakás bemutatása, a lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek, a városi és a vidéki élet összehasonlítása, növények és állatok a környezetünkben, környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?, időjárás .

4. *Az iskola:*

Saját iskolájának bemutatása, sajátosságok (pl. szakmai képzés), tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka, a nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága, az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok.

5. *A munka világa:*

Diákmunka, nyári munkavállalás, pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás.

6. *Életmód:*

Napirend, időbeosztás, az egészséges életmód, a helyes és helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás, étkezési szokások a családban, ételek, kedvenc ételek, étkezés iskolai menzán, étteremben, gyorsétteremben, gyakori betegségek, sérülések, baleset, gyógykezelés, háziorvos, szakorvos, kórházak.

7. *Szabadidő, művelődés, szórakozás:*

Szabadidős elfoglaltságok, hobbik, színház, mozi, koncert, kiállítás, sportolás, kedvenc sport, iskolai sport, olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet, kulturális események.

8. *Utazás, turizmus:*

A közlekedési eszközei, lehetőségei, tömegközlekedés, nyaralás itthon, illetve külföldön, utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése, az egyéni és a társasutazás előnyei és hátrányai.

9. *Tudomány és technika:*

Népszerű tudományok, ismeretterjesztés, a technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.

10. *Gazdaság:*

Családi gazdálkodás, a pénz szerepe a mindennapokban, vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).

Biológia

1. Bevezetés a biológiába

1.1. A biológia tudománya

1.2. Az élet jellemzői

1.2.1. Az élő rendszerek

1.2.1. Az élő rendszerek

1.3. Fizikai, kémiai alapismeretek

2. Egyed alatti szerveződési szint

2.1. Szervetlen és szerves alkotóelemek

- 2.1.1. Elemek, ionok
- 2.1.2. Szervetlen molekulák
- 2.1.3. Lipidek
- 2.1.4. Szénhidrátok
- 2.1.5. Fehérjék
- 2.1.6. Nukleinsavak, nukleotidok
- 2.2. Az anyagcsere folyamatai
  - 2.2.1. Felépítés és lebontás kapcsolata
  - 2.2.2. Felépítő folyamatok
  - 2.2.3. Lebontó folyamatok
- 2.3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
  - 2.3.1. Elhatárolás
  - 2.3.2. Mozgás
  - 2.3.3. Anyagcsere
  - 2.3.4. Osztódás
  - 2.3.5. A sejtműködések vezérlése

3. Az egyed szerveződési szintje

- 3.1. Nem sejtés rendszerek
  - 3.1.1. Vírusok
- 3.2. Önálló sejtek
  - 3.2.1. Baktériumok
  - 3.2.2. Egysejtű eukarióták
- 3.3. Többsejtűség
  - 3.3.1. A gombák, növények, állatok elkülönülése
  - 3.3.2. Sejtfonalak
  - 3.3.3. Teleptest és álszövet

3.4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak

3.4.1. A növényvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából

3.4.2. Az állatvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából

3.4.3. A növények szövetei, szervei

3.4.4. Az állatok szövetei, szaporodása, viselkedése

4. Az emberi szervezet

4.1. Homeosztázis

4.2. Kültakaró

4.2.1. Bőr

4.2.2. A bőr gondozása, védelme

4.3. A mozgás

4.3.1. Vázrendszer

4.3.2. Izomrendszer

4.3.3. Szabályozás

4.3.4. A mozgás és mozgási rendszer egészségtana

4.4. A táplálkozás

4.4.1. Táplálkozás

4.4.2. Emésztés

4.4.3. Felszívódás

4.4.4. Szabályozás

4.4.5. Táplálkozás egészségtana

4.5. A légzés

4.5.1. Légcsere

4.5.2. Gázcsere

4.5.3. Hangképzés

4.5.4. Szabályozás

- 4.5.5. A légzés és a légzőrendszer egészségtana
- 4.6. Az anyagszállítás
  - 4.6.1. A testfolyadékok
  - 4.6.2. A szöveti keringés
  - 4.6.3. A szív és az erek
  - 4.6.4. Szabályozás
  - 4.6.5. A keringési rendszer egészségtana, elsősegélynyújtás
- 4.7. A kiválasztás
  - 4.7.1. A vizeletkiválasztó rendszer működése
  - 4.7.2. Szabályozás
  - 4.7.3. A kiválasztó szervrendszer egészségtana
- 4.8. A szabályozás
  - 4.8.1. Idegrendszer
  - 4.8.2. Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai
  - 4.8.3. Az idegrendszer egészségtana
  - 4.8.4. A hormonrendszer
  - 4.8.5. Az immunrendszer
- 4.9. Szaporodás és egyedfejlődés
  - 4.9.1. Szaporítószervek
  - 4.9.2. Egyedfejlődés

5. Egyed feletti szerveződési szintek

- 5.1. Populáció
  - 5.1.1. Környezeti kölcsönhatások
  - 5.1.2. Kölcsönhatások
- 5.2. Életközösségek (élőhelytípusok)
  - 5.2.1. Az életközösségek jellemzői

5.2.2. Hazai életközösségek

5.3. Bioszféra

5.4. Ökoszisztéma

5.4.1. Anyagforgalom

5.4.2. Energiaáramlás

5.4.3. Biológiai sokféleség

5.5. Környezet- és természetvédelem

6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

6.1. Molekuláris genetika

6.1.2. Mutáció

6.1.3. A génműködés szabályozása

6.2. Mendeli genetika

6.2.1. Minőségi jellegek

6.2.2. Mennyiségi jellegek

6.3. Populációgenetika és evolúciós folyamatok

6.3.1. Ideális és reális populáció

6.3.2. Adaptív és nem adaptív evolúciós folyamatok

6.3.3. Biotechnológia

6.3.4. Bioetika

6.4. A bioszféra evolúciója

6.4.1. Prebiológiai evolúció

6.4.2. Az ember evolúciója

Fizika

1. Mozgás és egyensúly

1.1 Egyszerű mozgások

1.2. Összetett mozgások

- 1.3 Ismétlődő mozgások
- 1.4 Dinamika, a közlekedés és sportolás fizikája
- 1.5 Gépek
- 2. Energia, munka, hő
  - 2.1 Munka, energia
  - 2.2 A melegítés és hűtés következményei
- 3. Víz, levegő, környezet
  - 3.1 Víz, levegő
  - 3.2 Környezet
- 4. Elektromosság
  - 4.1 Szikrák, villámok
  - 4.2 Elektromosság a környezetünkben
  - 4.3 Generátorok és motorok
- 5. Hullámok, kommunikáció, fény
  - 5.1 A hullámok szerepe a kommunikációban
  - 5.2 Képek és látás
- 6. Atomfizika, magfizika
  - 6.1 Az atomok és a fény
  - 6.2 Az atommag szerkezete
- 7. A Világegyetem megismerése
  - 7.1 A gravitációs mező
  - 7.2 Csillagászat
- 8. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek
  - 8.1 A fizikatörténet jelentősebb személyei
  - 8.2. Felfedezések, találmányok, elméletek
  - 8.3. A jelen kihívásai

Földrajz

- 1. Térképi ismeretek
- 2. Kozmikus környezetünk
- 3. A geoszférák földrajza
- 4. A kőzetburok; a levegőburok; a vízburok
- 5. A földrajzi övezetesség
- 6. Népség és településföldrajz
- 7. A világ változó társadalmi-gazdasági képe
- 8. Magyarország földrajza
- 9. Európa regionális földrajza

- 10. Az Európán kívüli földrészek földrajza
- 11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

Digitális kultúra

1. Szövegszerkesztés

- 1.1. A szövegszerkesztő használata
  - 1.1.1. Dokumentum létrehozása, megnyitása, mentése
  - 1.1.2. Szövegbevitel, szövegjavítás
- 1.2. Szövegjavítási funkciók
  - 1.2.1. Keresés és csere
  - 1.2.2. Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés
  - 1.2.3. Nyelvi segédeszközök
- 1.3. Szövegszerkesztési alapok
  - 1.3.1. A dokumentum egységei
  - 1.3.2. Karakterformázás
  - 1.3.3. Bekezdésformázás
  - 1.3.4. Szakaszformázás
  - 1.3.5. Stílusok
  - 1.3.6. Nyomtatás
- 1.4. Táblázatok és objektumok a szövegben
  - 1.4.1. Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel
  - 1.4.2. Kördokumentum-készítés
  - 1.4.3. Képek, alakzatok és egyéb objektumok
  - 1.4.4. Tartalomjegyzék

2. Számítógépes grafika és képszerkesztés

- 2.1. Grafika
  - 2.1.1. Megnyitás, mentés, beszúrás
  - 2.1.2. Alakzatok megrajzolása, módosítása
- 2.2. A rastergrafika
  - 2.2.1. Létrehozás, megnyitás, mentés
  - 2.2.2. Alakzatok beillesztése, módosítása
- 2.3. A vektorgrafika
  - 2.3.1. Létrehozás, megnyitás, mentés
  - 2.3.2. Alakzatok beillesztése, módosítása
  - 2.3.3. Alakzatok tulajdonságainak módosítása
  - 2.3.4. Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése és halmazműveletei
  - 2.3.5. Csomópont- és halmazműveletek

2.4. Képek feldolgozása

2.4.1. Megnyitás, mentés

2.4.2. Kép beillesztése, módosítása

3. Bemutatókészítés

3.1. Bemutatókészítés

3.1.1. Adatok bevitele és módosítása

3.1.2. Bemutató elkészítése és formázása

4. Táblázatkezelés

4.1. A táblázatkezelő használata

4.1.1. Táblázat megnyitása, mentése

4.1.2. Adatok bevitele, javítása

4.2. A táblázat szerkezete

4.2.1. Cella, oszlop, sor, tartomány, munkalap

4.3. Adatok a táblázatokban

4.3.1. Cella tartalma

4.3.2. Számformátumok

4.3.3. Adatok rendezése, kigyűjtése

4.3.4. A cellahivatkozások használata

4.3.5. Képletek szerkesztése, függvények alkalmazása

4.4. Táblázatformázás

4.4.1. Karakter- és cellaformázások

4.4.2. Sor-, oszlop, tartománybeállítások

4.4.3. Oldalbeállítások

4.5. Diagramok és egyéb objektumok

4.5.1. Diagramok

4.5.2. Objektumok

5. Adatbázis-kezelés

5.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai

5.1.1. Az adatbázis alapfogalmai

5.2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása

5.2.1. Adatbázisok és táblák előkészítése

5.2.2. Adattípusok

5.2.3. Adatok módosítása, törlése

5.2.4. Adattáblák közötti kapcsolatok

5.3. Adatbázis-kezelési műveletek

- 5.3.1. Lekérdezések
- 5.3.2. Számítások végzése

6. *Publikálás a világhálón*

- 6.1 Webhely felépítése
  - 6.1.1 Könyvtárszerkezet
  - 6.1.2 A webhely elemeinek kapcsolata
- 6.2. Webdokumentum tartalma
  - 6.2.1. A tartalom szöveges része
  - 6.2.2. A tartalom egyéb részei
- 6.3. Webdokumentum formázása
  - 6.3.1. A webhely állományainak kapcsolata
  - 6.3.2. A CSS elemei

7. *Algoritmizálás, adatmodellezés*

- 7.1. Adatszerkezetek, adat be- és kivitel
  - 7.1.1. Egyszerű adattípusok
  - 7.1.2. Összetett adattípusok
- 7.2. Algoritmus-leíró eszközök
  - 7.2.1. Feladatmegoldás egy algoritmus-leíró eszköz segítségével
- 7.3. Elemi algoritmusok
  - 7.3.1. A programozás alapelvei
- 7.4. Rekurzió
  - 7.4.1. Rekurzív algoritmus

8. *A programozás eszközei*

- 8.1. Programozási nyelv
  - 8.1.1. Egy programozási nyelv ismerete
  - 8.1.2. Adat be- és kivitel
- 8.2. Programfejlesztés és környezet
  - 8.2.1. Kódolási, szerkesztési eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben
  - 8.2.2. Tesztelés

Kémia

- 1. Általános kémia

- 1.1 Atomszerkezet
- 1.2 Kémiai kötések
- 1.3 Molekulák, összetett ionok
- 1.4 Anyagi halmazok
- 1.5 Kémiai átalakulások
2. Szervetlen kémia
  - 2.1 Hidrogén
  - 2.2 Nemesgázok
  - 2.3 Halogénelemek és vegyületeik
  - 2.4 Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
  - 2.5 A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
  - 2.6 A szénsoport elemei és vegyületeik
  - 2.7 Fémek
3. Szerves kémia
  - 3.1 A szerves vegyületek általános jellemzői
  - 3.2 Szénhidrogének
  - 3.3 Halogéntartalmú szerves vegyületek
  - 3.4 Oxigéntartalmú szerves vegyületek
  - 3.5 Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
  - 3.6 Szénhidrátok
  - 3.7 Fehérjék
  - 3.8 Nukleinsavak
  - 3.9 Műanyagok
  - 3.10 Energiagazdálkodás
4. Kémiai számítások
  - 4.1 Az anyagmennyiség
  - 4.2 Gázok
  - 4.3 Oldatok, elegyek, keverékek
  - 4.4 4 Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
  - 4.5 Termokémia
  - 4.6 Kémiai egyensúly
  - 4.7 Kémhatás
  - 4.8 Elektrokémia

Mozgókép-kultúra és médiaismeret

1. A mozgóképnyelv alapjai, a film-poétika fogalmai

Szerepjáték

Montázs

Mozgóképi elbeszélés

2. Mozgóképi szövegértés, értelmezési szintek

A médiaszövegek és a mozgóképi alkotások rendszerezése

A valóság ábrázolásához való viszony

Cselekményelemzés

A mozgóképi szövegek jelentése

3. Mozgóképi szövegalkotás

Egyszerű mozgóképi vagy médiaszövegek megszerkesztése

A filmkultúra kettősége

4. Műfaj- és műismeret

Műfaji jellemzők

5. Korstílusok, szerzők és művek

Korstílusok, nagymesterek

6. Egyetemes filmtörténeti ismeretek

A filmtörténet kezdetei

Némafilmművészet

A hangosfilmművészet kialakulása

A modern film

7. Magyar filmtörténeti ismeretek

A magyar film a második világháború előtt

Az új magyar film az ötvenes évektől a rendszerváltásig

A kortárs magyar film

8. Média a mindennapi életben

Társadalmi nyilvánosság

A média és az életmód

Mediatizált információforrások használata

9. A médiaszövegek befogadása és a média közönsége

Intertextualitás, sorozatelv

A befogadást befolyásoló tényezők

A sztár

Ének-zene

1. Éneklés és zenetörténet

A műjegyzék mint ajánlás alapján összeállított dalanyag ismerete kötelező. Általános követelmény:

- helyes hangzóformálás,
- pontos szövegejtés,
- intonációs biztonság,
- stílusnak megfelelő, kifejező előadás.

Népzene

A tételekben szereplő népdalok előadása szöveggel, emlékezetből.

Ezen belül: eltérő stílusú magyar népdalok, egy nemzetiségi vagy egy másik nép dala, mely eredeti nyelven is előadható.

A népdalokat több versszak esetén legalább kettő versszakkal kell előadni.

Műzene

A dalok szöveges előadása műfordításban vagy eredeti nyelven történhet. A dalokat több versszak esetén legalább kettő versszakkal kell előadni.

Középkor

Gregorián dallam éneklése latin szöveggel, emlékezetből.

Trubadúr- vagy trouvère-dallam előadása szöveggel, emlékezetből.

Reneszánsz

Históriás ének szöveges megszólaltatása emlékezetből.

Ungaresca-dallam éneklése szolmizálva vagy abszolút névvel emlékezetből.

Barokk

Virágének előadása szöveggel, emlékezetből.

Koráldallam éneklése magyar vagy eredeti szöveggel, emlékezetből.

Barokk hangszeres zeneműrészlet hangszeres bemutatása vagy éneklése emlékezetből, szolmizálva vagy abszolút névvel.

Bécsi klasszika

J. Haydn, W. A. Mozart és L. van Beethoven egy-egy dalának éneklése emlékezetből, (tanári) hangszerkísérettel.

J. Haydn, W. A. Mozart vagy L. van Beethoven egy hangszeres zeneművében található jellegzetes, periódus terjedelmű témájának emlékezetből történő hangszeres bemutatása vagy szolmizálva, esetleg abszolút névvel történő éneklése.

Romantika

Egy romantikus dal éneklése emlékezetből, (tanári) zongorakísérettel.

Műzenei részlet hangszeres bemutatása vagy emlékezetből történő éneklése, szolmizálva vagy abszolút névvel.

A 19-20. század fordulója

M. Ravel egy művének, vagy műrészletének éneklése szolmizálva vagy hangnévvel, emlékezetből.

20. századi és kortárs zene

Kodály Zoltán és Bartók Béla egy-egy művéből részlet éneklése emlékezetből, szöveggel, szolmizálva vagy abszolút névvel.

20. századi vagy kortárs mű vagy műrészlet hangszeres bemutatása, vagy emlékezetből történő éneklése, szöveggel, szolmizálva vagy abszolút névvel.

2. Zenefelismerés

Műjegyzékben szereplő művek felismerése hanganyag lejátszására alkalmas eszközről. Valamennyi, a műjegyzékben szereplő művet általában az alábbiak szerint kell azonosítani:

- korszak és évszázad,
- zeneszerző,
- mű címe, részlet (tétel) címe,
- műfaj,
- forma.

A zenefelismerés az ismert műrészleteken kívül tartalmazhat olyan ismeretlen zenei szemelvényeket is, ahol a vizsgázónak hangszert kell felismernie, megneveznie.

Népi hangszerek: furulya, duda, citera, tekerő, cimbalom, tárogató, népi zenekar hangszereinek felismerése, megnevezése.

A szimfonikus zenekarban előforduló hangszerek felismerése, megnevezése.

3. Dallamalkotás

Dallamalkotás betűkottával, vagy vonalrendszerben violinkulcs szerint 2# - 2b előjegyzési körben.

Népdalok sorainak kiegészítése megadott sorszerkezet alapján. Variációs elv alkalmazása adott népdalsorra pl. AA_vBA, ABB_vA

Perióduselv alkalmazása, adott előtagra utótag alkotása. Szekvencia szerkesztése. A szimmetria, aszimmetria, párhuzam, tükrözés, rákmenet, azonosság, hasonlóság, különbözőség, ismétlődés, visszatérés elvének alkalmazása.

Ritmikai és dallami augmentálás - diminuálás.

Állampolgári ismeretek

1. A család, a családi szocializáció
2. A család gazdálkodása és pénzügyei
3. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás
4. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem
5. A magyar állam intézményei
6. Az állam gazdasági szerepvállalása
7. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése
8. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem
9. Bankrendszer, hitelfelvétel
10. Vállalkozás és vállalat

3. SZÁMÚ MELLÉKLET: A TANTÁRGYAK HELYI TANTERVE A NAPPALI TAGOZATON

Külön dokumentumban található az iskola honlapján.

4. SZÁMÚ MELLÉKLET: A TANTÁRGYAK HELYI TANTERVE AZ ESTI TAGOZATON

Külön dokumentumban található az iskola honlapján.

5. SZÁMÚ MELLÉKLET: KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

Külön dokumentumban található az iskola honlapján.